

METALLINETSINLÖYTÖJEN MÄÄRÄ, LAATU JA MERKITYS

Luokittelu löytöjen arvon määrittäjänä

Mari Karjalainen

Maisterintutkielma

Museologia

Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos

Jyväskylän yliopisto

Syksy 2021

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos
Tekijä Mari Karjalainen	
Työn nimi Metallinetsinlöytöjen määrä, laatu ja merkitys – luokittelu löytöjen arvon määrittäjänä	
Oppiaine Museologia	Työn laji Maisterintutkielma
Aika Syksy 2021	Sivumäärä 56 sivua + liitteet 53 sivua
<p>Tiivistelmä</p> <p>Maisterintutkielman taustalla on 2010-luvulta alkaen lisääntynyt metallinetsintäharrastajien määrän kasvu. Sen seurauksena museoon toimitetut ja kokoelmiin liitetyt löytömäärät ovat huomattavasti kasvaneet. Vielä toistaiseksi metallinetsinnässä saatujen löytöjen tutkimus on ollut vähäistä. Tutkielman tarkoituksena on selvittää miten metallinetsinnässä saadut löydöt vaikuttavat kokoelmahallintaan. Pyrkimyksenä on selvittää museon kokoelmiin liitettyjen metallinetsinlöytöjen määrän ja materiaalin yhteyttä niiden säilymiseen, säilyttämiseen ja konservointiin. Tavoitteena on määrittää metallinetsinlöytöihin liittyviä keskeisiä merkityksiä ja arvoja.</p> <p>Tutkielman teoreettisena viitekehystenä on periaate museo-objektien luokittelusta. Luokittelulla ja sen avulla tehtyjen valintojen kautta voidaan määrittää museo-objektin merkitystä ja arvoa. Arkeologisten kokoelmien luokittelussa tärkeimpänä arvoa määrittävänä tekijänä on objektiin liittyvä tieto, joka sisältää tiedon objektin kontekstista.</p> <p>Tutkimusaineistona ovat vuonna 2016 Museoviraston arkeologisissa kokoelmissa diarioidut ja palautetut tai siirretyt metallinetsinlöydöt. Otoksen löydöt on jaettu niille suoritettujen viranomaistoimien perusteella kolmeen arvoluokkaan. Luokittelun avulla selvitetään millaista tietoa eri luokkien löydöt sisältävät, ja miten tätä tietoa on arvoitettu.</p> <p>Tutkielma osoittaa, että metallinetsinlöydöt kartuttavat kokoelmia merkittävästi. Pieni osa kokoelmiin tallennetusta löytömäärästä on ollut mahdollista konservoida. Konservoidut löydöt ovat ensisijaisesti kuparimetalliseoslöytöjä, joukossa on myös rautaa sekä hopea- ja lyijyseosta olevia löytöjä. Perusteet löytöjen valintaan konservoitaviksi ovat löytökohtaisia. Konservoitamattomat kokoelmiin liitetyt löydöt muodostavat suhteellisen suuren kokonaisuuden, joka koostuu erilaisista eri tavoin säilyneistä ja säilyvistä löydöistä, joilla kaikilla on konteksti eli paikkatieto.</p> <p>Yli puolet otoksen löydöistä on löytäjälle palautettuja tai toiseen museoon siirrettyjä. Näiden löytöjen valinta on tehty tarkastelemalla useampia löytöön ja sen kohteeseen liittyviä osatekijöitä kokonaisvaltaisesti. Keskeisinä valintaperusteina ovat olleet löydön konteksti ja ajoitus.</p> <p>Tutkielmassa esiteltäviä metallinetsinlöytöihin liittyviä arvoja ovat tieto-, museo-, konservointi- ja kulttuuriperintöympäristöarvo. Kysely alueellisten vastuumuseoiden arkeologeille käsittelee metallinetsintätoiminnan eri puolien vaikutusta löytöihin ja niiden merkitykseen ja arvoon.</p> <p>Tutkielma tarjoaa useita jatkotutkimusmahdollisuuksia, joissa sen tuloksia on mahdollista hyödyntää.</p>	
Asiasanat Museologia, metallinetsinlöydöt, kokoelmat, konservointi, luokitus, arvot	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopiston JYX-julkaisuarkisto	

KUVIOT

KUVIO 1	Metallinetsinlöytöjen jakautuminen kolmeen arvoluokkaan.....	26
KUVIO 2	Kokoelmiin tallennetut metallinetsinlöydöt materiaaleittain.....	27
KUVIO 3	Kokoelmiin tallennetut konservoidut metallinetsinlöydöt materiaaleittain.....	28
KUVIO 4	Kokoelmiin tallennetut konservoidut metallinetsinlöydöt esinetyypeittäin.....	29
KUVIO 5	Metallinetsinlöytöjen konservointiperusteet.....	30
KUVIO 6	Kokoelmiin tallennetut konservoimattomat metallinetsinlöydöt materiaaleittain.....	31

Sisällys

1 JOHDANTO.....	6
2 TUTKIMUSTEHTÄVÄ, TEOREETTINEN TAUSTA JA KÄSITTEET	9
2.1 Tutkimustehtävä ja teoria museo-objektien luokittelusta	9
2.2 Käsitteet.....	14
2.2.1 Metallinetsintä	14
2.2.2 Arkeologisten löytöjen kokoelmahallinta	15
3 TUTKIMUSAINESTO JA -MENETELMÄT	19
3.1 Tutkimusaineisto ja analyysimenetelmät.....	19
3.2 Tutkimusaineiston arvottamisen valintaperiaatteita ja kriteerejä	22
3.3 Tutkimusaineiston keruumenetelmä	23
4 METALLINETSINLÖYDÖT JA KOKOELMAHALLINTA.....	26
4.1 Metallinetsinlöytöjen määrä ja laatu	26
4.2 Kokoelmiin liitetyt ja konservoidut löydöt.....	27
4.3 Palautetut ja siirretyt löydöt	32
5 METALLINETSINLÖYTÖJEN MERKITYKSIÄ JA ARVOJA.....	35
5.1 Tietoarvo, museoarvo ja konservointiarvo	35
5.2 Kiinteän muinaisjäännöksen suojelu ja kulttuuriperintöympäristöarvo	38
5.3 Museoarkeologien näkemyksiä löytöjen merkityksestä ja arvosta.....	41
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	45
LÄHTEET	52
LIITTEET	
Liite 1 Taulukot kokoelmiin liitetyistä löydöistä materiaaleittain	
Liite 2 Taulukot konservoiduista löydöistä materiaaleittain	
Liite 3 Taulukko palautetuista ja siirretyistä löydöistä	

1 JOHDANTO

Metallinetsintää on harrastettu Suomessa 1980-luvulta alkaen, ja jo silloin metallinetsinnässä saaduilla löydöillä on ollut osansa arkeologisessa tutkimuksessa.¹ Harrastus on saanut laajan yleisön osallistumaan ja sitoutumaan arkeologisen kulttuuriperinnön kerryttämiseen. 2010-luvulta alkaen lisääntynyt harrastajien määrän kasvu on lisännyt arkeologisten löytömäärien kasvua. Löytöjen karttumisen taustalla on muinaismuistolaki (295/1963), jonka mukaan 100 vuotta ja sitä vanhemmat löydöt tulee ilmoittaa ja toimittaa Museovirastoon.² Löydöt lisäävät tietoa Suomen esihistoriasta, niiden kautta on tullut esille uusia löytöpaikkoja, ja joukossa on tutkimuksellisesti merkittäviä löytöjä.

Runsaat löytömäärät vaikuttavat arkeologisten kokoelmien karttumiseen, säilytykseen ja konservointiin. Museovirastolla ei ole resursseja konservoida metallinetsinnässä saatuja löytöjä sitä mukaa kun ne päätyvät kokoelmiin. Maasta nostettujen metallilöytöjen, varsinkin rautaesineiden, korroosio jatkuu suotuisissakin säilytystilojen olosuhteissa. Seurauksena on esineen halkeilua ja pinnan irtoamista ellei sitä ehkäistä ja hidasteta konservoinnin avulla.

Tutkielman lähtökohtana on karttuvien löytöjen säilyttämisen ja konservoinnin haaste ja sen hallitseminen. Aiheessa yhdistyvät museologian, konservoinnin ja arkeologian tieteenalat, ja siinä keskitytään kokoelmahallintaan. Tutkielmassa tarkastellaan löytöjen arvottamista niiden luokittelun avulla. Aiheen valinnan taustalla on työskentelyhistoriani arkeologisen materiaalin konservaattorina; konservoidessani metallinetsinnässä saatuja löytöjä olen saanut mahdollisuuden seurata läheltä niiden karttumista.

Arkeologisen materiaalin kokoelmahallintaa ovat tutkineet museologit Hedley Swain ja Susan Pearce. Tutkielmassa yhtenä keskeisenä lähteenä käytetty, arkeologisen materiaalin kokoelmahallintaa monipuolisesti käsittelevä teos, on Hedley Swainin *An Introduction to Museum Archaeology* (2007). Swain määrittelee teoksessaan arkeologisiin kokoelmiin valittujen löytöjen taustalla olevia arvoja määrääviä tekijöitä. Susan

¹ Taavitsainen. 1990. Ancient Hillforts of Finland. Problems of Analysis, Chronology and Interpretation with Special reference to the Hillfort of Kuhmoinen. Väitöskirja.

² Muinaismuistolaki (295/1963), luku 2.

Pearce käsittelee luokittelun avulla museokokoelmien ja arkeologisten objektien merkitystä ja arvoa teoksissaan *Interpreting Objects and Collections* (1992) ja *On Collecting, An investigation into collecting in the European tradition* (1995). Janne Vilkkuna on kirjoittanut karttuvien museokokoelmien luokittelun merkityksestä puheenvuorossaan *Esineen museoarvon suhde esineen säilytykseen ja hoitoon* (1992) ja artikkelissaan *Ottaako vai jättää? Ajatuksia kokoelmien tallentamisesta, karsimisesta ja työnjaosta* (1993).

Metallinetsintäharrastuksen ilmiötä ja sen vaikutuksia Suomessa on selvitetty arkeologisen tutkimuksen eri näkökulmista. Metallinetsintää ja sen suhdetta arkeologiaan Suomessa ovat tutkineet mm. Ville Hakamäki, Visa Immonen ja Joonas Kinnunen, Ville Rohiola, Suzie Thomas ja Anna Wessman.

Hakamäki selvittää väitöskirjassaan (2018) metallinetsinharrastuksessa saatujen rautakautisten irtolöytöjen tutkimuksellista arvoa ja löytöjen vaikutusta kuvaan pohjoisen Suomen rautakauden väestöstä.³ Immosen ja Kinnusen tutkimukset (2014 ja 2020) käsittelevät metallinetsinharrastajien ja museoammattilaisten suhdetta, harrastajien suhdetta kulttuuriperintöön ja harrastuksen sosiaalista järjestäytymistä.⁴ Rohiola on kartoittanut tutkimuksissaan (2014, 2017 ja 2018) metallinetsinnässä saatujen löytöjen karttumisen suuria määriä ja niiden ajoittumista eri aikakausille, harrastajakohtaisten löytökokonaisuuksien määriä, löytöajankohtia sekä löytöjen maantieteellistä levintää.⁵ Thomasin kirjoittamat artikkelit käsittelevät mm. arkeologien, kulttuuriperinnön ja metallinetsijöiden välistä suhdetta (2016) sekä vastuullista metallinetsintäharrastamista ja sen haasteita (2018).⁶ Anna Wessman on kirjoittanut harrastajien ja museoammatti-

³ Hakamäki. 2018. Seeing behind stray finds: understanding the Late Iron Age settlement of Northern Ostrobothnia and Kainuu, Finland.

⁴ Immonen & Kinnunen. 2014. Metallinilmaisoin, harrastajat ja kulttuuriperintö – kärjistyksistä yleiskuvaan; Immonen & Kinnunen. 2020. Metal detecting as a social formation: a longitudinal survey study from Finland.

⁵ Rohiola. 2014. Metallinilmaisoinlöydöt ja harrastajat. Katsaus Kansallismuseon kokoelmien metallinilmaisoinlöytöihin vv. 2011–2014; Rohiola. 2017. Metallinilmaisoinlöydöt kartuttavat Museoviraston kokoelmia; Rohiola. 2018. Metallinetsintä ja sen harrastaminen osana kulttuuriympäristön tutkimusta.

⁶ Deckers, Lewis & Thomas. 2016. Between Two Places: Archaeology and Metal-detecting in Europe; Thomas. 2018. Responsible Metal Detecting.

laisten yhteistyön kehittämisestä (2016) sekä Espoon rautakautisten metallinetsintä- löytöjen merkityksestä arkeologiselle tutkimukselle (2016).⁷ Rohiola, Thomas ja Wessman ovat kirjoittaneet vuonna 2018 SuALT-hankkeesta, jonka tavoitteena on luoda tietokanta erityisesti metallinetsinnässä saaduille suomalaisille kansalaislöydöille.⁸

Metallinetsinnän harrastuksesta Kanta-Hämeessä ja löytöjen suhteesta alueen rautakauteen on valmistunut syksyllä 2020 pro gradu -tutkielma Helsingin yliopistossa.⁹

Metallinetsinnässä saatujen maalöytöjen tutkimus on toistaiseksi ollut vähäistä. Tutkielman tarkoituksena on tarkastella ilmiön vaikutuksia tähän mennessä vähän esille tuodun kokoelmahallinnan näkökulmasta.

Tutkielma koostuu kuudesta luvusta. Luvussa 1 esitellään työn taustaa. Luvussa 2 määritellään tutkimustehtävä, teoreettinen viitekehys ja tutkielman keskeiset käsitteet. Luku 3 käsittelee tutkimusaineistoa ja -menetelmiä sekä niiden valinnan ja rajausten perusteluja. Luvussa 4 kuvaillaan tutkimusaineistoa siitä laadittujen kuvioiden avulla ja analysoidaan aineistoa. Tutkimusaineistoon liittyviä merkityksiä ja arvoja tarkastellaan luvussa 5, ja luku 6 esittelee tutkielman johtopäätökset.

⁷ Wessman, Koivisto & Thomas. 2016. Metal Detecting in Finland – An Ongoing Debate; Wessman. 2016. Women Along the Riverbanks, New Iron Age Finds from Espoo.

⁸ *SuALT* eli Suomen arkeologisten löytöjen linkitetty avoin tietokanta. Thomas, Wessman, Tuominen, Koho, Ikkala, Hyvönen, Rohiola and Salmela. 2018. SuALT: Collaborative Research Infrastructure for Archaeological Finds and Public Engagement through Linked Open Data. Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston ja Museoviraston yhteinen SuALT (2017–2021) on monitieteinen hanke, jossa kehitetään palveluita metallinetsijöille ja muille arkeologian harrastajille. Hankkeessa luodaan avoin yhdistetty tietopalvelu, Löytösampo, jota käyttävät metallinetsijät tai muut harrastajat, tutkijat ja laajempi yleisö sekä kulttuuriperintöä hallinnoivat tahot. (Thomas & al. 2018, 1, 3.) Kehitetty Löytösampo-verkkopalvelu on julkisessa käytössä oleva tutkimuksellinen prototyyppi, (tilanne joulukuussa 2021, kirj. huomautus).

⁹ Hänninen. 2020. Menneisyyttä haravoimassa – metallinetsinlöydöt harrastajien toiminnan ja Kanta-Hämeen alueen rautakauden kuvaajina.

2 TUTKIMUSTEHTÄVÄ, TEOREETTINEN TAUSTA JA KÄSITTEET

2.1 Tutkimustehtävä ja teoria museo-objektien luokittelusta

Tutkielman tavoitteena on tarkastella metallinetsintäharrastajien innostuksen myötä kasvaneen, maasta nostettujen ja kokoelmiin toimitettujen, löytöjen määrän yhteyttä kokoelmahallintaan. Työssä halutaan selvittää, millainen haaste löytömäärä on kokoelmahallinnan näkökulmasta. Ennako-oletuksena on käsitys, että tilanne on haasteellinen. Miten sitä hallitaan, jos harrastustoiminta tulee jatkumaan samankaltaisena tulevaisuudessa? Tutkielmassa tarkastellaan metallinetsintälöytöjen merkitystä ja arvoa löytöjen luokittelun ja sen kautta tehtyjen valintojen avulla. Pyrkimyksenä on määrittää löytöihin liittyviä keskeisiä merkityksiä ja arvoja.¹⁰

Työssä käsitellään seuraavia tutkimuskysymyksiä:

Mitä vaikutuksia metallinetsinnässä saaduilla löydöillä on niiden karttumiseen, säilymiseen, säilyttämiseen ja konservointiin?

Miten kokoelmiin tallennettujen löytöjen materiaali ja määrä ovat yhteydessä niiden säilymiseen, säilyttämiseen ja konservointiin?

Mikä merkitys tai arvo metallinetsinnässä saadulla löydöllä on?

Tutkielman teoreettisena viitekehyksenä on periaate museo-objektien luokittelusta. Luokittelulla ja sen avulla tehtyjen valintojen kautta voidaan määrittää museo-objektin merkitystä ja arvoa. Pearcen, Swainin ja Vilkun mukaan arkeologisten kokoelmien luokittelussa tärkeimpänä arvoa määrittävänä tekijänä on objektien sisältämä tieto.

¹⁰ Käsitteellä *arvo* tarkoitetaan merkitsevää asiaa, jonka perusteella jotakin pidetään merkityksellisenä, hyvänä tai arvokkaana. Käsitteellä *merkitys* tarkoitetaan sisältöä, arvoa tai tärkeyttä, jota jokin ilmaisee, esittää tai kuvaa. Ks. Sivistyssanakirja – Suomi sanakirja. Arvo/Merkitys.

Susan Pearce määrittelee kokoelmien arvohierarkiassa korkealaatuisen ja tärkeän materiaalin sisältyväksi käsitteiden 'autenttisten mestariteosten' ja 'autenttisten artefaktien' luokkiin. Tyypillisiä kulttuurisia tekijöitä, jotka vaikuttavat erityisiksi autenttisiksi mestariteoksiksi määriteltyjen objektien arvohierarkioiden syntyyn ovat positiiviset tunteet, jotka heräävät katsottaessa objektia, korkeatasoinen käsityöläisyys ja pitkälle kehittynyt käsityötaitoperinne objektia valmistettaessa, objektin historiallinen konteksti ja objektin mahdollinen harvinaisuus. Autenttisten mestariteosten kriteerinä on mitattavissa oleva objektin säilymisen aste; siitä on säilynyt riittävästi materiaalia tarjoamaan kunnollisen ajatuksen sen ulkomuodosta. Pearce katsoo suuren osan museoiden kreikkalaista ja roomalaista materiaalia kuuluvaksi autenttisten mestariteosten luokkaan, mutta materiaalin määrittelemisen muuttuu ongelmallisemmaksi siirryttäessä kronologisesti myöhemmäksi. Pienet astian tai metallinkappaleet ovat epäilyksettä vähemmän esteettisesti kiinnostavia.¹¹

Pearce luokittelee autenttisten artefaktien ryhmään suurimman osa museoiden arkeologisesta materiaalista. Ne ovat kokoelman objekteja, joiden rahallinen arvo on yleensä merkityksetön. Yksittäiselle kappaleelle, esimerkiksi kolikolle, voi määräytyä tietty hinta kappaleen harvinaisuuden vuoksi, mutta tavallisesti kokoelma itsessään on arvokas kokonaisuus sen sisältämän tiedon vuoksi. Se on materiaalia, joka on aitoa, luotettavaa ja kulttuurisesti todenperäistä. Sen uskotaan kollektiivisesti sisältävän tietoa maailmasta, ja sitä ilmentävät oikeiden älyllisten tekniikoiden ja menetelmien soveltaminen.¹²

Pearcen luokittelussa merkityksettömien 'ei-autenttisten artefaktien' ryhmään sisältyvät tunnistamattomat objektit, joiden kontekstia ei tunneta. Luokkaan kuuluvat myös massatuotteet. Näille objekteille tunnusomaista on se, että ne on museon kokoelmaprosessissa tulkittu arvonsa suhteen joksikin mitä ne eivät ole.¹³

Arkeologian tieteenalalla objektien typologinen luokittelujärjestelmä eli tyyppien mukaan järjestäminen luotiin alettaessa soveltaa ihmisen valmistamiin esineisiin Linnen ja Darwinin kasvi- ja eläintieteiden luokittelujärjestelmiä. Arkeologisen materiaalin luo-

¹¹ Pearce 1995, 292–293.

¹² Pearce 1995, 291, 293, 297.

¹³ Pearce 1995, 288, 293–294.

kittelun perustana on luonnonhistoriallisten kokoelmien materiaali, jonka kautta ymmärrämme artefaktien suhteita ja kehittymistä ajan kuluessa. Luokittelussa materiaaliin sisältyvä tieto on kollektiivista; lukuisat yksittäiset kappaleet ovat oleellisia järjestelmän olemassaololle. Määrittämällä materiaalin eroja ja samankaltaisuuksia ymmärrämme suhteita ja kehittymistä.¹⁴

Pearce luokittelee ominaisuuksia eli laatuja, joista arkeologisen museo-objektin sisältämä tieto koostuu. Objektin määrittäviä ominaisuuksia ovat sen materiaali, historia, ympäristö ja merkitys. Pearce määrittelee, että objektin materiaali käsittää sen raaka-aineen, muotoilun, rakenteen ja teknologian. Objektin historiaan liittyvät sen tarkoitus ja käyttö. Objektin ympäristö sisältää sen spatiaaliset eli sijaintiin liittyvät suhteet, ja merkitys objektiin liittyvät emotionaaliset tai psykologiset viestit. Tiedon saamiseksi objektin jokainen ominaisuus tutkitaan ja analysoidaan asianmukaisesti.¹⁵

Pearce esittelee arkeologisen museo-objektin kullekin ominaisuudelle sopivia tutkimus- ja analyysimenetelmäehdotuksia, joilla objektin sisältämää tietoa selvitetään. Objektin materiaalia tutkittaessa ja analysoitaessa objektia verrataan toisiin objekteihin typologisten sarjojen luomiseksi. Objektin historian tunnistamisessa tutkitaan objektin ajoitusta eri tekniikoiden ja asiaankuuluvien dokumenttien avulla. Löytöpaikalla tehtyjen tutkimusten avulla määritetään objektin kontekstia eli mikro- ja makroympäristöä. Laatimalla objektien typologisten sarjojen levintäkartoja maisemassa osoitetaan objektien luokkien sijaintia laajemmassa kontekstissa. Objektin merkitystä sen omana aikanaan sekä meidän aikanamme määritetään valittujen filosofisten ja psykologisten järjestelmien kautta. Lopullinen tulkinta objektista, eli objektin rooli sen sosiaalisessa järjestelmässä, on kaikkien edellä mainittujen ominaisuuksien tutkimusten ja analyysien summa. Pearce huomauttaa, että kaikki museokokoelmien materiaali ei pysty vastaamaan näihin ehdotuksiin, eikä kaikkea pystytä tutkimaan samanvertaisella syvyydellä.¹⁶

Pearcen mielestä museo-objekteihin liitetyn tiedon objektiivisuutta pidetään itsestäänselvyytenä. Hän kirjoittaa, että yksilöiden ymmärrys materiaalsen maailman eroista ja

¹⁴ Pearce 1995, 299, 301.

¹⁵ Pearce 1994, 126, 128.

¹⁶ Pearce 1994, 129–131.

samankaltaisuuksista ei ole puhtaasti objektiivinen ja pysyvä ominaisuus, joka ei muuttuisi tulevaisuudessa. Tietoa kohdellaan abstraktiona, joka olisi erillään ja vapaa henkilökohtaisesta tai tarkoituksellisesta viitekehuksesta, sosiaalisesta yhteydestä, vallankäytöstä ja hallitsemisesta.¹⁷

Hedley Swain esittää, että arkeologisten löytöjen valinnan ja säilyttämisen perusteena on objektien arvo ja tarpeellisuus tutkimukselle ja opetukselle. Tavoitteena on museon kokoelmien käyttäminen. Tarkoituksena on, että museot säilyttävät kestävän kehityksen ajatuksen mukaisesti kokoelmissaan parhaat esimerkit tietyn alueen arkeologisesta materiaalista ja edustavat otokset kaikesta alueen arkeologiasta.¹⁸

Swain määrittelee arkeologisten objektien tarpeellisuuden kriteereitä. Tiedyt arkeologisen materiaalin ryhmät ovat paljon tutkittuja, ja niillä on potentiaalia tuoda esille uutta tietoa tulevaisuudessa kehittyvän tieteen tekniikan avulla ja tiedon lisääntyessä. Ihmisjäänteet ovat yksi tällainen ryhmä. Lisäksi merkittävien paikkojen, tyyppisarjojen, ja tärkeiden objektien kokoelmat tulevat aina olemaan tarpeellisia. Vahvat kokoelmat hyvistä konteksteista tai edustavilta paikoilta tulevat aina olemaan tärkeässä osassa tutkimuksessa, esillepanossa ja opetuksessa. Sen sijaan kerrostumattomalla, kontekstittomalla ja fragmentaarisella jäännösmateriaalilla on erittäin rajallista tutkimusmahdollisuutta. Samaan luokkaan kuuluvat tavallinen ja samanlaisena toistuva massalöytömateriaali tai hyvin pienet kokonaisuudet. Swainin mielestä tällainen materiaali sopii kokoelmissa säilyttämisen sijaan käytettäväksi esimerkiksi opetuksessa.¹⁹

Swain lainaa Nicholas Thomasin määritelmää 'totaalisesta kokoelmasta' jossa jokaisella museo-objektilla on sama arvo riippumatta sen alkuperästä tai käytöstä. Useimmat museoammattilaiset ovat samaa mieltä tästä käsitteestä. Siitä huolimatta on olemassa ääneen lausumaton hierarkia, jonka mukaan esille pantavat korkea-arvoiset

¹⁷ Pearce 1995, 301.

¹⁸ Swain 2010, 149–150. Unesco määrittelee *kestävän kehityksen* YK:n raportissaan v.1987 kuvaileman ajatusmallin mukaan. Se tarkoittaa kehitystä, joka kohtaa tämänhetkiset tarpeet vahingoittamatta tulevaisuuden sukupolvien kykyä kattaa heidän tarpeitaan. Kestävässä kehityksessä on neljä ulottuvuutta: yhteiskunta, ympäristö, kulttuuri ja talous, jotka eivät ole erillisiä, vaan kietoutuneita toisiinsa. Ajatusmallin mukaan tulevaisuudessa ympäristöä, yhteiskuntaa, kulttuuria ja taloutta koskevat näkökohdat ovat tasapainossa tavoiteltaessa parannettua elämänlaatua. Ks. Unesco. Sustainable Development.

¹⁹ Swain 2007, 139.

objektit ovat sen huipulla, ja matala-arvoiset hoito- ja säilytyskokoelmat hierarkian pohjalla.²⁰

Janne Vilkuna kirjoittaa Swainin tapaan kestävän kehityksen tärkeydestä. Museoiden kokoelmien laatu turvataan luokittelemalla kokoelman objektit tietoarvonsa ja museoarvonsa suhteen. Näin museoiden tallennuspolitiikka muuttuu passiivisesta esinekeskeisestä tallennuksesta aktiiviseksi ilmiökeskeiseksi objektien kontekstitietoja ja todistusarvoa korostavaksi tallennukseksi. Se edellyttää museoiden toteuttavan aktiivisesti ja jossain määrin myös joustavasti ennalta laadittua tallennus- ja tutkimussuunnitelmaa.²¹

Vilkuna määrittelee Peter van Menschin ajatusta mukaillen kolmeosaisen teoreettisen luokittelun, jossa museo-objektit jaetaan luokkiin niiden sisältämän tieto- ja museoarvon perusteella. Objektin tietoarvo muodostuu siihen liittyvästä kontekstitiedosta, ja se on vastaavuussuhteessa museon tallennusvastuun perusteella määräytyvän objektin museoarvon kanssa. Museoarvon toteutumiseen liittyvät olennaisesti luetteloinnissa objektiin liitetyt kirjatut dokumentaariset tiedot. Luokittelun mukaan luokassa yksi ovat korkean museoarvon objektit. Objektit tarvittaessa konservoidaan koska niistä on olemassa hyvät kontekstitiedot. Luokkaan kaksi kuuluvat matalan museoarvon objektit, joista on olemassa huonot kontekstitiedot tai niitä ei ole ollenkaan. Näitä objekteja ei konservoida. Seurauksena on, että niiden kunto vähitellen huononee, ja ne siirtyvät aikanaan kolmanteen luokkaan. Luokan kolme sisältävät olemattoman museoarvon objektit poistetaan kokoelmista, koska niiden kunto on huono, eikä niistä ole olemassa kontekstitietoja. Kolmanteen luokkaan kuuluvat myös objektit, joita on talletettuna useina kappaleina yhteen tai useampaan museoon.²²

²⁰ Swain 2007, 93; (Thomas 1992, 3).

²¹ Vilkuna 1992, 3; Vilkuna 1993, 4.

²² Vilkuna 1992, 4; Vilkuna 1993, 3, 5; (Van Mensch).

2.2 Käsitteet

2.2.1 Metallinetsintä

Metallinilmaisimen eli metallinetsimen avulla voidaan havaita metalliesineitä maan alta. Metallinetsinnässä eli metallinilmaisinharrastuksessa kuljetaan laitteen kanssa pelloilla, peltosaarekkeilla tai metsässä, ja monet etsijät ovat kiinnostuneita löytämään esihistoriallisia tai historiallisia esineitä ja kohteita. Suosituimpia etsintäpaikkoja ovat pellot, ja löytöjen löytösyvyys on tavallisesti noin 0–30 cm. Museoviraston kokoelmiin toimitettuja metallinilmaisinlöytöjä ovat tyypillisesti rahat, aseet, koruesineet sekä yleisesti myöhäisrautakautinen ja historiallisen ajan esineistö. Löydöt ovat useimmiten rautaa tai kuparisekoitetta. Metallinetsinnässä saatuja löytöjä kutsutaan termillä irtolöytö, koska löytöhetkellä löytöjen kontekstia eli löytöyhteyttä kiinteään muinaisjään-
nökseen ei tunneta.²³

Suomessa metallinetsintää rajoittavat muinaismuistolaki, löytötavaralaki, rikoslaki ja jokamiehen oikeudet. Metallinetsintää saa harrastaa ilman erillistä lupaa, kunhan toiminta ei häiritse suojeltua arkeologista paikkaa tai muistomerkkiä. Maan kaivamiseen tarvitaan lupa yksityisen metsän tai pellon maanomistajalta tai vuokraajalta. Muinaismuistolaissa muinaisjään-
nökseen ympärille on asetettu kahden metrin suoja-alue. Rauhoitetun muinaisjään-
nökseen lähetyvillä, alle 200 metrin etäisyydellä kohteesta, kaivamista ei suositella. Muinaismuistolain mukaan kaivaminen paikalla on lopetettava yhden yli sata vuotta vanhan muinaisesineen löytymisen jälkeen. Lain mukaan kaikki yli sata vuotta vanhat löydöt, joiden omistajaa ei tunneta, on toimitettava sellaisenaan puhdistamattomana ja löytöpaikkaa koskevin tiedoin varustettuina Museovirastoon tai maakuntamuseoon (nykyinen alueellinen vastuumuseo). Jos metallinetsinnässä paljastuu muinainen rakennelma tai epäily siitä, on kaivaminen lopetettava, ja löydöstä on ilmoitettava Museovirastoon tai maakuntamuseoon (nykyinen alueellinen vastuumuseo).²⁴

²³ Museovirasto 2011, 87; Rohiola 2014, 21–22.

²⁴ Museovirasto 2015, 17, 20; muinaismuistolaki (295/1963), luvut 1 ja 2. *Muinaisjään-
nökset* = kiinteät muinaisjään-
nökset ovat maisemassa tai maaperässä säilyneitä rakenteita tai kerrostumia, jotka ovat syntyneet paikalla kauan sitten eläneiden ihmisten toiminnasta. Kiinteät muinaisjään-
nökset ovat muinaismuistolain rauhoittamia. Ks. Kulttuuriympäristömme.fi. Arkeologisen perinnön käsitteitä.

2.2.2 Arkeologisten löytöjen kokoelmahallinta

Kokoelmahallinta-käsitteen voidaan katsoa sisältävän kaikki museokokoelman käsitteellään ja hoitoon liittyvät toimenpiteet. Niitä ovat objektien hankinta tai vastaanottaminen, tallennus, dokumentointi, konservointi, säilytys, poistot, tutkimus- ja näyttelytoiminta sekä riskien hallinta. Tutkielmassa esiintyviä keskeisiä arkeologisen materiaalin kokoelmahallinnan toimenpiteitä ovat löytöjen vastaanottaminen, tallennus, dokumentointi, konservointi, säilytys ja poistot, sekä niihin liittyvät palautukset ja siirrot.²⁵

Arkeologiset löydöt päätyvät museoon suureksi osaksi museosta riippumattomien kaivaushankkeiden toimijoiden ja metallinetsintäharrastuksen kautta. Näiden lisäksi löytöjä saadaan museoiden järjestämistä omista kenttätutkimuksista.

Arkeologisiin museokokoelmiin liitettäväksi valittu löytö tallennetaan nykyään pääasiassa sähköiseen kokoelmahallintajärjestelmään. Löytö diarioidaan eli kirjataan yksilöllisellä inventointinumerolla kokoelmien pääluetteloon, ja samalla löydöstä merkitään tunnistus-, tausta- sekä tulotiedot. Luetteloinnissa eli löydön perustutkimuksessa sen dokumentointitiedot liitetään järjestelmään. Näitä ovat löydön ajoitus, materiaali, mitat, digitaalinen kuva, tyyppi, luettelointipäivämäärä, lahjoittaja ja löydön säilytyspaikka. Nämä tiedot on linkitetty useisiin erilaisiin löytöön liittyviin tietotyyppeihin, esimerkiksi sen kontekstitietoihin. Keskeistä on, että järjestelmän avulla on saavutettavissa tieto, joka on laajojen, tavallisia arkeologisia löytöjä sisältävien, kokoelmien välillä. Suuri osa kaivetusta materiaalista on tavallisia löytöjä, joiden arvo on löytöjen suhteessa toisiinsa.²⁶

Maahan hautautumisensa aikana vaurioituneet metallilöydöt ovat alttiita korroosiolle joutuessaan noston jälkeen tekemisiin ilman hapen ja kosteuden kanssa. Olosuhteiden muutosten vaikutukset esineisiin eivät välttämättä ole paljaalla silmällä nähtävissä, mutta esineiden tila muuttuu epävakaa, ja jotkin esineet alkavat rapistua ja vaurioitua minuuteissa tai päivissä. Konservoinnin tarkoituksena on estää arkeologisen löy-

²⁵ Heinonen & Lahti 2001, 116.

²⁶ Swain 2007, 108–109.

dön tuhoutuminen altistettaessa se maasta nostamisen jälkeen ympäristön vaikutuksille. Arkeologisten metallilöytöjen kohdalla se tarkoittaa tavallisesti aktiivisten, löydön tilan vakauttamiseen tähtäävien, konservointitoimenpiteiden suorittamista.²⁷

Metallinetsintälöydöt Suomessa ovat materiaaliltaan moninaisia, niiden joukossa on rauta-, kuparimetalliseos-, hopea-, tina- ja lyijyobjekteja ja niiden katkelmia. Joskus löytö voi olla myös kultaa. Maassa korrodoituneet rautaobjektit ovat sisältämiensä klooriyhdisteiden vuoksi erityisen herkkiä vaurioitumiselle, vaikka niitä säilytettäisiin suhteellisen vakaisissa olosuhteissa maasta nostamisensa jälkeen. Syynä on arkeologisen raudan korroosion aktivoituminen, kun ympäristön suhteellinen kosteus ylittää 20 %. Rautaobjektin korroosio etenee sen työstöjälkiä pitkin kerrosmaisesti, ja seurauksena on pinnan halkeilua ja irtoamista.²⁸

Maasta nostetut kuparimetalliseos- eli pronssiobjektit ovat hauraita ja alttiita korroosion etenemiselle, koska esineiden pintakerroksen alla on eri tavoin vaurioituneita korroosiokerroksia. Hopeiset objektit korrodoituvat maassa rakenteeltaan huokoisiksi tai liuskemaisiksi. Maassa vaurioituneiden ja haurastuneiden hopea- ja lyijyobjektien sekä pronssin ja kuparin pinnoitteenakin käytetyn tinan noston jälkeiseen vaurioitumiseen ja korroosioon vaikuttaa mm. metalliseoksen koostumus. Sama koskee myös kultaobjekteja; ne ovat harvoin puhdasta kultaa.²⁹

Arkeologisten metallilöytöjen korroosiokerrokset sisältävät informaatiota, joka voi olla pienen pieniä jälkiä mineralisoituneesta puusta tai tekstiilistä. Löydön pinnan yksityiskohdat voivat sijaita korroosiokerrosten sisällä eivätkä niiden alla. Liidunvalkoinen kerrostuma koristellun kupariseosobjektin pinnalla voi olla hajonnutta emalointia. Nämä jäänteet ja yksityiskohdat ovat tutkimukselle arvokasta todistusaineistoa, joka säilytetään. Konservattori ottaa ne huomioon yhdistäessään löytöjen tutkimuksen ja puhdistuksen. Löytö saatetaan puhdistaa vain osittain, jotta voidaan jättää materiaalia tulevaisuuden tutkimuksia varten.³⁰ Löydön pinnan informaation säilymiseen vaikuttaa se, miten löytöä käsitellään maasta nostettaessa ja sen jälkeen. Kokoelmiin toimitetuissa metallinetsintälöydöissä on havaittavissa, että löytäjät puhdistavat niitä omatoimisesti,

²⁷ Cronyn 1990, 1, 4, 30–31, 69, 165; Sullivan & Childs 2003, 84.

²⁸ Cronyn 1990, 176–178, 195.

²⁹ Cronyn 1990, 204, 210, 212, 217–219, 230–232, 235–237.

³⁰ Pye 2009, 132–133; (Pye 2001).

minkä seurauksena pintakerrosten yksityiskohtia ja jäänteitä mahdollisesti menetetään.

Yksi konservoinnin tärkeimmistä tehtävistä on varmistaa kokoelmien pitkäaikainen säilyminen vakaana. Se edellyttää passiivisia konservointitoimenpiteitä eli sopivien museon säilytysolosuhteiden ylläpitämistä ja objektien asianmukaista pakkaamista. Sopivat säilytysolosuhteet muodostuvat vakaasta lämpötilasta ja suhteellisesta kosteudesta sekä valon määrästä ja objektien suojaamisesta tuhohyönteisiltä. Säilytettäviä arkeologisia objekteja on suuret määrät, ja iso osa niistä on hauraita. Eri löytömateriaalit tarvitsevat erilaiset säilytysolosuhteet, ja tietyt yksittäiset esineet tarvitsevat yksilölliset olosuhteet. Arkeologiset metallilöydöt tarvitsevat säilyäkseen pääasiassa aktiivisia konservointitoimenpiteitä ja sen jälkeen kontrolloidut vakaat säilytysolosuhteet.³¹

Poistossa museo-objekti siirretään pysyvästi pois museokokoelmasta. Objekti voidaan vaihtoehtoisesti siirtää esimerkiksi käytettäväksi museon opetuskokoelmassa. Poistojen tekeminen museoissa on koettu vaikeaksi aiheeksi. Perinteinen näkemys myös arkeologisten museo-objektien hävittämisessä tai hajottamisessa on, että niitä ei tapahdu. Keskusteltaessa arkeologisen materiaalin hävittämisestä keskiössä ovat yleensä suuret määrät alhaisesti arvostettua kaivettua materiaalia jolla ei ole rahallista arvoa, mutta se vie arvokasta säilytystilaa. Keskustelua on käyty myös siitä, että museot käyttävät paljon rahaa hoitaessaan monia arkeologisia kokoelmia, joita tuskin koskaan käytetään. Kysymyksiä on herättänyt missä materiaali pitäisi hävittää, ettei se pilaisi tulevien sukupolvien arkeologista tallennusta tai dokumentointia.³²

Swain esittää kaksi käsitystä, joihin arkeologia ja arkeologisten kokoelmien säilyttäminen perustuvat. Arkeologinen kaivaus ei ole toistettavissa oleva toimenpide, ja siksi museoilla on velvollisuus säilyttää tämän toimenpiteen tulokset tallennettuna. Lisäksi museoilla on velvollisuus säilyttää kokoelmiaan ikuisesti. Arkeologisen materiaalin poistojen tekemiseen vaikuttaa se, että museot eivät voi päättää kuinka paljon löytöjä tulee maasta, se on usein muiden toimijoiden käsissä. Sen vuoksi museot voidaan teoreettisesti nähdä passiivisessa osassa löytöjen vastaanottajina ja säilyttäjinä. Swainin mukaan on luovuttava poistoja vastustavasta käsityksestä säilyttää taltioimalla ko-

³¹ Swain 2007, 189–191; Cronyn 1990, 8, 69–80, 101.

³² Heinonen & Lahti 2001, 86; Swain 2007, 112–113; (Pearce 1990, 74–76).

koelmia ikuisesti. Sen sijaan tulee miettiä tämänhetkisiä tarpeita ja vaatimuksia. Arkeologinen tutkimus, sen pidemmälle ulottuminen ja tulkinta tarvitsevat aikaisemmin tehdyn työn tuloksia, sekä osa siitä, mitä on kaivettu, tulee olemaan arvokasta tulevina vuosina. Tämän valitun materiaalin tulee olla hyvin hallittua, dokumentoitua ja saatavilla.³³

Vilkunan mielestä tarvitaan keskustelua siitä, kuka voi poistaa museo-objektin kokoelmasta ja millä perusteella. Swainin tapaan hän puhuu tietoarvoltaan mitättömistä objekteista, jotka ovat huonossa kunnossa. Ne kuluttavat turhaan museon resursseja, ja olisivat sen vuoksi poistettavissa. Vilkuna esittää, että laatu on määrää tärkeämpi: vuotuista kartuntaa tarkasteltaessa yksi ammattitaidolla kokonaisvaltaisesti tutkittu ja tallennettu kokoelmayksikkö on parempi tulos kuin monisatainen kontekstitiedoiltaan vajavainen yksikköjoukko. Vilkunan mukaan nykyaikaisessa aktiivisessa ennaltaehkäisevässä poistamisessa rohkeasti ollaan ottamatta vastaan lahjoitusta, joka ei kuulu museon kokoelman profiiliin.³⁴

Edellisissä tapauksissa kysymys on arkeologisten objektien aktiivisesta poistosta. Kokoelmissa tapahtuu passiivista poistoa esimerkiksi objektin tuhoutuessa.³⁵ Passiivisesta poistosta voidaan puhua hauraiden arkeologisten objektien tapauksissa kun käsittelemätön löytö vaurioituu ja tuhoutuu, ja sen seurauksena se joudutaan lopulta poistamaan kokoelmista.

Poistomenettelyihin liittyvät objektien palautukset luovuttajalle tai siirrot. Esineiden hankinnan tai vastaanoton yhteydessä tai sen jälkeen tehdyn arvioinnin perusteella voidaan päättää, etteivät ne jää museoon eikä niitä tallenneta kokoelmiin. Tällöin ne palautetaan luovuttajalle tai siirretään mahdollisesti toiseen museoon. Nämä objektit dokumentoidaan ennen palautusta tai siirtoa museon tarpeiden mukaan.³⁶

³³ Swain 2007, 128–129, 138; Swain 2010, 149.

³⁴ Vilkuna 1992, 3–4; Vilkuna 2000, 37.

³⁵ Vilkuna 2000, 36–37.

³⁶ Heinonen & Lahti 2001, 120–121.

3 TUTKIMUSAINEISTO JA -MENETELMÄT

3.1 Tutkimusaineisto ja analyysimenetelmät

Työn määrällinen tutkimusaineisto koostuu kohteeseen liittyvistä jo kootuista aineistoista eli kokoelmien valmiista dokumenteista sekä niiden pohjalta työn aikana tuotetuista omista dokumenteista. Tutkimuskohteeseen liittyvät valmiit dokumentit muodostuvat kolmesta aineistosta: Muinaiskalupäiväkirjasta, konservointidokumentoinneista ja palautuksista tai siirroista tehdyistä dokumentoinneista.

Metallinetsinnässä saatu ja kokoelmiin liitetty työssä käytetty löytömateriali on tallennettu Museoviraston arkeologisten kokoelmien sähköisen rekisteriportaalin pääluetteloon eli Muinaiskalupäiväkirjaan. Metallinetsijät ovat ilmoittaneet löydöistään Museoviraston arkeologisiin kokoelmiin sähköpostilla tehtävillä löytöilmoituksilla sekä paperisella kysymyslehdellä, joiden avulla löydöistä ja löytöpaikoista on kerätty lisätietoa. Löydöt ja niiden tiedot on luetteloitu ja tallennettu Muinaiskalupäiväkirjaan, joka sisältää perustiedot kokoelmiin tallennetuista löydöistä.

Löytöjen dokumentointi on muuttunut järjestelmällisemmäksi ja yksityiskohtaisemmaksi Museoviraston otettua käyttöön helmikuussa 2019 sähköisen ilmoitus- ja palautepalvelu Ilpparin. Verkossa toimiva ilmoituspalvelu korvaa sähköpostilla tehtävät löytöilmoitukset sekä paperisen kysymyslehden, jonka avulla löydöistä ja löytöpaikoista on kerätty lisätietoa. Tässä työssä ei päästy vielä käyttämään tutkimusaineistona Ilppariin ilmoitettuja löytöjä.³⁷

Konservointiin valittujen löytöjen osalta aineistona ovat Kansallismuseon konservointiyksikön dokumentoinnit. Nämä dokumentoinnit ovat tallennettuina Museoviraston sähköiseen MuseumPlus-kokoelmahallintajärjestelmään sekä konservointiyksikön

³⁷ Museoviraston *Ilppari* on ilmoituspalvelu kaikille arkeologisille kansalaishavainnoille maalla ja veden alla. Sen avulla kerätään yksityiskohtaisia tietoja kansalaisten löytämistä esinelöydöistä ja jäännöksistä. Palveluun kerätään ilmoittajan havaintoja, merkintöjä ja kuvia löytöpaikasta ja sen olosuhteista. Palvelu tekee ilmoitusten käsittelyä sujuvammaksi. Ks. Museovirasto. Museovirasto avaa ilmoituspalvelu Ilpparin kaikille arkeologisille kansalaishavainnoille.

sähköiseen konservointiarkistoon. Aineistona ovat lisäksi erilliset arkeologisten kokoelmien paperiset arkistoidut palautuskaavakkeet kuvaliitteineen löytäjälle palautetuista tai toiseen museoon siirretyistä löydöistä, joita arvioinnin jälkeen ei ole päätetty liittää kokoelmiin.

Työn tutkimusaineistona ovat metallinetsinlöydöt, jotka on diarioitu Museoviraston arkeologisissa kokoelmissa vuonna 2016 sekä kokoelmiin toimitetut metallinetsinlöydöt, jotka on vuoden 2016 aikana palautettu tai siirretty toiseen museoon. Tutkimusaineistona ovat metallia olevat löydöt. Metallinetsinnän yhteydessä löytyneet, muuta materiaalia olevat löydöt, on rajattu aineistosta pois. Aineiston löydöt on käyty arkeologisissa kokoelmissa läpi, ja osa niistä on liitetty ja luetteloitu Suomen kansallismuseon kokoelmiin. Kyseinen vuosi on valittu otokseksi, koska se oli viimeisin vuosi, jonka aikana kokoelmissa diarioidut metallinetsinlöydöt oli tutkimusta aloitettaessa käyty kokonaan läpi ja luetteloitu. Osa aineiston löydöistä oli löydetty vuonna 2016, osa sitä aikaisemmin ja osan löytöajankohta ei ollut tiedossa. Löytöjen suuren määrän ja käsittelyresursien rajallisuuden vuoksi löydöt ovat joutuneet odottamaan suhteellisen pitkän aikaa luettelointia ja siirtämistä pitkäaikaissäilytykseen.

Valitun vuoden löydöt on jaettu niille suoritettujen viranomaistoimenpiteiden perusteella kolmeen arvoluokkaan: luokassa 1 ovat löydöt, jotka on liitetty kokoelmiin, dokumentoitu ja konservoitu. Luokassa 2 ovat löydöt, jotka on liitetty kokoelmiin ja dokumentoitu sekä puhdistettu mahdollisesti vain hiukan tutkijoiden toimesta dokumentointia varten tarpeen vaatiessa. Luokassa 3 ovat löydöt, joita ei ole liitetty kokoelmiin, vaan ne on palautettu löytäjälle tai siirretty toiseen museoon. Luokan 3 löydöistä on tallennettu valokuvat ja löytäjän antamat ilmoitustiedot. Luokka 3 on tässä työssä ns. objektien ”poistoluokka”.

Tutkimusotokseen on otettu mukaan kuusi kappaletta vuonna 2016 diarioitua ja kokoelmiin liitettyä kansalaisten tekemää metallilöytöä, jotka eivät ole metallinetsintoiminnassa löytyneitä. Näin otosvuoden kaikki kansalaisten tekemät kokoelmiin tallennetut metallilöydöt ovat tutkimuksessa mukana. Näitä ovat Porvoon Iso Linnanmäen kolme rautaesineitä ja hopearaha (KM 40704:1–4), jotka ovat löytyneet lasten leikeissä, Maskun Maskunjoelta kalastuksen yhteydessä löytynyt hopeaa oleva rannerengas (KM 40658:1) ja Isonkyrön Pukkimäen ojankaivuussa löytynyt rautaesine (KM 40828:1).

Tutkimusotoksen palautusten ja siirtojen luokkaan 3 on otettu mukaan neljä kansalaisten tekemää metallilöytökokonaisuutta, jotka eivät ole metallinetsintötoiminnassa tehtyjä. Näin otosvuoden kaikki kansalaisten tekemät palautetut tai siirretyt metallilöydöt ovat tutkimuksessa mukana. Näitä ovat Lohjan Sammatin Isomäen veitsi, Porvoon Iso Linnanmäen rautatanko, naulat ja dinaari, Valkeakosken Taljalan Jukolan yksiteräinen miekka ja Vesilahden Hietaniemen Luhdankannan alumiinirengas. Löydöt on tehty puutarhatöissä tai lasten leikeissä.

Tutkimusotoksesta on rajattu pois kolme vuonna 2016 diarioitua löytökokonaisuutta: Asikkalan Peltopohjan löydöt KM 40931:1–100 ja Hollolan Sikalantauksen löydöt KM 40915:1–260 sekä KM 41112:3–106. Löytökokonaisuudet jätettiin pois otoksesta, koska Asikkalan löydöt on otettu talteen Lahden kaupunginmuseon Hannu Takalan johtaman viranomaisryhmän, ja Hollolan löydöt Museoviraston Simo Vanhatalon ja Jan-Erik Nymanin johtamissa metallinetsintöpaikan tutkimuskartoituksissa, joissa oli mukana metallinetsinharrastajia. Näitä löytöjä ei ole konservoitu.

Tavoitteena on, että otosvuonna diarioitujen ja kokoelmissa läpi käytyjen metallinetsintölöytöjen lukumäärät ja materiaalit kartoitetaan. Löytöjen lukumäärien selvittäminen kertoo kokoelmien karttumisen vuoden aikana sekä luokkakohtaiset löytömäärät. Arvoluokkien löytöjen materiaalien selvittämisen avulla saadaan tietää mistä materiaaleista luokkien löydöt koostuvat, ja kuinka paljon kunkin materiaalin löytöjä on.

Luokittelun avulla selvitetään millaista tietoa eri luokkien löydöt sisältävät, ja miten tätä tietoa on arvotettu. Työssä on tarkoitus tarkastella löytöjen arvottamisen valintaperiaatteita ja kriteerejä. Löytöjen ja niiden luokittelun kautta pyritään kartoittamaan löytöjen tieto- ja museoarvoa määrittäviä tekijöitä ja löytämään vastauksia tutkielman kolmeen tutkimuskysymykseen.

Aineistoa pilkotaan luokittelemalla eli järjestämällä sitä erilaisten aihepiirien eli löydöille suoritettujen viranomaistoimenpiteiden mukaan. Luokkien sisällä aineistoa järjestetään löytöjen materiaalien mukaan. Luokittelun tyyppien laskemisessa käytetään apuna taulukointia. Laskettu aineisto esitellään kuvioiden avulla. Tavoitteena on saada esille se, mikä ilmiössä on merkittävää, ja mikä saattaisi toistua myös yleisemmän tason tarkastelussa.

Edellä esitellyn määrällisen aineiston lisäksi työn tutkimusaineisto muodostuu laadullisesta aineistosta. Se sisältää pääasiassa Muinaiskalupäiväkirjan, Muinaisjäännösrekisterin, Museoviraston Museoverkon arkeologisten kohteiden karttasovelluksen ja työssä toteutetun arkeologien kyselyn avulla tuotetun materiaalin, jota käsitellään luvussa 5. Laadullisen aineiston sisältöjä analysoimalla pyritään selvittämään tieto- ja museoarvon lisäksi löytöihin liittyviä muita arvoja ja merkityksiä ja löytämään vastauksia tutkielman kolmanteen tutkimuskysymykseen.

3.2 Tutkimusaineiston arvottamisen valintaperiaatteita ja kriteerejä

Museoviraston kokoelmapoliittisessa ohjelmassa esinekokoelmien osalta ei ole toteutettu erillistä arvoluokitusta johtuen kokoelmien iästä, laajuudesta ja luonteesta. Tämä on myös käytännöllinen valinta. Kokoelmien kartuttamiseen, käsittelyyn ja hoitoon kuuluu luonnostaan lajittelua, priorisointeja ja menettelytapojen tai hoitotoimenpiteiden valintoja.³⁸

Museoviraston kokoelmapoliittisen ohjelman poistomenettelyssä poistojen tarve pyritään estämään hankinnan yhteydessä ennakkoseulontana. Hankinta-asiakirjoihin kirjataan seulontaa koskevat menettelytavat. Vastaanottosopimuksen mukaisesti aineistot, joita ei ole tarkoituksenmukaista säilyttää pysyvästi kokoelmissa, voidaan palauttaa edelliselle omistajalle tai hävittää tai siirtää toiselle museolle tai arkistolle.³⁹

Tämän työn tutkimusotoksen metallinetsinlöytöjen hankinnan yhteydessä on arkeologisissa kokoelmissa toteutettu ennakkoseulonnan menetelmää, joten varsinaisia esinepoistoja ei ole tehty. Löydöt, joita ei ole ollut tarvetta tallentaa kokoelmiin, on palautettu löytäjälle tai siirretty toiselle museolle.

Museoviraston arkeologisten kokoelmien linjauksen mukaan periaatteena metallinetsinlöytöjen kokoelmiin liittämiseksi on löytöjen ajoitus. Esihistoriallisiksi tai keskiaikaisiksi tunnistetut löydöt liitetään kokoelmiin aina. Uudelle ajalle (1400–1500-luvulta al-

³⁸ Museoviraston kokoelmapoliitiikka 2014, 26.

³⁹ Museoviraston kokoelmapoliitiikka 2014, 27.

kaen) ajoittuvia historiallisia yksityishenkilöiden tekemiä irtolöytöjä liitetään arkeologisiin kokoelmiin tai joissakin tapauksissa kansatieteellisiin kokoelmiin harkinnanvaraisesti.⁴⁰

Metallinetsinnässä löydetty rahat käsitellään Kansallismuseon rahakammiossa. Kokoelmiin liittämisen perusteena on vuosi 1560, jota vanhemmat rahat säännönmukaisesti lunastetaan ja liitetään Museoviraston kokoelmiin.⁴¹

Osa kokoelmiin liitetyistä metallinetsinlöydöistä pystytään saatavilla olevien resurssien puitteissa konservoimaan. Joitakin metallinetsinlöytöjä on voitu konservoida yksityishenkilöiden, yhdistysten tai säätiöiden kustannuksella Museoviraston ”Kulttuurikummi-hankkeen” kautta. Työn tutkimusotoksen löytöjen konservointiin ei ole käytetty kyseistä hanketta.⁴²

Pääasiallisena perusteena metallinetsinlöytöjen konservoinnille ovat näyttelyt. Merkittävä osa löydöistä konservoidaan erilaisten näyttelyhankkeiden johdosta ja näytteilleasettajan kustannuksella. Konservointiin päätyy ensisijaisesti rautakautisia kupariseoskoruja. Rautaesineet ovat harvoin konservointiprioriteeteissa korkealla, ellei kyse ole miekkojen kaltaisista prestiisilöydöistä. Tällaisten arvotusten ongelmallisuus kyllä tiedostetaan kokoelmissa, mutta niukkojen resurssien vallitessa on tehtävä valintoja, vaikka sitten epätyytyttäviäkin sellaisia.⁴³

3.3 Tutkimusaineiston keruumenetelmä

Tutkimusotoksen löytöjen kaikkien arvoluokkien kerätyt tiedot on koottu Excel -taulukoihin. Liitteessä 1 ovat kaikki kokoelmiin liitetyt, ja liitteessä 2 ovat kokoelmiin liitetyt konservoidut metallinetsinlöydöt materiaaleittain jaoteltuina. Liitteeseen 3 on koottu palautetut tai siirretyt metallinetsinlöydöt.

⁴⁰ S. Raninen, henkilökohtainen tiedonanto 19.4.2021.

⁴¹ F. Ehrnsten, henkilökohtainen tiedonanto 25.2.2021.

⁴² Kansallismuseo tarjoaa yksityishenkilöille, yrityksille tai yhteisöille mahdollisuuden osallistua kulttuuriperinnön säilyttämiseen rahoittamalla esineen konservoinnin *Kulttuurikummiuden* kautta. Hankkeen avulla on saatu kustannettua näyttelyesineiden konservointia ja esillepanoa. Ks. Kansallismuseo. Tule kulttuurikummiiksi.

⁴³ S. Raninen, henkilökohtainen tiedonanto 5.10.2020.

Kokoelmiin liitettyjen ja konservoitujen metallinetsinlöytöjen (luokat 1 ja 2) lukumäärät on kirjattu siten, että jokaisen päänumeron alanumerolle tallennetut löydöt on laskettu mukaan. Joillekin alanumeroille on tallennettuna useampi yksittäinen esinelöytö. Liitteiden 1 ja 2 taulukoihin on kirjattu materiaaleittain kokoelmiin liitettyjen ja konservoitujen metallinetsinlöytöjen Muinaiskalupäiväkirjassa ja siihen linkitetyissä löytöluetteleissa ilmoitettu löytöpaikka eli kohde ja sen ajoitus, päänumero, päänumerolle tallennetut löydöt ja niiden lukumäärä. Lisäksi löytöjen diariointi- tai konservointipäivämäärä sekä löytöjen konservoinnin syy tai tarkoitus on kirjattu.

Luokan 3 löytöjen kohde, arkistomateriaalissa ilmoitettu mahdollinen ajoitus, palautetut tai siirretyt löydöt ja niiden lukumäärä on kartoitettu ja kirjattu. Luokan 3 löytöjen löytöpaikasta on kirjattu viranomaisen tekemä arviointi, onko se lain tarkoittama kiinteä muinaisjäännös. Lisäksi on kirjattu löytöjen ja paikan arvioiden perustelut, palautus- tai siirtotoimenpiteen luonne ja löytöjen palautus- tai siirtopäivämäärä.

Luokan 3 löytöjen kokonaislukumäärä ei ole aivan yksittäisten kappaleiden tarkkuudella ehdottoman tarkka, koska jokaista yksittäistä löytöä ei ole laskettu ja kirjattu kaikkien palautus- ja siirtopäätösten tekemisen yhteydessä. Näitä löytökokonaisuuksia on neljä, ja näiden määrät on laskettu työtä varten arkistokaavakkeiden kuvaliitteiden valokuvista katsomalla. Luokan 3 löytöjen materiaaleja ei ole työssä eritelty, koska palautuksista ja siirroista tehdyissä dokumentoinneissa materiaalien kuvailut ovat yleisluonteisempia. Arkistokaavakkeiden löytöjä koskevat materiaalitiedot on kirjattu palautus- ja siirtotaulukon löydöt-sarakkeeseen (Liite 3).

Kokoelmiin tallennettujen löytöjen materiaaleja koskevat tiedot perustuvat pääasiassa Muinaiskalupäiväkirjaan linkitettyjen löytöluetteloiden sisältämiin tietoihin. Lisäksi tietoja on haettu Museoviraston Museoverkon arkeologisten löytöjen luettelointisovelluksen ekstranet-palvelusta, joka sisältää myös valokuvat löydöistä.

Löydöt on jaoteltu liitteiden 1 ja 2 taulukoissa materiaaleiltaan rauta-, pronssi-, kupari-, messinki-, tina-, lyijy- ja hopealöytöihin. Käytännössä tina-, lyijy- ja hopealöydöt koostuvat näiden metallien erilaisista seoksista. Kuparimetalliseosta olevien arkeologisten löytöjen materiaalista puhuttaessa on kautta aikojen käytetty määritelmää pronssi, ja sen rinnalle on tullut historiallisten löytöjen materiaaleissa käytetty termi kupariseos. Jaosta on alettu luopua, ja näiden löytöjen materiaalista on ruvettu käyttämään yhteistä termiä kuparimetalliseos. Tutkimuksen löytöjen määriä kuvaavissa kuvioissa on

yhdistetty materiaalin kuparimetalliseos alle otoksen pronssi-, kupari- ja messinkilöydöt, jotka ovat koostumukseltaan erilaisia kupariseoksia. Näiden kaikkien konservoinnissa käytetään samoja käsittelymenetelmiä.

Oma ryhmänsä ovat liitteessä 1 olevat materiaaliltaan yksityiskohtaisemmin selvittämättömät tai tunnistamattomat löydöt, joiden metallia ei ole määritelty löytöluetteloissa tai luettelointisovelluksessa. Näitä löytöjä on 10 kappaletta, ne ovat 9 eri löytökokonaisuudesta, ja ne ovat ajoittamattomia tai peräisin historialliselta ajalta. Puolet niistä on esineen katkelmia. Ne on tyypillisesti löydetty kohteista, joiden ajoitus on historiallinen tai se ulottuu rautakaudelta historialliselle ajalle.

Materiaaliltaan määrittelemättömien löytöjen metalliseosten alkuainepitoisuuksia olisi mahdollista selvittää röntgenfluoresenssianalyysillä eli XRF: llä.⁴⁴ Mittauksen avulla voitaisiin selvittää löydön sisältämät alkuaineet, ja kuinka paljon niitä on kyseisessä löydössä. Tämän perusteella pystyttäisiin saamaan käsitys löydön metalliseoksen koostumuksesta. Mittausten toteuttaminen käytännössä tämän tutkimuksen puitteissa kävi liian haasteelliseksi korona-ajan sulkutoimien aiheuttaman arkeologisten kokoelmien aineistopyyntöjen ruuhkan vuoksi.

Tutkimusotoksen rahojen materiaalin määrittämisessä hopea- ja kuparirahoihin on käytetty Muinaiskalupäiväkirjaan linkitettyjen löytöluetteloiden tunnistamistietoja, Museooverkon luettelointisovelluksen valokuvia löydöistä sekä teosta Sveriges Myntbok 995–2022.⁴⁵ Tutkimuksen rahojen erottelminen kahteen ryhmään ei olisi välttämätöntä. Ruotsi-Suomen ajan hopearahojen hopeapitoisuus vaihteli suuresti, minkä vuoksi osan hopearahoiksi kutsutuista rahoista hopeapitoisuudet voivat käytännössä olla hyvin pieniä. Työn tarkoituksena olevan löytömateriaalien jaottelun kannalta katsottiin kuitenkin olennaiseksi, että voidaan nähdä osan rahoista olevan hopeaseosta. Jos olisi haluttu tehdä tutkimusaineiston satojen rahalöytöjen koostumuksien tarkempi mittaaminen ja analysoiminen, niin siitä olisi tullut oma tutkimuksensa.

⁴⁴ XRF (X-Ray fluorescence spectrometry) eli *röntgenfluoresenssispektrometria* on analyttinen menetelmä, jota käytetään määrittämään kiinteiden, nestemäisten, jauhemaisten tai suodatettujen materiaalien kemiallisia rakenteita niiden tuottamien röntgensäteiden perusteella. Ks. Brouwer 2010, 8, 10.

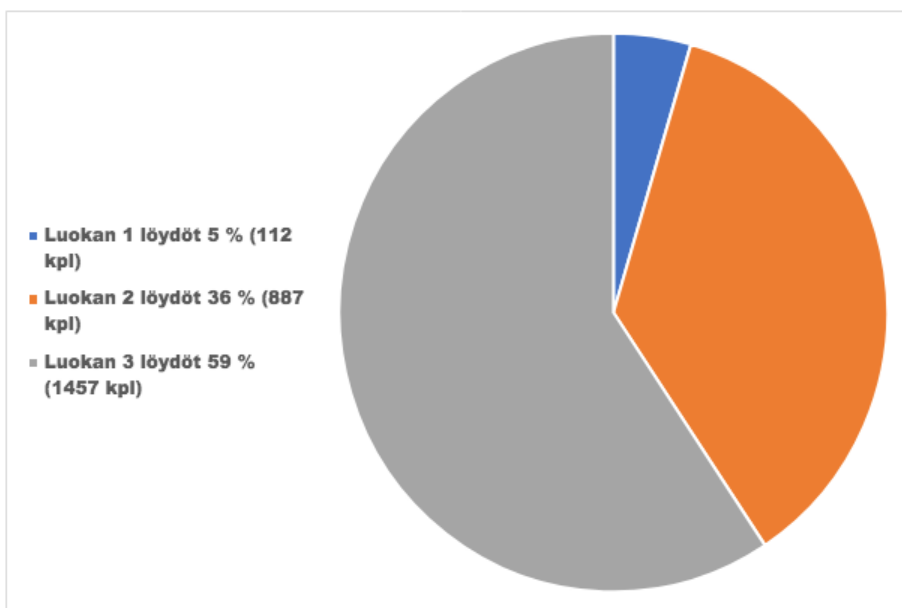
⁴⁵ Delzanno, Roberto. 2020. Sveriges Myntbok 995 – 2022.

4 METALLINETSINLÖYDÖT JA KOKOELMAHALLINTA

4.1 Metallinetsinlöytöjen määrä ja laatu

Tutkimusotoksen metallinetsinlöytöjä on kaikkiaan yhteensä noin 2456 kappaletta. Kokoelmiin tallennettuja metallinetsinlöytöjä on 274 löytökokonaisuutta, näiden löytöjen yhteismäärä on 999 kappaletta ja löytöjen alanumeroita on yhteensä 991 kappaletta. Näistä konservoituja löytöjä on 112 kappaletta, ne ovat 67 eri löytökokonaisuudesta ja löytöjen alanumeroita on yhteensä 112 kappaletta. Löytäjille palautettuja tai siirrettyjä löytöjä on yhteensä noin 1457 löytöä, jotka ovat peräisin 105 eri löytökokonaisuudesta.

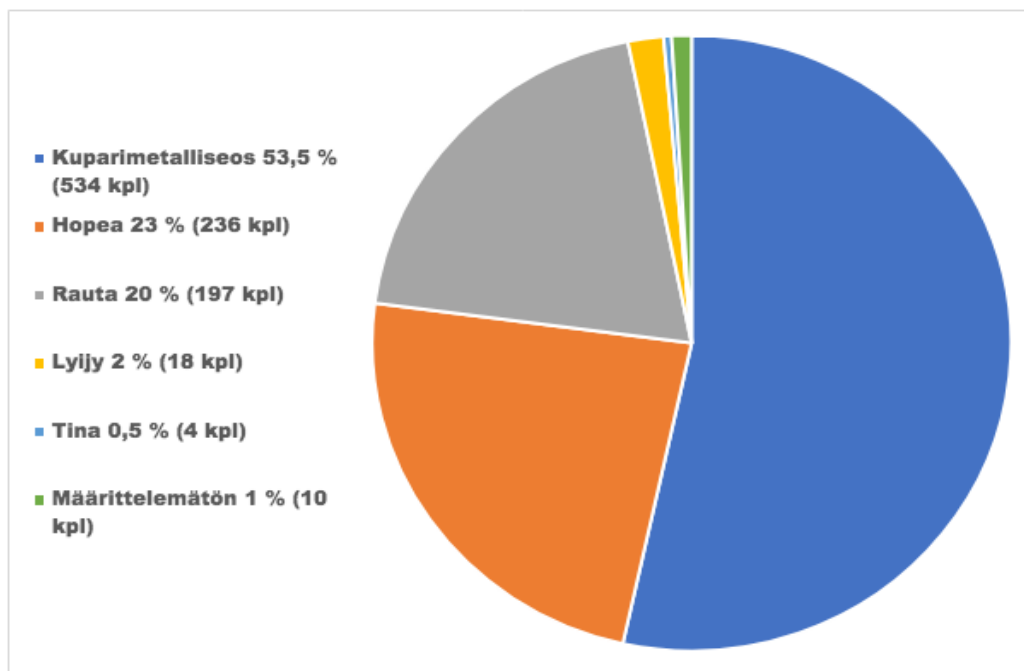
Kuviossa 1 on tutkimusotoksen kaikki löydöt jaoteltuina kolmeen arvoluokkaan: (1) kokoelmiin tallennetut konservoidut, (2) kokoelmiin tallennetut konservoimattomat ja (3) kokoelmiin tallentamatta jätetyt palautetut tai siirretyt löydöt. Jakaumasta nähdään, että eniten, yli puolet (59 %), löydöistä on kokoelmiin tallentamatta jätettyjä palautettuja tai siirrettyjä löytöjä. Toiseksi eniten on tallennettuja konservoimattomia löytöjä, joita on 36 %. Otoksen löydöistä 5 % on konservoituja.

KUVIO 1 Metallinetsinlöytöjen jakautuminen kolmeen arvoluokkaan.

4.2 Kokoelmiin liitetyt ja konservoidut löydöt

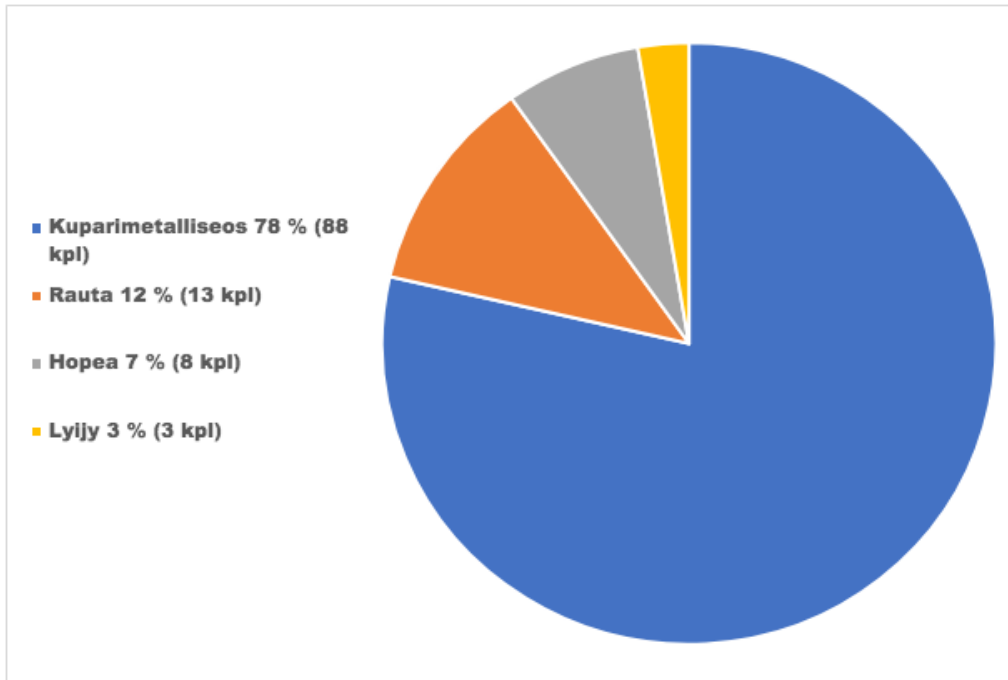
Työn tutkimusotoksen kokoelmiin tallennetut löydöt ovat esinetyypeiltään monenlaisia. Joukossa on koruja, punnuksia, solkia, heloja, rahoja, astian kappaleita, nauvoja, niittejä, aseita, työkaluja, työvälineitä ja esineiden kappaleita. Kohteet, joista löydöt on tehty, ajoittuvat pääasiassa rautakaudelle tai historialliselle ajalle tai ulottuen rautakaudelta historialliselle ajalle. Joukossa on joitakin varhaismetallikaudelle ajoittuvia, ja osa kohteista on ajoittamattomia. Kuviossa 2 on esiteltynä otoksen kaikki kokoelmiin tallennetut löydöt materiaaleittain jaoteltuina. Suurin osa löydöistä on kuparimetalliseosta (53,5 %). Toiseksi suurin ryhmä ovat hopeaseoslöydöt (23 %) ja kolmantena rautalöydöt (20 %). Lyijyseosta olevia löytöjä on 2 %, tinaseosta 0,5 % ja metallikoostumukseltaan määrittelemättömiä löytöjä 1 %.

KUVIO 2 Kokoelmiin tallennetut metallinetsinlöydöt jaoteltuina materiaaleittain.

Tutkimusotoksen arvoluokan 1 konservoituja löytöjä on vuoden 2021 syyskuun loppuun mennessä 11 % kaikista otoksen kokoelmiin liitetyistä löydöistä. Kuviossa 3 nähdään materiaaleittain jaoteltuina ne tutkimusotoksen kokoelmiin tallennetut löydöt, jotka on konservoitu. Kaikista otoksen kokoelmiin liitetyistä kuparimetalliseoslöydöistä

on konservoitu 17 % (88 kpl), rautalöydöistä 7 % (13 kpl), hopeaseoslöydöistä 3 % (8 kpl) ja lyijyseoslöydöistä 17 % (3 kpl). Otoksen tinaseoslöytöjä ja metallikoostumukseltaan tunnistamattomia metallilöytöjä ei ole konservoitu.

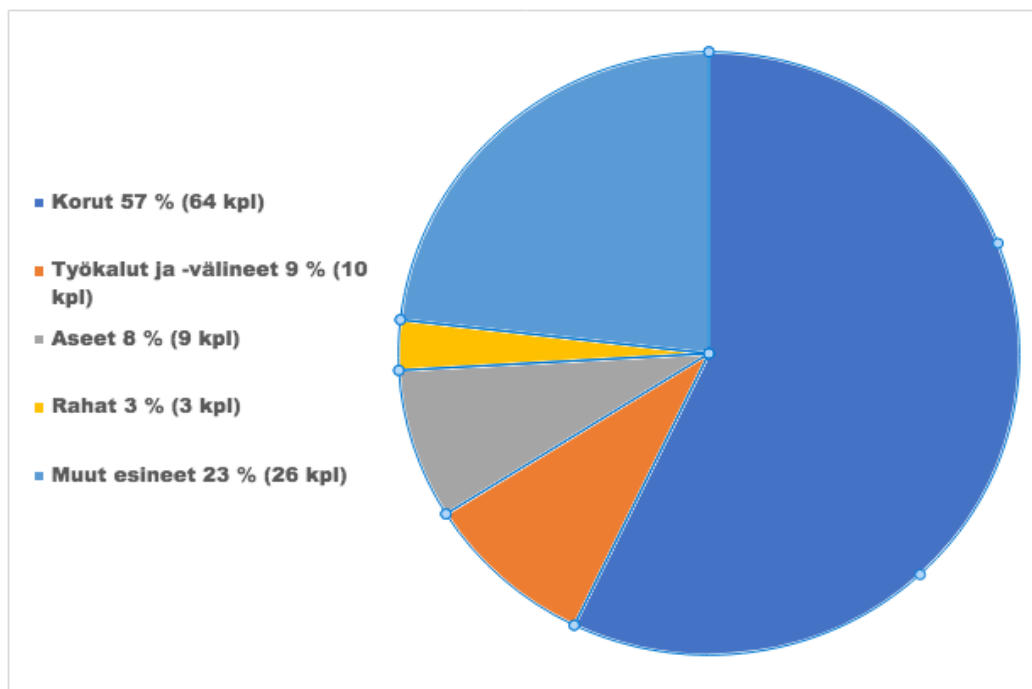

KUVIO 3 Kokoelmiin tallennetut konservoidut metallinetsinlöydöt jaoteltuina materiaaleittain.

Otoksen kokoelmiin liitetyistä löydöistä eniten on konservoitu kuparimetalliseoslöytöjä. Määrä on vajaa viidesosa otoksen kuparimetalliseoslöydöistä. Kokoelmiin tallennetuista rautaa tai hopeaseosta olevista löydöistä suhteellisen pieni osa on konservoitu; rautaa olevista alle 10 % ja hopeaseosta olevista alle 5 %. Tallennettuja lyijyseoslöytöjä on pieni määrä, minkä vuoksi niistä konservoitujen osuudeksi tulee myös vajaa viidesosa otoksen lyijyseoslöydöistä.

Konservoidut löydöt ovat esinetyypeiltään aseita 8 % (9 kpl), työkaluja ja -välineitä 9 % (10 kpl), koruja 57 % (64 kpl), rahoja 3 % (3 kpl) ja muita esineitä 23 % (26 kpl). Eniten on konservoitu kupariseosmetallisia koruja, ja toiseksi eniten yhtä kuparimetalliseosta olevaa lukuun ottamatta rautaa olevia työkaluja ja -välineitä. Rautaa tai kuparimetalliseosta olevia aseita tai niiden osia ja hopearahoja on konservoitu joitakin yksilöitä. Konservoidut muut esineet ovat mm. kupariseosta olevia heloja ja solkia sekä

rautaisia nauloja ja niittejä. Konservoidut löydöt ovat pääasiassa peräisin rautakautisista löytökohteista, mutta joukossa on myös joitakin historiallisen ajan kohteita. Kahden pronssikauden kohteen kuparimetalliseosta olevat putkikirves ja säilän katkelma on valittu konservoitaviksi. Konservoitujen löytöjen jakautuminen esinetyypeittäin on esitetty alla olevassa kuviossa 4.

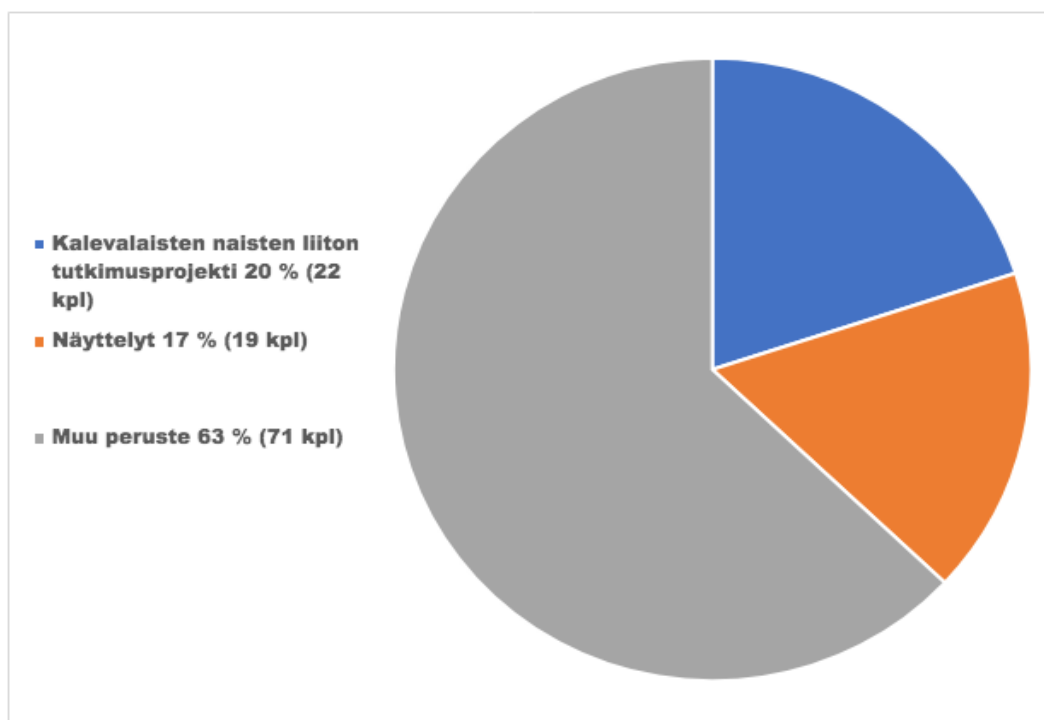
KUVIO 4 Kokoelmiin tallennetut konservoidut metallinetsinlöydöt jaoteltuina esinetyypeittäin.

Perusteet tutkimusotoksen löytöjen konservoinnille ovat olleet yksilöllisiä ja vaihtelevia. ”Kokonaisuutena löydöt edustavat diariointipäivän perusteella konservoitua otantaa vuonna 2016 tallennetuista kansalaislöydöistä. Konservointitarve on arvioitu esinekohtaisesti. Arviointiperusteina ovat olleet esineen tutkimuksellinen ja kokoelmallinen arvo sekä säilymisen turvaaminen, esineen konservointitarve ja sen kiireellisyys sekä löydön käyttö näyttelyesineenä ja/tai tarve muulle esille asettamiselle.”⁴⁶

Keskeinen tutkimushanke on ollut Kalevalaisten naisten liiton tutkimusprojekti. Hanke varten on konservoitu pääasiassa kuparimetalliseoskoruja, ja konservoiduista

⁴⁶ V. Rohiola, henkilökohtainen tiedonanto 28.9.2021.

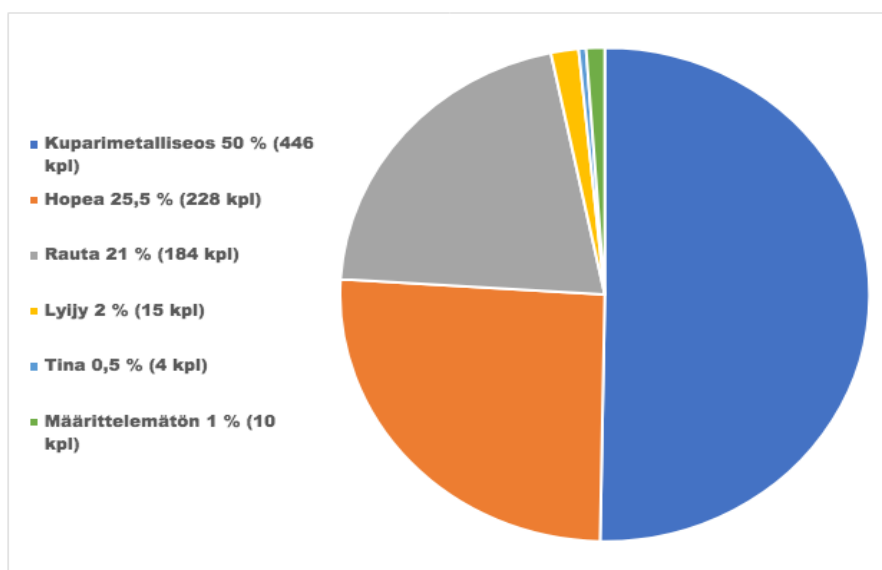
löydöistä 20 % (22 kpl) on konservoitu tähän projektiin. Toinen erotettavissa oleva konservointiperuste on näyttelytarkoitus. Konservoiduista löydöistä 17 % (19 kpl) on konservoitu joko Kansallismuseon näyttelyihin tai jonkin ulkopuolisen kohteen näyttelyä varten. Näyttelyihin konservoidut löydöt ovat rautaisia aseita, työkaluja ja – välineitä sekä kuparimetalliseosta ja hopeaa olevia koruja. Muiden, arkistolähteissä mainitsemattomien, syiden perusteella konservoitujen löytöjen joukon konservoinnin perusteeksi on kirjattu liitteen 2 taulukkoon yhtenäisesti kaikkien kohdalle “konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan”. Näitä löytöjä on 63 % (71 kpl) konservoiduista löydöistä. Muiden tarkoitusten perusteella konservoidut löydöt ovat rautaisia työkaluja ja – välineitä, kuparimetalliseosta olevia aseita ja koruja, hopearahoja sekä rautaa, kuparimetalliseosta ja lyijyä olevia muita esineitä. Tutkimusotoksen konservoidut löydöt ovat jaoteltuina konservointiperusteensa mukaisesti edellä mainittuihin kolmeen ryhmään alla olevassa kuviossa 5.

KUVIO 5 Metallinetsinlöytöjen konservointiperusteet.

Useimmat samasta kohteesta konservoidut metallinetsinlöydöt on löydetty tarkaste-
tuista löytökohteista, jotka on todettu kiinteiksi muinaisjäänöksiksi. Tällainen uusi löy-
tökohte, joka täydentää Pirkanmaan rautakauden tutkimusta, on Valkeakoski Kuttila
(KM 41044). Kohde on määritetty todennäköisesti tuhoutuneeksi rautakautiseksi polt-
tokenttäkalmistoksi. Kohteen löydöt, jotka kaikki ovat kuparimetalliseosta, on konser-
voitu (:1 pyöreä kupurasolki, :2 hevosenkenkäsolki, :3 koruneula, :4 kankiketjun nivel,
:5 hela ja :6 korvalusikka). Joensuun Linnankukkula on toinen esimerkki uudesta koh-
teesta, joka on voitu metallinetsinlöytöjen myötä todeta kiinteäksi muinaisjään-
nökseksi. Paikan metallilöydöistä (KM 41097:1–39) seitsemän (:19–21 veitsiä 3 kapp-
palletta, :27 lyijyesineen kappale, :33–34 nauloja 2 kappaletta ja :38 kuparipeltiä) on
konservoitu. Paikalta tehtyjen metallinetsinlöytöjen jälkeisissä tarkastuksessa ja tutki-
muksissa se on määritetty esineistön ja hiilinäytteiden perusteella keskiaikaiseksi lin-
navuoreksi. Molempien kohteiden löydöt on konservoitu muiden tarkoitusten perus-
teella; perustetta ei ole mainittu arkistolähteissä.

Kuviossa 6 materiaaleittain jaoteltuina olevat konservoimattomat, kokoelmiin tallenne-
tut löydöt, (arvoluokka 2) ovat iso joukko erilaisia ja eri tavoin säilyneitä ja säilyviä me-
tallilöytöjä. Löydöistä puolet on kuparimetalliseoslöytöjä, rautaa ja hopeaseosta olevia
löytöjä on molempia hiukan yli 20 %, ja pienen vähemmistön muodostavat lyijy- ja ti-
naseoslöydöt sekä metallikoostumukseltaan määrittelemättömät löydöt. Löydöt ovat
yksilöitä, minkä vuoksi ne tarvitsevat yksilöllisen määrän konservointitoimenpiteitä.
Näitä löytöjä säilytetään säilytystiloissa kontrolloiduissa museo-olosuhteissa.

KUVIO 6 Kokoelmiin tallennetut konservoimattomat metallinetsinlöydöt jaoteltuina materiaaleittain.

4.3 Palautetut ja siirretyt löydöt

Tutkimusotoksen kolmannen arvoluokan muodostavat palautetut ja siirretyt metallinetsinlöydöt. Luokan löytöjen valintapäätöksiä on tehty palautuskaavakkeeseen kirjattujen löytöjen ja löytöpaikan arvioiden ja perustelujen pohjalta. Palautettujen tai siirrettyjen löytöjen tarkastelussa ilmenee, että kokoelmiin liittämättä jättämisen yhtenä perusteena on ollut löydön luonne irtolöytönä ilman siihen liittyvää kontekstia eli paikkatietoa. Tähän ovat vaikuttaneet joissakin tapauksissa löydön puutteelliset ilmoitustiedot sen paikkatiedoista; löytäjä ei ole pyynnöistä huolimatta toimittanut niitä. Löytöpaikan ollessa tuntematon, on todettu, että löydöllä ei ole tutkimuksellista arvoa.

Kaikkiaan 105 kohteesta kahdenkymmenen kahdeksan tapauksessa löytöpaikka on voitu todeta kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Kohteista kuudenkymmenen ei ollut todettu olevan kiinteitä muinaisjäännöksiä, ja kahtatoista kohdetta ei ollut vielä tarkastettu ja arvioitu. Yksi kohteista oli määritelty ”muuksi kulttuuriperintökohteeksi”, ja yhden kohteen oli todettu mahdollisesti liittyvän kylätonttiin. Kolmen kohteen lomakkeessa asiasta ei ollut mainintaa.

Joissakin tapauksissa löytöä ei irtolöytönä ole voitu ajoittaa, eikä sen löytöpaikkaa ole todettu kiinteäksi muinaisjäännökseksi, ja näiden seurauksena löytöä ei ole liitetty kokoelmiin. Perusteluna paikan arvioimiselle on mainittu sen rakenteiden havaitsemisen puuttuminen.

Syynä kokoelmista pois jättämiseen voi olla ollut myös se, että löydöllä ei ole ollut yhteyttä tunnettuihin alueen kohteisiin. Löytö on joissakin tapauksissa tehty paikalta, joka on määritetty kiinteäksi muinaisjäännökseksi, mutta löytöä ei ole pystytty ajoittamaan. Perusteluna sen pois jättämiselle on todettu yksittäisen irtolöydön ajoittamisen ongelmallisuus.

Ne palautetut tai siirretyt löydöt, jotka on ajoitettu, ajoittuvat historialliselle ajalle: 1600-luvun alkupuolelta 1900-luvulle. Kahdessa tapauksessa, joissa löydön ajoitusarvio on epävarma, ajoituksen on arvioitu saattavan ulottua keskiajalta 1700-luvulle. Kriteerinä löydön pois jättämiselle on ollut osassa tapauksista yhtenä osatekijänä löydön ajoitus. Osa löydöistä on pystytty ajoittamaan historialliselle tai modernille ajalle, minkä perusteella on todettu, että löytö ei ole lain tarkoittama muinaisesine, ja ettei ole ollut tarvetta

ottaa löytöä museon kokoelmiin. Tästä esimerkkinä on Lohjan Sammatin Isomäestä istutuskuoppaa tehtäessä löytynyt veitsi.

Kohteesta Kurikka Rinta-Kurikan kartano tehty sormuslöytö on saanut kokoelmista pois jätettyjen löytöjen joukossa muista poikkeavan perusteellisemmän tutkimuksen. Materiaalitutkija Seppo Hornytkyj on analysoinut kivellisen sormuksen materiaalit XRF-mittauksella. Materiaalien ja valmistuksen analyysin perusteella tulokseksi on saatu sormuksen ajoittuminen 1930-luvulle.

Löytöjen pois jättämisen perusteluina ovat olleet joissakin tapauksissa löytöjen fragmentaarisuus eli löytöä ei ole pystytty tunnistamaan. Runsaiden historialliselle ajalle ajoittuvien peltolöytöjen kohdalla perusteluna on ollut niiden luonne. Pitkään asuttujen tilojen peltoihin on kertynyt vuosien aikana erilaista tavaraa hukattuna, heitettyä tai pellonparannusmaan mukana tulleina. Joidenkin kohteiden tapauksissa tätä löytöateriaalia on luonnehdittu asuinpaikan jätteeksi.

Historiallisen ajan rahojen kohdalla pois jättämisen kriteerinä on ollut löytöjen massa-löytömateriaalin luonne. Arkistoon tallennetut tiedot ja valokuvat löydöistä ovat riittäneet dokumenteiksi näissä historiallisen ajan rahalöydöissä. Yhdessä tapauksessa rahalöytö olisi voitu hyväkuntoisena tallentaa kokoelmiin vertailuaineistona, mutta löydön huonon kunnan vuoksi näin ei ole päätetty tehdä. Tässä tilanteessa on todettu, että löydön huono kunto ei ole tuonut sille lisäarvoa.

Löytäjät ovat saaneet pitää joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta (7 tapausta) löydöt, jotka viranomaisarvioinnin jälkeen on päätetty jättää liittämättä kokoelmiin. Joitakin löytöjä on siirretty toisille museoille. Etelä-Pohjanmaan museo on ollut halukas ottamaan Seinäjoen Itikasta löytyneen historiallisen ajan pronssisen hakasoljen puolikkaan kokoelmiinsa, ja tarkastamaan sen löytöpaikan. Sipoon Massbyn ajoittamaton keihäänkärki on palautettu Porvoon museolle. Porvoon Kiialan kartanon ajoitukseltaan epävarma pronssilevylöytö on jätetty säilytettäväksi kartanoon. Löytäjä on saanut pitää Ristiinan Vitsiälän Löydön kartanon muut löydöt lukuun ottamatta mahdollisesti keskiaikaiseksi tai historialliselle ajalle ajoitettua sormusta, joka oli päätetty ajoittaa Museovirastossa ennen lopullisen päätöksen tekemistä. Kolmen löytökohteen tapauksissa on kirjattu, että löytäjä saa pitää esineet, ellei löytöalueen paikallismuseo ole kiinnostunut ottamaan niitä kokoelmiinsa. Kokoelmiin liittämättä jätettyjen kultaesineiden kohdalla löytäjää on ohjeistettu noudattamaan löytötavaralakia, ja toimittamaan löydöt poliisille.

Palkintomitalien löytötapauksessa löytäjää on ohjeistettu, että löytyneiden esineiden saajaa voi yrittää tavoittaa.

Metallinetsinlöydöt, jotka arvioinnin jälkeen on päätetty jättää liittämättä kokoelmiin, ja joiden materiaali on voitu tunnistaa, ovat arkistolähteiden perusteella monenlaista materiaalia: rautaa, pronssia, kuparia, kupariseosmetallia, tinaa tai tinasekoitetta, lyijyä, hopeaa, kultaa ja alumiinia. Löydöt ovat tyypeiltään rahoja, koruja tai niiden osia, heloja, solkia, nappeja, nauvoja, työkaluja, työvälineitä, aseita, kuulia ja tunnistamattomia esineen kappaleita.

Lähteistä ilmeni, että yhdestä kohteesta nostettuja löytöjä on ollut yhdestä kappaleesta yli sataan kappaleeseen. Suurin kokoelmiin liittämättä jätetty kokonaisuus on Vaasan Vanhan Vaasan kohteesta löytynyt yli kolmensadan huonokuntoisen 1700-luvun kuparirahan kätkö. Määrät kuvastavat harrastamisen alkuvaiheiden luonnetta, jossa kohteesta on ollut tapana nostaa paljon löytöjä ennen löytämisestä ilmoittamista. Myöhemmin harrastuksessa on alettu noudattaa enemmän annettua ohjetta ”yksi löytö riittää”.

5 METALLINETSINLÖYTÖJEN MERKITYKSIÄ JA ARVOJA

5.1 Tietoarvo, museoarvo ja konservointiarvo

Kokoelmiin tallennetulla metallinetsinlöydöllä on tieto- ja museoarvoa. Arkeologisen löydön tietoarvon tärkeimpänä kriteerinä on löytöön liittyvä konteksti, ja löydöllä, jolla on konteksti, on museoarvoa. Museoarvon toteutumiseen liittyvät olennaisesti luetteloinnissa löytöön liitetyt kirjatut dokumentaariset tiedot. Museoarvo sisältää myös objektin mahdollisuuden käyttää sitä tutkimuksessa, opetuksessa ja esillepanossa.⁴⁷

Käsitteen konservointiarvo voidaan katsoa tarkoittavan pääasiassa konservointikäsitteiden avulla turvattua museo-objektin tai kokoelman arvoa. Konservointiarvoon liittyy myös konservointiin olennaisena osana sisältyvän tutkimuksen avulla tuotettu tieto objektista.

Konservointi vaikuttaa arkeologisen löydön tietoarvoon. Konservoinnissa saavutettu arkeologisen objektin tilan vakauttaminen mahdollistaa sen pitkälle tulevaisuuteen ulottuvan käyttämisen tutkimuksessa, opetuksessa ja esillepanossa. Konservointi lisää arkeologisen löydön tietoarvoa. Konservointi sisältää objektin tutkimusta, joka edistää tietoa ja ymmärtämistä. Tieto ja ymmärtäminen säilyttävät ja edistävät kulttuurista arvoa.⁴⁸

Konservoinnissa käytetään arkeologisen tutkimuksen tukena konservoinnin analyttisiä tekniikoita, jotka auttavat ymmärtämään objektin rakennetta ja valmistustekniikoita. Metallilöytöjen systemaattinen röntgenkuvaaminen ennen konservoinnin aloittamista paljastaa metallin ja korroosiokerrosten lisäksi löydön hienovaraiset yksityiskohdat.

⁴⁷ Viikuna 1992, 4; Viikuna 1993, 3; Swain 2007, 139.

⁴⁸ Cane 2009, 168. *Kulttuurinen arvo* liittyy nimitykseen kulttuurinen rakenne, joka kuvaa sitä, kuinka yhteiskunta järjestää ajatuksia, uskomuksia ja arvoja järjestelmäksi tai rakenteeksi, ja jotka tämä yhteiskunta sitten ymmärtää, hyväksyy ja omaksuu. Historialliset objektit ovat olemassa kulttuurisessa rakenteessa, jossa ne saavuttavat kulttuurista arvoa. Museot ovat kulttuurisia rakenteita. Museoiden kokoelmissa objektin arvo perustuu siihen, kuinka hyvin se soveltuu olemassa olevaan kokoelmarakenteeseen. Objektin arvo perustuu myös sen tutkimukselliseen arvoon ja joissakin tapauksissa museon kävijämääriin, joita se tuottaa. Cane 2009, 165–167.

Löytöön tallentunutta tietoa selvitetessä konservoinnissa käytetään monenlaisia tutkimusmuotoja yksinkertaisista kemiallisista tippatesteistä erilaisilla laitteilla tehtäviin analyyseihin.⁴⁹

Arkeologiseen löytöön liittyy tieteellisen ja materiaalisen merkityksen lisäksi aineettoman kulttuurin merkityksen arvoja, jotka huomioidaan konservointipäätöksiä tehtäessä. Näitä ovat objektiin liitetyt henkilökohtaiset, poliittiset, uskonnolliset ja esteettiset merkitykset.⁵⁰

Työn tutkimusotoksen Kansallismuseon kokoelmiin tallennetuilla metallinetsinlöydöillä on konteksti eli paikkatieto, joka liittää löytöihin tallennuksen ja luetteloinnin kautta tieto- ja museoarvon. Joitakin löytöjä on käytetty jo tutkimuksissa, mikä osoittaa niiden tieteellisen ja tutkimuksellisen merkityksen. Seuraavassa on esitelty esimerkkinä kolme esinetutkimustapausta, joissa tutkimuskohteena on työn otokseen sisältyviä metallinetsinnässä saatuja löytöjä.

Anna Wessman osoittaa vuoden 2016 tutkimuksessaan, että vuosina 2012 ja 2015 tehdyt harrastajien metallinetsinlöydöt ovat tuoneet uutta tietoa Espoon myöhäisemmän rautakauden tutkimukseen. Löydöt ovat myös merkinä Uudenmaan rannikko-seudun merellisistä yhteyksistä viikinkiajalla. Wessmanin tutkimuksen löytöjen joukossa on kohteesta Espoo Esboåkern vuonna 2015 löydetyt, ja vuonna 2016 Kansallismuseon kokoelmiin liitettyjen löytöjen ryhmään sisältyvät, soikean kupurasoljen katkelmat, ketjunktaja ja tulusrauta (KM 40709: 1 ja 4 ja KM 40980: 1–2 ja 5 tai 6). Siitä huolimatta, ettei näitä löytöjä ole vielä pystytty kaivausten avulla yhdistämään Espoon asutus- tai hautapaikkoihin, löydöt ovat arvokkaita ollessaan todisteena asutuksen jatkumisesta Espoossa läpi koko rautakauden.⁵¹

Ville Hakamäen väitöskirja perustuu metallinetsinnässä saatujen irtolöytöjen tutkimukseen. Hakamäki on selvittänyt Pohjois-Suomen myöhäisrautakautista asutusta ja väestön vuorovaikutussuhteita Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien alueelta tunnettujen löytöjen ja kohteiden avulla. Tutkimus koostuu kaivauksin tutkituista irtolöytökohteista. Sen mukaan useat irtolöydöt voidaan liittää hautoihin, asuinpaikkoihin tai

⁴⁹ Pye 2009, 133.

⁵⁰ Pye 2009, 135; (Clavir 2002; Pye 2001).

⁵¹ Wessman 2016, 20–26; Muinaiskalupäiväkirja: Espoo Esboåkern.

muihin asutuksesta kertoviin muinaisjäänöksiin, joiden muodostumiseen ovat vaikuttaneet paikalliset traditiot ja elinkeinot sekä yhteydet ja vuorovaikutus muiden rautakauden yhteisöjen kanssa. Hakamäen tutkimien irtolöytöjen joukossa ovat vuonna 2015 löydetyt, ja vuonna 2016 Kansallismuseon kokoelmiin liitettyihin löytöihin sisältyvät Suomussalmen Ikusrannan kirves (KM 40871: 1), Suomussalmen Kortejärven kaksi hevosenkenkäsolkia ja raudan kappaleita (KM 40872: 1–3), Suomussalmen Niemikangas 7: n rautaesineen kappale, rautaesine ja pronssiastian kappaleet (KM 40875: 1–5) ja Suomussalmen Tökinlammen soikea kupurasolki (KM 41074: 1).⁵²

Hakamäen väitöskirjan lin Illinsaarella sijaitsevien rautakauden kohteiden tutkimuksen yhtenä kohteena on lin Illinsaari 7. lin Illinsaari 7: ssä vuonna 2015 tehty ja vuonna 2016 Kansallismuseon kokoelmiin liitetyt metallinetsinlöydöt hevosenkäsolki, päätehela, veitsi, nuolenkärki, rautaesineen kappale ja pronssilevyn kappaleita (KM 40717:1–10) ovat myös osa Hakamäen väitöskirjassaan tutkimia löytöjä.⁵³

Metallinetsinlöydöissä on ilmennyt joitakin tutkimuksellisesti merkittäviä yksittäisiä löytöjä, joista esimerkkinä on Kotkan Hurukselan Purtilosta vuonna 2015 löytynyt messinkinen eläimenpää. Vuonna 2016 kokoelmissa läpi käytyihin metallinetsinlöytöihin sisältynyt löytö on toisaalta yhdistetty keskiaikaisiin messinkikannuihin, joiden suuta tai kahvaa on koristanut eläinhahmo, ja toisaalta osaksi roomalaisen sotilaan käsikoru.⁵⁴

Työn tutkimusotoksen ulkopuolelta osoituksena erityisten metallinetsinlöytöjen sisältämän tiedon tutkimuksellisesta merkityksestä on vuonna 2016 Lapinlahden Kärjenniemeltä löytynyt emalikoristeisen hevosenkäsoljen puolikas (KM 41196: 1). Löydön arvoa kuvaa, että Pohjois-Savon alueelta ei ole aikaisemmin löytynyt varhaisrautakaudelle (300–400-luvuille) ajoittuvaa esineistöä, ja emalikoristeisia hevosenkäsolkia on luonnehdittu aikakautensa näyttävimmiksi esineiksi.⁵⁵

Metallinetsinlöytöjen tietoarvo on huomattava, kun niiden kautta löytyy uusia kohteita. Näiden uusien kohteiden suojeleusosaa tarkastellaan seuraavassa luvussa.

⁵² Hakamäki 2018, 103, 196–199; Muinaiskalupäiväkirja: Suomussalmi Ikusranta; Suomussalmi Kortejärvi; Suomussalmi Niemikangas; Suomussalmi Tökinlampi.

⁵³ Hakamäki 2018, 62–64; Muinaiskalupäiväkirja: li Illinsaari 7.

⁵⁴ Immonen 2016, 33, 35; Yle Uutiset 2019.

⁵⁵ Rohiola 2019, 28.

5.2 Kiinteän muinaisjäännöksen suojeleminen ja kulttuuriperintöympäristöarvo

Kulttuuriperintö on ihmisen toiminnan vaikutuksesta syntyneitä henkistä ja aineellista perintöä. Aineellinen kulttuuriperintö voi olla joko irtainta, kuten esineet, tai kiinteää, kuten rakennusperintö.⁵⁶

Kulttuuriympäristö tarkoittaa ihmisen, hänen elinkeinonsa ja asumisensa muovaamaa ympäristöä. Kulttuuriympäristön ominaispiirteet ilmentävät kulttuurin vaihteita. Kulttuuriympäristö-käsitteen määrittely sisältää arkeologiseen kulttuuriperintöön kuuluvat ihmisen toiminnan vaikutuksesta syntyneet muinaisjäännökset.⁵⁷

Kulttuuriperintöympäristö-käsite sisältää kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön. Arkeologisissa kohteissa se tarkoittaa sekä ihmisen toiminnan vaikutuksesta syntyneitä irtaimia esineitä että muinaisjäännöksiä. Kohteen kulttuuriperintöympäristöarvoa määritettäessä käytetään vakiintuneita kriteerejä. Kohteiden suojeleminen perustuu tunnistettuihin arvoihin ja niiden merkittävyyteen.⁵⁸

Emilia Rönkkö kirjoittaa kulttuuriperintöympäristön arvosta. Virallinen kulttuuriympäristö-käsitteen tulkinta pyrkii arvoneutraaliuteen, mutta käytännössä käsite muuttuu usein arvolutautuneeksi. Suunnittelutyössä kulttuurimaisemia tai -ympäristöjä tarkastellaan ”arvotettuina” kohteina, jotka on erityisesti huomioitu kaavojen suojelumerkinnöin tai muulla tavoin tietoisesti tematisoiden. Tematisoimiseen liittyy näkemys, jonka mukaan kulttuuriympäristö todellistuu vasta kun joku sen sellaiseksi (tietoisesti) määrittää. Voidaan puhua diskursiivisesta eli vakiintuneen puhettavan ja kirjallisten esitysten rakentumisesta, joissa merkitykset ja sitä kautta arvot muodostuvat ja muuttuvat.⁵⁹

Tarkasteltaessa metallinetsinlöytöjen merkitystä ja arvoa yhtenä arvona on kulttuuriperintöympäristöarvo, joka liittyy kokoelmiin tallennettuihin metallinetsinlöytöihin ja niiden löytöpaikkoihin. Löydön ja löytöpaikan suojeleminen liittyy niihin kulttuuriperintöympäristöarvon. Löytöpaikan arvoa voidaan määrittää sen saaman suojelustatuksen perusteella sen mukaan, minkälainen löytöpaikka on kyseessä. Kaikki metallinetsinlöydöt

⁵⁶ Kulttuuriympäristö.fi. Yleisiä käsitteitä.

⁵⁷ Kulttuuriympäristö.fi. Yleisiä käsitteitä.

⁵⁸ Kulttuuriympäristö.fi. Yleisiä käsitteitä.

⁵⁹ Rönkkö 2012, 146; Teräväinen 2006.

eivät johda paikan merkitsemiseksi kiinteäksi muinaisjäännökseksi, koska kaikki löytöpaikat eivät ole kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Jokainen arkeologisiin kokoelmiin luetteloitu löytö, jolla on paikkatieto, saa osakseen kohdetiedon muinaisjäänösrekisterissä. Tämän perusteella jokainen löytö ja sen löytöpaikka on lähtökohtaisesti suojeltu. Usein kohde saa ensin statuksen löytöpaikka. Sen jälkeen suojelustatus arvioidaan arkeologisen maastotarkastuksen myötä tarkemmin. Kulttuurin valtiosuosuusjärjestelmä uudistuksen (VOS 2020) seurauksena vastuumuseoiden arkeologeilla on keskeinen vastuu tarkastusten tekemisessä. Vahvin suojelustatus muinaismuistolain puitteissa kohteella on, kun se tarkastuksen jälkeen merkitään kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Statusta vahvistaa, kun kohde pystytään alue-
rajaamaan sitä ympäröivällä suoja-alueella.⁶⁰

Suoja-alue on muinaismuistolain mukainen, kiinteään muinaisjäännökseen kuuluva sellainen maa-alue, joka on tarpeen jäännöksen säilyttämiseksi, sekä sen laadun ja laajuuden kannalta välttämättömän tilan varaamiseksi sen ympärille.⁶¹ Maa-alueen kaavoituksen välittämä tieto arkeologisesta kulttuuriperinnöstä suojelee arkeologisten kohteiden ympäristöä.⁶² Vietäessä kohdetta muinaisjäänösrekisteriin se pyritään rajaamaan, jos se vain on mahdollista.⁶³ Aluerajaus merkitään rasteroinnilla kohteen ympärille muinaisjäänösrekisterin karttaan, joka on myös saatavilla Museoviraston arkeologisten kohteiden sähköisessä Museoverkon kartta -palvelussa.

Työn tutkimusotoksen vuonna 2016 kokoelmiin diarioitujen metallinetsinlöytöjen joukossa on muinaisesineitä, joiden kautta on löytynyt uusia kohteita. Löytöpaikkojen tarkastuksen myötä osa kohteista on todettu kiinteiksi muinaisjäännöksiksi. Seuraavassa on esitelty näistä esimerkkinä kymmenen kiinteäksi muinaisjäännökseksi määritettyä kohdetta. Paikalla tehdyn tarkastuksen ja siinä tehtyjen rakenteiden löytämisen perusteella kiinteiksi muinaisjäännöksiksi on merkitty kuusi rautakauden ja historiallisen ajan kohdetta Kainuusta Suomussalmelta, yksi Pohjois-Pohjanmaalta listä, kaksi Kanta-Hämeen Valkeakoskelta ja yksi Kanta-Hämeen Kangasalalta.

⁶⁰ V. Rohiola, henkilökohtainen tiedonanto, 2.2.2021.

⁶¹ Muinaismuistolaki 295/1963, luku 1.

⁶² Museovirasto. Arkeologisen kulttuuriperinnön suojeleminen.

⁶³ P. Maaranen, henkilökohtainen tiedonanto, 9.3.2021.

Suomussalmen Kortejärven löytöpaikka tarkastettiin metallinetsinlöytöjen toimittamisen jälkeen vuonna 2015, ja havaintojen perusteella alueella todettiin sijaitsevan rautakautinen hautapaikka, todennäköisesti viikinkiaikainen hauta. Kohde Suomussalmen Niemikangas 7 tarkastettiin vuonna 2015, ja paikka voitiin määrittää asuinpaikaksi, jonka ajoitus on mahdollisesti rautakauden lopulta historialliselle ajalle. Kohteessa Suomussalmi Tökinlampi tehtiin metallinetsinlöytöjä vuonna 2015 ja paikan tarkastus vuonna 2016, ja alueella todettiin sijaitsevan todennäköisesti rautakautinen asuinpaikka tai eräsija. Näissä kohteissa suojellun alueen rajausta on merkitty rasteroinnilla muinaisjäännösrekisterin karttaan.⁶⁴

Metallinetsinlöytöjen löytöpaikka Suomussalmen Kotaniemi 2 tarkastettiin vuonna 2015 ja rakennehavaintojen perusteella se todettiin rautakauden lopun tai historiallisen ajan asuinpaikaksi. Kohde on merkitty löytöpaikan pisteellä muinaisjäännösrekisterin karttaan. Suomussalmen löytöpaikat Tulimaa 1 ja Tulimaa 3 todettiin myös vuoden 2015 tarkastuksen havaintojen jälkeen historiallisen ajan ja (rautakauden lopun-) historiallisen ajan asuinpaikoiksi. Molemmissa kohteissa suojellun alueen rajausta on merkitty rasteroinnilla karttaan.⁶⁵

Pohjois-Pohjanmaalla sijaitseva löytökohde li Illinsaari 7 tarkastettiin metallinetsinlöytöjen toimittamisen jälkeen vuonna 2015, mutta paikalta ei löytynyt mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa rakennetta. Kaivauksissa vuonna 2016 alueella todettiin pieni tarkkarajainen kiinteä muinaisjäännös. Havaintojen perusteella paikka tulkittiin rautakautiseksi hautapaikaksi. Kohde on merkitty löytöpaikan pisteellä muinaisjäännösrekisterin karttaan, sille ei ole rajattu rasteroimalla suoja-alueita.⁶⁶

Kanta-Hämeen Valkeakosken Kutilan löytöpaikka tarkastettiin vuonna 2016, samana vuonna kun metallinetsinlöydöt toimitettiin ja diarioitiin. Paikalla tehtyjen havaintojen perusteella se tulkittiin mahdolliseksi rautakautiseksi hautapaikaksi, todennäköisesti polttokenttäkalmistoksi. Kohde on merkitty löytöpaikan pisteellä karttaan, sille ei ole rajattu rasteroimalla suoja-alueita.⁶⁷

⁶⁴ Muinaisjäännösrekisteri & Museoverkon karttasovellus: Suomussalmi Kortejärvi; Suomussalmi Niemikangas 7; Suomussalmi Tökinlampi.

⁶⁵ Muinaisjäännösrekisteri & Museoverkon karttasovellus: Suomussalmi Kotaniemi 2; Suomussalmi Tulimaa 1; Suomussalmi Tulimaa 3.

⁶⁶ Muinaisjäännösrekisteri & Museoverkon karttasovellus: li Illinsaari 7.

⁶⁷ Muinaisjäännösrekisteri & Museoverkon karttasovellus: Valkeakoski Kutila.

Valkeakosken Haukilan Koirankiven löytöpaikalta vuonna 2016 tehtyjen useiden metallinetsinlöytöjen seurauksena paikka tarkastettiin samana vuonna, ja siellä suoritettiin kaivaus vuonna 2017 sekä koekaivaus vuonna 2020. Tehtyjen havaintojen perusteella kohde tulkittiin mahdolliseksi rautakautiseksi asuinpaikaksi. Kohteen suojellun alueen rajaus on merkitty rasteroinnilla karttaan.⁶⁸

Kolmannesta Kanta-Hämeessä sijaitsevasta löytöpaikasta, kohteesta Kangasala Harjuranta 2, tehtiin metallinetsinlöytöjä vuonna 2014. Paikka tarkastettiin vuonna 2019, ja se määriteltiin esihistorialliseksi (rautakaudelta historialliselle ajalle) asuin- ja hautapaikaksi topografian (maan pinnan muotojen) perusteella. Kohteessa suojellun alueen rajaus on merkitty rasteroinnilla karttaan.⁶⁹

Edellisistä kiinteistä muinaisjäänöksistä kolmea (Suomussalmi Kotaniemi 2, li Illinsaari 7 ja Valkeakoski Kuttila) ei ole rajattu merkitsemällä kohdetta sitä ympäröivällä suoja-alueella muinaisjäänösrekisteriin. Kohteista seitsemän rajattua tapausta on saanut vahvimman mahdollisen muinaisjäänöksen suojelustatuksen.

5.3 Museoarkeologien näkemyksiä löytöjen merkityksestä ja arvosta

Satunnaisesti valituilta viideltä metallinetsinharrastajien kanssa yhteistyötä tehneeltä (1) tai tekevältä (4) alueellisen vastuumuseon arkeologilta kysyttiin heidän näkemyksiään metallinetsinlöytöjen merkityksestä ja arvosta. Arkeologit vastasivat vapaasti sähköpostilla lähetettyyn kyselyyn sähköpostitse (4) ja puhelimitse (1).

Arkeologien kuvailemilla metallinetsintoiminnan eri puolilla on suora vaikutus löytöihin ja niiden merkitykseen ja arvoon. Arkeologien keskuudessa yleinen näkemys oli, että toiminta on merkityksellistä ja arvokasta arkeologiselle tutkimukselle sen tuottaman tiedon vuoksi. Merkittäväksi osoittautui myös arkeologisen tutkimuksen avautuminen kaikille kansalaistieteenä. Kulttuuriperintö nähdään kaikkien yhteisenä, mutta toisaalta arkeologeilla oli huoli vastaamiensa kohteiden suojelusta. Muinaismuistolain tulevan uudistuksen odotetaan selkiyttävän toiminnan sääntöjä.⁷⁰

⁶⁸ Muinaisjäänösrekisteri & Museoverkon karttasovellus: Valkeakoski Haukila Koirankivi.

⁶⁹ Muinaisjäänösrekisteri & Museoverkon karttasovellus: Kangasala Harjuranta 2.

⁷⁰ Anttiroiko 2021; Knuutinen 2021; Kuusela 2021; Luoto 2021; Rostedt 2021, 8.

Merkittävänä koettiin itse metallinetsinlaite, joka verrattuna aikaisempiin kohteiden etsimistöihin tarjoaa uusia mahdollisuuksia paikkojen löytämiseen. Harrastajat ovat apu ja voimavara alueellista kulttuuriperintötyötä hyvin rajallisin resurssein tekevälle arkeologille. Ammattiarkeologien resursseilla ei pystyttäisi käymään läpi yhtä suuria alueita maastossa, ja vielä useampaan kertaan. Lisäksi harrastajilla on usein vieraspaikkakuntalaiseen arkeologiaan verrattuna parempi paikallistuntemus, minkä ansiosta heillä voi olla parempi käsitys ympäristöoloista ja historiallisen ajan ihmistoiminnasta alueella. Metallinetsinharrastajat toimivat ennakkoluulottomasti, ja etsivät löytöjä sellaisista paikoista ja alueilta, joita todennäköisyyksien perusteella liikkeellä oleva ammattiarkeologi ei lähtisi ensiksi katsomaan. Ammattiarkeologi hakeutuu paikkoihin, jotka liittyvät maankäyttöhankkeisiin, ja harrastajat käyvät läpi muita alueita. Tietoa uusista kohteista on kertynyt yhteistyössä arkeologien kanssa; harrastajia on ollut myös mukana kaivaushankkeissa avustamassa tutkimuksia.⁷¹

Tärkeänä pidettiin uusien kohteiden löytymistä harrastustoiminnassa. Kohteista ilmoitettavan tiedon laatu on parantunut huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Innokkaimpien harrastajien näkemys kohteista on laajentunut pelkkien rautakautisten löytöjen metsästämisestä esihistoriallisten asuinpaikkojen ja kalmistojen etsintään. Metallinetsintätoiminnan merkitystä pidettiin erityisenä Kainuun esihistorian tutkimukselle, jonka varhainen ja myöhempikin metallikausi vaatii ja ansaitsee sen myötä uudelleenarviointia ja lisätutkimuksia. Pirkanmaan nuoremman rautakauden kuva on myös muuttunut löytöjen myötä. Löytöjen ja uusien kohteiden, mm. Kangasala, Vesilahti, Valkeakoski ja Ikaalinen, avulla on saatu tietoa, joka täydentää voimakkaasti maakunnan rautakauden tutkimusta.⁷²

Arkeologien näkemyksissä tuli esille toiminnan haasteita. Haasteena toiminnan merkityksessä nähdään toiminnan alueellinen kohdentuminen. Arkeologien kannalta hyödyllisintä olisi saada tietoa alueilta, missä esihistoriallisia löytöjä tai kohteita ei tunneta entuudestaan, mutta harrastajien aktiviteetti suuntautuu paikoitellen sellaisille alueille, joilta tunnetaan jo ennestään runsaasti löytöjä tai kohteita.⁷³

⁷¹ Anttiroiko 2021; Knuutinen 2021; Luoto 2021; Rostedt 2012, 8.

⁷² Knuutinen 2021; Luoto 2021; Rostedt 2021, 7–8.

⁷³ Anttiroiko 2021.

Löytöjen turha kaivaminen koettiin toiminnan kielteiseksi puoleksi. Löytöjen kaivamista ei suositella aikaisemmin tutkimattomasta rikkoutumattomasta maastosta. Ilmoitus löydöstä tulisi tehdä jo ensimmäisen löydön tekemisen jälkeen ja ennen sen nostamista. Tarkoituksena olisi tunnistaa löytö maassa, ja jättää se paikalleen. Pelloilta tehtyjen löytöjen kohdalla tilanne voi olla toisinaan hieman toisenlainen. Periaatteessa kahdensadan metrin suoja-alue-suositus koskee myös irtolöytöjä pelloilla. Huonona puolena on, että pelloille palataan yhä uudelleen tekemään löytöjä, minkä seurauksena löytöjä nostetaan paljon. Näin löytöjä kertyy suuria määriä, ja osa vaurioituu ja jopa tuhoutuu odottaessaan konservointikäsittelyä.⁷⁴

Etsintätoiminnassa on alueellisia eroja. Osa harrastajista ei ymmärrä arkeologisen tutkimuksen luonnetta. Vaikeana haasteena Lapin vastuualueella koettiin toiminta, jossa löydöt nostetaan kontekstistaan dokumentoimatta sitä tarkasti, minkä seurauksena viranomaisille toimitetaan tutkimukselliselta arvoltaan lähes olemattomia löytöjä. Lapin alueella valtaosa metallilöydöistä ei ole peräisin pelloista vaan metsämaasta, ja kohteet, jotka löydetään, ovat suurella todennäköisyydellä koskemattomia ja säilyneitä.⁷⁵

Vakavana ongelmana esille tuotiin löytöjen konservointiresurssien puutteellisuus, minkä vuoksi löydöt joutuvat odottamaan pitkiä aikoja konservointikäsittelyä. Tiedostettiin, että löytöjen mahdollistama tiedon karttuminen kärsii sen myötä. Tämän johdosta ilmeni ajatus, että monet esineet olisivat mahdollisesti paremmassa turvassa maassa kuin ”hyllyssä murenemassa”. Toimintaa haluttiin kehitettävän pois sen esinekeskeisestä suuntautumisesta, joka johtaa helposti koko arkeologisen tutkimuksen ohenemiseen keskittyen pelkkiin irtolöytöihin.⁷⁶

Suurien löytömäärien sisältämän tiedon keskitettyyn keräämiseen, käsittelemiseen, saavuttamiseen ja käyttämiseen toivotaan saatavan apua Museoviraston sähköisistä löytöpalveluista Ilpparista ja SuALT -projektissa tuotetusta Löytösammosta. Niiden kautta odotetaan saatavan tietoa metallinetsinlöydöistä tutkimuksen käyttöön, minkä nähdään merkittävästi vielä nostavan metallinetsinharrastajien tekemien löytöjen tieteellistä ja tutkimuksellista merkitystä. Nyt tiedetään, että löytöjä on paljon, ja ne tulevat

⁷⁴ Luoto 2021.

⁷⁵ Kuusela 2021.

⁷⁶ Anttiroiko 2021; Knuutinen 2021; Luoto 2021.

muuttamaan käsitystä esimerkiksi rautakauden lopun asutuksen levinneisyydestä, mutta konkreettisia faktoja ei ole vielä saatu tutkimuksen kautta ulos.⁷⁷

Toiminnan arkeologiset resurssit koettiin aivan liian rajallisiksi. Löytöpaikkojen tarkastukset laahaavat sen vuoksi perässä, ja haittapuolena on, että harrastajat tietämättään menevät tarkastusta odottavalle kohteelle ”uutena kohteena”. Resurssien rajallisuus vaikuttaa myös harrastajille annettavan ohjeistuksen ja opastamisen määrään. Ilmeni, että ohjeistuksesta huolimatta osalla harrastajista esiintyy välinpitämättömyyttä suhtautumista perusteltujen sääntöjen noudattamiseen ja yhteistä kulttuuriperintöä kohtaan.⁷⁸

Yhteisesti nähtiin tärkeänä, että metallinetsijöille järjestetään kursseja ja opastusta sekä yhteistyötä arkeologien kanssa harrastuksen kehittämiseksi vastuullisempaan suuntaan. Lainsäädäntöön liittyvän tiedon välittäminen mainittiin huomionarvoisena asiana, jonka avulla voidaan pyrkiä vaikuttamaan luvattomaan kajoamiseen ja kohteiden ryöstelyyn. Keskeisenä pidettiin, että harrastajat oppivat suorittamaan löytöjen kaivamisen huolellisesti ja oikeaoppisesti esimerkiksi keräten talteen löytöpaikan maanäytteen. Osa harrastajista tarvitsee lisäkoulutusta löytöjen kaivamistekniikkaan, liialliseen kaivamiseen ja löytöjen käsittelyyn.⁷⁹

⁷⁷ Anttiroiko 2021; Knuutinen 2021; Luoto 2021.

⁷⁸ Knuutinen 2021; Kuusela 2021; Luoto 2021.

⁷⁹ Anttiroiko 2021; Knuutinen 2021; Kuusela 2021; Luoto 2021; Rostedt 2021, 4–5.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Metallinetsinlöytöjen tutkiminen ja käytetyt menetelmät

Tutkielmassa keskityttiin selvittämään huomattavasti kasvaneessa metallinetsinharastuksessa saadun suuren löytömäärän yhteyttä kokoelmahallintaan. Tavoitteena oli tarkastella miten kokoelmiin tallennettujen löytöjen materiaali ja määrä ovat yhteydessä niiden säilymiseen, säilyttämiseen ja konservointiin. Tarkoituksena oli myös selvittää metallinetsinnässä saadun löydön merkitystä tai arvoa.

Tutkielma perustuu teoriaan museo-objektien luokittelusta. Luokittelulla ja sen avulla tehtyjen valintojen kautta voidaan määrittää museo-objektin merkitystä ja arvoa. Tutkielman teoreettisena perusteena on käsitys, että arkeologisten kokoelmien luokittelussa tärkeimpänä arvoa määrittävänä tekijänä on objektien sisältämä tieto. Objektin tietoarvo muodostuu siihen liittyvästä kontekstiedosta, ja se on vastaavuussuhteessa museon tallennusvastuun perusteella määräytyvän objektin museoarvon kanssa. Arkeologisten löytöjen luokittelussa materiaaliin sisältyvä tieto on kollektiivista; lukuisat yksittäiset kappaleet ovat oleellisia järjestelmän olemassaololle.

Tutkimusotoksen muodostivat Museoviraston arkeologisissa kokoelmissa vuonna 2016 diarioidut ja palautetut tai siirretyt metallinetsinlöydöt. Menetelmäksi valittiin tutkielman teorian mukainen metallinetsinlöytöjen merkityksen ja arvon tarkasteleminen löytöjen luokittelun ja sen kautta tehtyjen valintojen avulla. Käytetyssä määrällisessä menetelmässä löydöt jaoteltiin niille suoritettujen viranomaistoimenpiteiden perusteella kolmeen arvoluokkaan: kokoelmiin tallennetut konservoidut löydöt (1), kokoelmiin tallennetut konservoimattomat löydöt (2) ja löytäjälle palautetut tai toiseen museoon siirretyt löydöt (3). Luokittelun avulla selvitettiin, millaista tietoa luokkien löydöt sisältävät, ja millaisilla valintaperiaatteilla ja kriteereillä löytöjä ja niihin liittyvää tietoa on arvoitettu.

Työn laadullisessa menetelmässä tarkasteltiin tutkimusotoksen löytöjen käyttöä tutkimustarkoitukseen ja niiden löytökohteiden saamaa suojeluasemaa. Näin kartoitettiin metallinetsinlöytöihin liittyviä merkityksiä ja arvoja. Arvojen ja merkitysten selvittämistä kartoitettiin lisäksi suorittamalla vapaamuotoinen kysely aiheesta metallinetsijöiden

kanssa yhteistyötä tekeville alueellisten vastuumuseoiden arkeologeille. Yhdistämällä määrällinen ja laadullinen menetelmä aineistosta pyrittiin saamaan laajempaa kokonaiskuvaa löytöjen merkityksestä ja arvosta.

Arvoluokkien löydöt ja kokoelmahallinta

Metallinetsinharrastuksessa saadut ja Kansallismuseon kokoelmiin liitetyt löydöt ovat kartuttaneet ja kartuttavat kokoelmia merkittävästi. Työn tutkimusotoksen kaikkiaan noin 2500 löydöstä noin tuhat löytöä on tallennettu kokoelmiin. Keskeisinä valintaperusteina löydön kokoelmiin tallentamiselle ovat olleet sen konteksti ja ajoitus. Tallennetut löydöt ovat materiaaleiltaan kuparimetalliseosta, rautaa, hopea-, lyijy- tai tinnaseosta. Otoksen tallennetuista löydöistä 11 % on konservoitu. Konservoiduissa löydöissä on kuparimetalliseosta, rautaa ja hopea- tai lyijyseosta olevia objekteja.

Tutkimusotoksen kokoelmiin liitetyistä löydöistä eniten on konservoitu kuparimetalliseoslöytöjä; määrä on lähes 80 % kaikista konservoiduista löydöistä. Konservoitujen osuus on 17 % otoksen kaikista tallennetuista kuparimetalliseoslöydöistä. Kokoelmiin tallennetuista löydöistä toiseksi eniten on konservoitu rautaa olevia, vähän yli 10 % konservoiduista, ja kolmanneksi eniten hopeaseosta olevia, vähän alle 10 % konservoiduista löydöistä. Kaikista rautaa tai hopeaseosta olevista tallennetuista löydöistä suhteellisen pieni osa on konservoitu; rautaa olevista alle 10 % ja hopeaseosta olevista alle 5 %. Lyijyseosta olevista löydöistä konservoitujen osuus on vajaa viidesosa.

Konservoidut löydöt ovat esinetyypeiltään koruja, työkaluja ja -välineitä, aseita, rahoja ja muita esineitä. Eniten, yli puolet konservoiduista löydöistä, on kuparimetalliseosta olevia koruja. Toiseksi eniten, lähes 10 %, on konservoitu työkaluja ja -välineitä, jotka ovat yhtä kupariseosta olevaa lukuun ottamatta rautaa. Rautaa tai kupariseosta olevia aseita ja hopearahoja on konservoitu joitakin yksilöitä. Konservoidut muut esineet muodostavat hiukan yli 20 % konservoiduista löydöistä, ja ne ovat mm. kupariseosta olevia heloja ja solkia sekä rautaisia nauvoja ja niittejä.

Tutkimusotoksen kokoelmiin liitetyistä metallinetsinlöydöistä suhteellisen pieni määrä on saatavilla olleiden resurssien puitteissa konservoitu. Konservoidut löydöt ovat yksi-

löllisesti arvioituja ja arvoitettuja. Tutkimuksen tuloksena todettiin, että keskeisinä perusteina löytöjen konservoinnille olivat niiden käyttäminen tutkimus- ja näyttelytoiminnassa. Näiden lisäksi löytöjen konservoinnin perusteina ovat olleet niiden kokoelmallinen arvo sekä säilymisen turvaaminen, löydön konservointitarve ja sen kiireellisyys sekä tarve löydön muulle esille asettamiselle.

Tutkimusotoksen kokoelmiin tallennettuja konservoimattomia löytöjä on suhteellisen paljon. Niillä kaikilla on konteksti eli paikkatieto, joten tieto- ja museoarvoltaan kriteerit täyttäviä merkittäviä löytöjä on huomattava määrä. Joukko on heterogeeninen sisältäen eri tavalla informaatioita sisältäviä sekä eri tavoin säilyviä ja säilyneitä löytöjä. Löytöjen säilymiseen ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat niiden aikaisempi yksilöllinen historia: valmistusprosessi, metalliseoksen koostumus, käyttö omana aikanaan ja olosuhteet sekä muutokset maahan hautautumisen ja maasta nostamisen jälkeisenä aikana. Löydöistä puolet on kuparimetalliseoslöytöjä, rautaa ja hopeaseosta olevia löytöjä on molempia hiukan yli 20 %, ja pienen vähemmistön muodostavat lyijy- ja tinaseoslöydöt. Alttimpia korroosion etenemiselle pitkäaikaissäilytyksessä ovat rautaa olevat löydöt niiden sisältämien korroosiota aiheuttavien klooriyhdisteiden vuoksi. Konservoimattomien löytöjen käsitteleminen, säilyttäminen ja konservointi vaativat huomattavan määrän olosuhteiltaan kontrolloitua tilaa ja hoidon henkilökuntaresursseja.

Tutkimus osoittaa, että otoksen löydöistä lähes 60 % on palautettu löytäjälle tai siirretty toiseen museoon. Toiseen museoon siirrettyjä löytöjä on joitakin yksittäisiä kappaleita, pääasiassa tallentamattomat löydöt on palautettu löytäjälleen. Palautettujen ja siirrettyjen metallinetsinlöytöjen valintapäätökset perustuvat sekä löytöjen että löytöpaikan arviointeihin, ja ne edustavat useampien osatekijöiden huomioimista kokonaisvaltaisesti kunkin löydön kohdalla arviointia tehtäessä.

Perusteet löytöjen jättämiseen liittämättä kokoelmiin ovat tapauskohtaisia ja vaihtelevia. Eräissä tapauksissa löydön kontekstitiedot ovat olleet puutteellisia. Toisinaan löytöpaikkaa ei ole pystytty rakenteiden havaitsemisen puuttumisen vuoksi toteamaan kiinteäksi muinaisjäännökseksi, ja sen seurauksena löytöä ei ole voitu ajoittaa irtolöytönä. Löydöllä ei ole ollut yhteyttä alueen tunnettuihin muinaisjäännöskohteisiin, tai löytö on tehty kiinteän muinaisjäännöksen paikalta, mutta löytöä ei ole voitu kuitenkaan yksittäisenä irtolöytönä ajoittaa. Löydön ajoitus ei ole edustanut lain tarkoittamaa määritelmää muinaisesineestä. Osassa tapauksia syynä on ollut löytöjen fragmentaarisuus

tai massalöytömateriaalin luonne. Useat kokoelmiin tallentamatta jätetyt löydöt ovat pitkään asuttujen tilojen peltoihin vuosien aikana kertynyttä erilaista tavaraa hukattuna, heitettyä tai pellonparannusmaan mukana tulleina.

Kokoelmiin tallentamatta jätetyt löydöt muodostavat yli puolet vuonna 2016 kokoelmissa läpi käydyistä löydöistä. Nämä metallilöydöt ovat materiaaleiltaan ja esinetyypeiltään vaihtelevia. Korkeaa määrää selittää osaltaan se, että vielä harrastuksen tässä vaiheessa harrastajat nostivat yhdestä kohteesta suhteellisen paljon löytöjä. Myöhemmin harrastuksen luonne on muuttunut; on alettu tarkemmin noudattaa annettua ohjeistusta, jonka mukaan yksi löytö kohteesta riittää. Muinaismuistolain tulevalla uudistuksella, harrastajien kouluttamisella ja ohjaamisella sekä pyrkimyksellä laajentaa harrastuksen luonnetta löytöjen sijasta kohteiden etsintään voidaan todennäköisesti osaltaan jossain määrin hallita löytöjen nostamista ja karttumista.

Luokittelu tutkimusmenetelmänä antoi kokonaisnäkemys otosvuoden aikana kokoelmissa läpi käydyistä löydöistä, koska mukana olivat kokoelmiin tallennettujen löytöjen lisäksi palautetut ja siirretyt löydöt. Perustuessaan yhden vuoden otokseen tulokset eivät ole suoraan yleistettävissä, mutta ne antavat suuntaa löytöjen jakautumisesta lukumäärittäin ja materiaaleittain sekä tehtyjen valintojen perusteista. Löytöjen jaottelu materiaaleihin on tutkielmassa suhteellisen karkeaa; mitään tarkempia analyyskejä löytöjen koostumuksesta ei työtä varten tehty. Luokittelun tulokset kuvaavat keskeisesti löytöön liittyvään tietoarvoon perustuvaa linjaa, jonka pohjalta valintoja on tehty. Arvo-luokkien valintojen perusteiden taustalla on ollut useita määrääviä osatekijöitä.

Ennako-oletuksena oli, että tallennettuja löytöjä on suhteellisen suuri määrä, ja näistä konservoituja löytöjä ei todennäköisesti tule olemaan paljon, mikä piti paikkansa. Siitä huolimatta tässä ensimmäisessä konservoituja metallinetsinlöytöjä kartoittavassa tutkimuksessa on saatu monipuolinen käsitys näiden löytöjen joukosta. Konservoitujen löytöjen määrä kuvasi tilannetta tutkimuksen tekohetkellä; otoksen löytöjä tullaan jatkossakin todennäköisesti valitsemaan erilaisten tarkoitusten perusteella konservoitaviksi.

Löydön tieto-, museo-, konservointi- ja kulttuuriperintöympäristöarvo

Kokoelmiin tallennettuihin metallinetsinlöytöihin liittyviä keskeisiä arvoja ovat tieto-, museo-, konservointi- ja kulttuuriperintöympäristöarvo. Metallinetsinlöytöjen luokittelussa löytöjen valintakriteereihin vaikuttaa, täyttyvätkö löydön kohdalla sen tieto- ja museoarvoon liitetyt arvomerkit. Tutkimusotoksen kokoelmiin tallennettujen löytöjen kohdalla näiden arvojen edellytykset täyttyvät.

Työn tutkimusotoksen metallinetsinlöytöjen kokoelmiin tallentamisen ensisijaisena perusteena on ollut löydön konteksti eli paikkatieto. Löydöllä, jolla on konteksti, on tietoarvoa, ja sen myötä täyttyy kokoelmiin tallennetun ja luetteloidun löydön museoarvo sen merkityksellisyytenä tutkimuksessa, opetuksessa ja esillepanossa. Toinen kokoelmiin liittämisen merkittävä valintaperuste on ollut metallinetsinlöytöjen ajoitus. Esihistorialliset tai keskiaikaiset löydöt on tallennettu kokoelmiin, ja uudelle ajalle ajoittuvia historiallisia löytöjä on liitetty harkinnan mukaan. Ennen vuotta 1560 valmistetut rahat on säännönmukaisesti lunastettu ja liitetty kokoelmiin.

Tutkimusotoksen löytöjä on käytetty ja voitu hyödyntää arkeologisessa tutkimuksessa, mikä osoittaa niiden tieteellisen ja tutkimuksellisen merkityksen. Näiden esinetutkimusten avulla on osoitettu rautakauden asutuksen jatkumista Espoossa läpi koko rautakauden, ja Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun myöhäisrautakautista asutusta ja väestön vuorovaikutussuhteita. Tämän lisäksi otoksen löydöissä on voitu havaita tieteellisesti merkittäviä yksilöitä.

Konservointi lisää ja ylläpitää löydön tieto- ja museoarvoa. Konservointitoimenpiteiden avulla saavutettu löydön tilan vakauttaminen mahdollistaa sen käyttämisen pitkälle tulevaisuuteen. Konservointiin luonnollisena osana liittyvä löytöjen tutkiminen edistää tietoa ja ymmärtämistä, jotka säilyttävät ja edistävät kulttuurista arvoa. Löytöjen rakennetta ja valmistustekniikoita määrittävät konservoinnin analyttiset tekniikat ovat arkeologisen tutkimuksen tukena.

Metallinetsinlöytöön liittyvä kulttuuriperintöympäristöarvo perustuu löydön ja löytöpaikan sisältämään tietoon. Kokoelmiin tallennettu metallinetsinlöytö, jolla on paikkatieto, saa kohdetiedon muinaisjäännösrekisterissä, minkä seurauksena löytö ja sen löytöpaikka ovat suojeltuja. Löydön kontekstin perusteella suoritettujen löytöpaikan tarkas-

tuksen ja arkeologisten tutkimusten tulosten mukaan löytöpaikka saa tietyn suojeluaseman. Suojelu liittyy löytöön ja löytöpaikkaan kulttuuriperintöympäristöarvon, joka lisää niiden merkitystä.

Kohteen suojeluasema vaihtelee löytöpaikan mukaan; vahvin suojelustatus muinaismuistolain puitteissa on kiinteäksi muinaisjäännökseksi todetulla kohteella, joka on rajattu suoja-alueella. Tarkasteltaessa tutkimusotoksen löytöjä ilmeni, että niiden kautta on löytynyt Kainuusta, Pohjois-Pohjanmaalta ja Kanta-Hämeestä uusia rautakautisia ja historiallisen ajan kohteita, jotka paikan tarkastuksessa ja kaivauksissa havaittujen rakenteiden löytämisen jälkeen on voitu todeta kiinteiksi muinaisjäännöksiksi. Tarkastelluista kohteista suurin osa on rajattu merkitsemällä ne suoja-alueella, ja ne ovat näin ollen saaneet vahvimman mahdollisen muinaisjäännöksen suojeluaseman. Löytöjen, joiden kautta on löytynyt tällaisia uusia kohteita, tietoarvo on huomattava, ja se yhdistyy näissä tapauksissa löytöön ja paikkaan liittyvään kulttuuriperintöympäristöarvoon. Kyseisten löytöjen joukossa on myös konservoituja yksilöitä, joten joidenkin tutkimusotoksen löytöjen kohdalla toteutuvat tieto-, museo-, konservointi- ja kulttuuriperintöympäristöarvot.

Arvokeskustelu löydöistä

Metallinetsinharrastajien kanssa yhteistyötä tekevien alueellisten vastuumuseoiden arkeologien kuvailemilla metallinetsintoiminnan eri puolilla on suora vaikutus löytöihin ja niiden merkitykseen ja arvoon. Arkeologien arvokeskustelussa esille tulivat metallinetsinlöytöihin keskeisesti liittyvät tieto-, museo-, konservointi- ja kulttuuriperintöympäristöarvot.

Keskustelun perusteella voidaan sanoa, että merkittävänä nähtiin kansalaistoiminnassa saatujen löytöjen tietoarvon merkitys tutkimukselle. Toisaalta arkeologeilla on huoli vastaamiensa kohteiden suojelusta, ja niukkojen konservointiresurssien vuoksi runsaiden löytömäärien konservoinnista ja säilymisestä. Tavoitteena on toiminnan kehittäminen pois tieteenalaa kaventavasta pelkkiin irtolöytöihin keskittyvästä objektikeskeisestä suuntautumisesta.

Arkeologien keskuudessa tärkeänä pidettiin uusien kohteiden löytymistä metallietsin-harrastuksessa, jossa innokkaimpien harrastajien suuntaus on laajentunut pelkkien rautakautisten löytöjen metsästämisestä esihistoriallisten asuinpaikkojen ja kalmistojen etsintään. Merkittäviksi katsottiin Kainuun varhaisen ja myöhemmän metallikauden uudelleenarviointi ja Pirkanmaan nuoremman rautakauden kuvan muuttuminen löytöjen myötä. Löytöjen sisältämän tiedon keräämiseen, käsittelemiseen, saavuttamiseen ja käyttämiseen odotettiin saatavan apua uusista Museoviraston sähköisistä löytöpalveluista Ilparista ja Löytösammosta, koska tiedon saaminen tutkimuksen käyttöön lisää huomattavasti löytöjen merkitystä ja arvoa.

Harrastustoiminnan kielteiseksi puoleksi todettiin erityisesti pelloilla tapahtuva löytöjen turha kaivaminen. Sen seurauksena löytöjä nostetaan paljon, ja suuret määrät kertyneitä löytöjä vaurioituu ja menettää arvoaan odottaessaan konservointikäsittelyä. Yhtenä syynä turhaan kaivamiseen on arkeologien toimintaresurssien vähäisyys, jonka vuoksi harrastajat menevät tarkastusta odottavalle kohteelle "uutena kohteena". Kielteisenä koettiin lisäksi Lapin koskemattomien metsämaiden kohteista nostetut tutkimukselle lähes arvottomat löydöt, koska niiden kontekstia ei ole dokumentoitu tarkasti. Tarpeellisenä nähtiin lisäresurssien saaminen harrastajien monipuoliseen kouluttamiseen ja opastamiseen.

Metallinetsinlöytöön liittyvien arvojen määrittäminen alkaa löytöhetkellä. Arvon muodostumiseen vaikuttavat itse löytö ja sen löytöpaikka sekä etsijöiden että viranomaisien toimenpiteet ja resurssit. Merkittävässä asemassa ovat toiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen käytettävissä olevat resurssit, joiden avulla sitä voidaan hallita. Jos resurssit eivät riitä hallitsemaan toimintaa, tärkeäksi kysymykseksi tulee, kuinka toiminnan laajuuteen ja suuntaan voidaan vaikuttaa sen eri osa-alueilla.

Tutkielma tarjoaa useita jatkotutkimusmahdollisuuksia, joissa sen tuloksia on mahdollista hyödyntää. Mielenkiintoista olisi keskittyä kokoelmiin tallennettujen konservoitomien löytöjen joukkoon ja luokitella sekä määritellä sen koostumusta. Tarkasteluun otettaisiin löytöjen kunto ja siihen liittyvät eheys ja säilymisen aste suhteessa löytöjen sisältämiin tieto- ja museoarvoihin.

LÄHTEET

Arkistolähteet

Kansallismuseon konservointiyksikkö. Sähköinen konservointiarkisto ja MuseumPlus-kokoelmahallintajärjestelmä. Haetut konservointidokumentoinnit koskien v.2016 kokoelmissa diarioituja metallinetsinlöytöjä. Haettu 2021.

Museoviraston arkisto. Paperinen arkistoaineisto koskien v.2016 löytäjälle palautettuja tai siirrettyjä metallinetsinlöytöjä. Luettu 2021.

Museovirasto. Kulttuuriympäristön palveluikkuna. Muinaisjäännösrekisteri. https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx. Haettu 2021.

Museovirasto. Kulttuuriympäristön palveluikkuna. Muinaiskalupäiväkirja. Haetut kohteet diariointiaikana 1.1. - 31.12.2016. https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/kmlotyto/read/asp/r_default.aspx. Haettu 2021.

Museovirasto. Museoverkko. Arkeologisten löytöjen luettelointisovellus. Haetut kohteet diariointiaikana 1.1. - 31.12.2016. <http://luettelointi.nba.fi>. Haettu 2021.

Museovirasto. Museoverkon karttasovellus. <https://kartta.museoverkko.fi/>. Haettu 2021.

Muinaisjäännösrekisteristä ja karttasovelluksesta haetut kohteet:

li Illinsaari 7. Kohdenumero 1000027754.

Joensuu Linnankukkula. Kohdenumero 1000028474.

Kangasala Harjuranta 2. Kohdenumero 1000028878.

Suomussalmi Kortejärvi. Kohdenumero 1000027464.

Suomussalmi Kotaniemi 2. Kohdenumero 1000027439.

Suomussalmi Niemikangas 7. Kohdenumero 1000027437.

Suomussalmi Tulimaa 1. Kohdenumero 1000027468.

Suomussalmi Tulimaa 3. Kohdenumero 1000027465.

Suomussalmi Tökinlampi. Kohdenumero 1000028684.

Valkeakoski Haukila Koirankivi. Kohdenumero 1000030142.

Valkeakoski Kuttila. Kohdenumero 1000030144.

Henkilökohtaiset tiedonannot

Ehrnsten Frida, intendentti, Kansallismuseo, sähköpostiviesti 25.2.2021.

Maaranen Päivi, erikoistutkija, Museovirasto, sähköpostiviesti 9.3.2021.

Raninen Sami, amanuenssi, Museovirasto, sähköpostiviestit 5.10.2020 ja 19.4.2021.

Rohiola Ville, projektipäällikkö, Museovirasto, sähköpostiviestit 2.2. ja 28.9.2021.

Sähköposti- ja puhelinkyselyt

Sähköpostikyselyt:

Niko Anttiroiko, arkeologi, Museovirasto, sähköpostiviesti 17.5.2021.

Tarja Knuutinen, arkeologi, Länsi-Uudenmaan museo, sähköpostiviesti 27.5.2021.

Jari-Matti Kuusela, arkeologi, Lapin maakuntamuseo, sähköpostiviesti 28.5.2021.

Tapani Rostedt, arkeologi, Kainuun museo, sähköpostiviesti 17.5.2021.

Puhelinkysely:

Kirsi Luoto, tutkija, Pirkanmaan maakuntamuseo, puhelinkeskustelu 24.5.2021.

Muut lähteet

Brouwer, Peter. 2010. Theory of XRF. Getting acquainted with the principles.

<https://www.iotcco.com/uploads/VirtualTeaching/Articles/PANanalytical/PANanalytical%20XRF%20theory.pdf>. Luettu 2.12.2021.

Cane, Simon. 2009. Why Do We Conserve? Developing Understanding of Conservation as a Cultural Construct. Richmond, A. & Bracker, A. (toim.), *Conservation: Principles, Dilemmas and Uncomfortable Truths*, 163–176. London. Butterworth & Heinemann.

Cronyn, Janet. M. 1990. *The elements of archaeological conservation*. London. Routledge.

Deckers, Pieterjan, Lewis, Michael & Thomas, Suzie. 2016. Between Two Places: Archaeology and Metal-detecting in Europe. *Open Archaeology* 2016/2, 426–429. DOI 10.1515/opar-2016-0031. Luettu 4.2.2021.

Delzanno, Roberto. 2020. *Sveriges Myntbok 995–2022*.

Finlex. Muinaismuistolaki (295/1963). <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1963/19630295>. Luettu 5.2.2021.

Hakamäki, Ville. 2018. *Seeing behind stray finds: understanding the Late Iron Age settlement of Northern Ostrobothnia and Kainuu, Finland*. Acta Universitatis Ouluensis. B, Humaniora. Väitöskirja, Oulun yliopisto. <http://jultika.oulu.fi/Record/isbn978-952-62-2094-9>. Luettu 15.2.2021.

- Heinonen, Jouko. & Lahti, Markku. 2001. *Museologian perusteet*. Suomen museoliiton julkaisuja 49. Helsinki. Suomen museoliitto.
- Hänninen, Annamari. 2020. Menneisyyttä haravoimassa – metallinetsinlöydöt harrastajien toiminnan ja Kanta-Hämeen alueen rautakauden kuvaajina. Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto. Helsingin yliopiston kirjasto.
- Immonen, Visa. 2016. Keskiaikaisen messinkiastian koriste Kotkan Hurukselasta. *SKAS*, 3/2016, 33–36.
- Immonen, Visa. & Kinnunen, Joonas. 2014. Metallinilmaisien, harrastajat ja kulttuuri-perintö – kärjistyksistä yleiskuvaan. *Kotiseutu*, 101 vuosikerta, 107–113.
- Immonen, Visa. & Kinnunen, Joonas. 2020. Metal detecting as a social formation: a longitudinal survey study from Finland. *Journal of Social Archaeology*, Vol. 20(3), 313–334. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1469605320943737>. Luettu 7.2.2021.
- Kansallismuseo. Tule Kulttuurikummi. <https://www.kansallismuseo.fi/fi/tule-kulttuurikummi>. Luettu 2.12.2021.
- Kulttuuriympäristömme.fi. Arkeologisen perinnön käsitteitä. https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Tutki_ ja_tutustu/Kasitteita/Arkeologisen_perinnon_kasitteita. Luettu 10.2.2021.
- Kulttuuriympäristömme.fi. Yleisiä käsitteitä. https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Tutki_ ja_tutustu/Kasitteita/Yleisia_kasitteita. Luettu 23.6.2021.
- Museovirasto. Arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu. <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-suojelu>. Luettu 23.6.2021.
- Museovirasto. 2011. Eurooppalaisen kulttuuriperintöpolitiikan sanasto. Helsinki. <https://www.museovirasto.fi/uploads/Arkisto-ja-kokoelmapalvelut/Julkaisut/kulttuuriperintopol-sanasto.pdf>. Luettu 15.2.2021.
- Museovirasto. 2015. Muinajäännökset ja metallinetsin: harrastajan opas. Museoviraston oppaita ja ohjeita 11. <https://www.museovirasto.fi/uploads/Arkisto-ja-kokoelmapalvelut/Julkaisut/muinajajannokset-ja-metallinetsin-2017.pdf>. Luettu 10.2.2021.
- Museovirasto. Museovirasto avaa ilmoituspalvelu Ilpparin kaikille arkeologisille kansalaishavainnoille. <https://www.museovirasto.fi/fi/ajankohtaista/museovirasto-avaa-ilmoituspalvelu-ilpparin-kaikille-arkeologisille-kansalaishavainnoille>. Luettu 14.3.2021.

- Museovirasto. Museoviraston kokoelmapolitiikka 2014. https://www.museovirasto.fi/uploads/Arkisto-ja_kokoelmapalvelut/Julkaisut/kokoelmapolitiikka-2015-02-03.pdf. Luettu 14.3.2021.
- Pearce, Susan. 1994. Thinking about Things. Pearce, S. (toim.), *Interpreting Objects and Collections*, 125–132. London. Routledge.
- Pearce, Susan. 1995. *On Collecting, An investigation into collecting in the European tradition*. London. Routledge.
- Pye, Elizabeth. 2009. Archaeological Conservation: Scientific Practice or Social Process? Richmond, A. & Bracker, A. (toim.), *Conservation: Principles, Dilemmas and Uncomfortable Truths*, 129–138. London. Butterworth & Heinemann.
- Rohiola, Ville. 2014. Metallinilmaisinelöydöt ja -harrastajat. Katsaus Kansallismuseon kokoelmien metallinilmaisinelöytöihin vv.2011–2014. *SKAS*, 2/2014, 17–25.
- Rohiola, Ville. 2017. Metallinilmaisinelöydöt kartuttavat Museoviraston kokoelmia. Kulttuurista perinnöksi 2017. Museovirasto. <https://www.kulttuuristaperinnoksi.fi/2017/metallinilmaisineloydot-kokoelmia>. Luettu 15.1.2021.
- Rohiola, Ville. 2018. Metallinetsintä ja sen harrastaminen osana kulttuuriympäristön tutkimusta. Kulttuuriympäristö.fi. [https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi/FI/Ajankohtaista/Metallinetsinta_ja_sen_harrastaminen_osa\(48463\)](https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi/FI/Ajankohtaista/Metallinetsinta_ja_sen_harrastaminen_osa(48463)). Luettu 12.1.2021.
- Rohiola, Ville. 2019. Emalikoristeinen hevosenkenkäsolkki: roomalaisaikainen löytö Pohjois-Savosta. Teoksessa Niukkanen, M. & Perälä, S. (toim.), *Monttu auki – arkeologisia kenttätutkimuksia II*, 28–33. Helsinki. Museoviraston julkaisuja 12.
- Rostedt, Tapani. 2021. ”Joululahja, jota ei olisi pitänyt avata ja muita tarinoita rautakauden Kainuusta”. *Hiisi* 1/21, 3–8.
- Rönkkö, Emilia. 2012. *KULTTUURIYMPÄRISTÖSELVITYKSET Tieto, taito ja ymmärrys maaseudun maankäytön suunnittelussa*. Väitöskirja, Oulun yliopisto. <http://jultika.oulu.fi/files/isbn9789514298158.pdf>. Luettu 20.5.2021.
- Sivistyssanakirja – Suomi Sanakirja. Arvo. <https://www.suomisanakirja.fi/arvo>. Luettu 30.11.2021.
- Sivistyssanakirja – Suomi Sanakirja. Merkitys. <https://www.suomisanakirja.fi/merkitys>. Luettu 30.11.2021.
- Sullivan, Lynne P. & Childs, Terry S. 2003. *Curating Archaeological Collections, From the Field to the Repository*. Archaeologist’s Toolkit Volume 6. Lanham. AL-TAMIRA PRESS.
- Swain, Hedley. 2007. *An Introduction to Museum Archaeology*. New York. Cambridge University Press.

- Swain, Hedley. 2010. A change in philosophy for the care of archaeological collections? Williams, E. & Peachey, C. (toim.), *The conservation of archaeological materials : current trends and future directions*, 145–150. *BAR International Series 2116*. Oxford. Archaeopress.
- Taavitsainen, Jussi-Pekka. 1990. Ancient Hillforts of Finland. Problems of Analysis, Chronology and Interpretation with Special reference to the Hillfort of Kuhmoinen. *SMYA 94*.
- Teräväinen, Helena. 2006. *Lapuan Vanha Paukku – uudeksi rakennettu ja puhuttu. Kulttuuriympäristön diskursiivinen muodostuminen tapaustutkimuksessa*. Teknillisen korkeakoulun arkkitehtiosaston tutkimuksia 2006/24. Espoo. Väitöskirja. <http://lib.tkk.fi/Diss/2006/isbn9512283611/isbn9512283611.pdf>. Luettu 24.6.2021.
- Thomas, Suzie. 2018. Responsible Metal Detecting. Lopez Varela, S. & Fairclough, G. (toim.), *The SAS Encyclopedia of Archaeological Sciences*. Wiley. DOI 10.1002/9781119188230.saseas0507. Luettu 4.1.2021.
- Thomas, Suzie, Wessman, Anna, Tuominen, Jouni, Koho, Mikko, Ikkala, Esko, Hyvönen, Eero, Rohiola, Ville and Salmela, Ulla. 2018. SuALT: Collaborative Research Infrastructure for Archaeological Finds and Public Engagement through Linked Open Data. <https://seco.cs.aalto.fi/publications/2018/thomas-et-al-sualt-2018.pdf>. Luettu 8.1.2021.
- Unesco. Sustainable Development. <https://en.unesco.org/themes/education-sustainable-development/what-is-esd/sd>. Luettu 24.3.2021.
- Vilkuna, Janne. 1992. Esineen museoarvon suhde esineen säilytykseen ja hoitoon. Puheenvuoro Pohjoismaisen konservattoriiliiton Suomen osaston koulutuspäivässä Jyväskylässä 13.11.1992.
- Vilkuna, Janne. 1993. Ottaako vai jättää? Ajatuksia kokoelmien tallentamisesta, karsimisesta ja työnjaosta. *Museo: Suomen museoliiton julkaisu*, 3/1993, 2–7.
- Vilkuna, Janne. 2000. Kestämätöntä kehitystä. *Konservattori -lehti*, 1/2000, 34–37.
- Wessman, Anna, Koivisto, Leena & Thomas, Suzie. 2016. Metal Detecting in Finland - An Ongoing Debate. *Open Archaeology*, 2/1, 85–96. DOI 10.1515/opar-2016-0006. Luettu 7.2.2021.
- Wessman, Anna. 2016. Women Along the Riverbanks, New Iron Age Finds from Espoo. https://www.academia.edu/download/54439583/Anna-Wessman_julkaisu3.pdf. Luettu 17.2.2021.
- YLE Uutiset. 15.5.2019. Pellolta löytynyt outo möykky oli Museoviraston mukaan jätetty – Saksassa todettiin, että kyseessä olikin 2000-vuotias roomalaiskoru: "Moka on tapahtunut". <https://yle.fi/uutiset/3-10782586>. Luettu 12.3.2021.

LIITTEET

Liite 1
Metallinilmaisintoimet v.2016
rauta

Kohde	Ajoitus	Diariointi- pvm	KM nro	Luku- määrä	Löydöt
Loviisa Hannusmalmen 5	historiallinen	7.1.	40631:1	1	rautaesineen kappale
Kangasala Harjuranta	rautakausi	7.1.	40634:1-3	3	kirves, tulusrauta, nuolenkärki
Turku Virusmäki 2	rautakausi-historiallinen	14.1.	40647:2-3	2	keihään kenkään ja veitsi
Mikkeli Halla	rautakausi-historiallinen	15.1.	40649:19-21	3	kirves 2 kpl ja rautaesine
Savonlinna Suuri Pirttilampi	rautakausi-historiallinen	18.1.	40651:1-2	2	kirves ja rautaesineen kappale
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	26.1.	40659:1	1	kirves
Kurikka Niemenoja	historiallinen	2.2.	40676:1	1	petkele
Porvoo Iso Linnanmäki	historiallinen	3.2.	40704:2-4	3	lukko, haka, rautaesine (löytyneet lasten leikeissä)
Ii Illinsaari 7	rautakausi	11.2.	40717:3-5	3	veitsi, nuolenkärki, rautaesineen kappale
Siikajoki Rutelo	rautakausi	11.2.	40719:1-2	2	keihäänkärki, kuulaimet
Pälkäne Uutanankärki	rautakausi-historiallinen	15.2.	40721:1	1	nuolenkärki
Pirkkala Lepistö	rautakausi-historiallinen	15.2.	40723:1-3	3	kirves, naula, rautaesineen kappale 2 kpl
Loviisa Tesjoki Hallonberget	rautakausi-historiallinen	16.2.	40730:1-2	2	keihäänkärki 2 kpl
Loviisa Hannusmalmen 6	rautakausi	16.2.	40732:1	1	putkikirves
Hanko Sandö 2	historiallinen	26.2.	40787:1	1	tulusrauta
Paimio Kaivoranta	historiallinen	2.3.	40807:1	1	kirves
Tammela Kankaisten rustholli	rautakausi	2.3.	40808:1	1	tulusraudan kappale
Isokyrö Pukkimäki	historiallinen	9.3.	40828:1	1	metalliesine, mahd. avain (löytynyt ojankaivuussa)
Porvoo Tallbacka 2	historiallinen	10.3.	40833:1	1	nuolenkärki
Hattula Monaalan kartano 1	rautakausi	10.3.	40834:2	1	silmäkirves
Hattula Monaalan kartano 1	rautakausi	10.3.	40835:5	1	ango
Hattula Monaalan kartano 1	rautakausi	10.3.	40836:4	1	miekan säilän katkelma

Lieto Etutalo	historiallinen	14.3.	40843:1-2	2 hokki, veitsi
Hattula Käräjämäki	rautakausi	14.3.	40844:3	1 miekan ponsi
Loviisa Viirankoski	rautakausi	15.3.	40849:1	1 rautaesineen kappale
Pyhtää Bondas 4	rautakausi	15.3.	40850:1-3	5 hokki, naula 3 kpl, rautaesineen kappale
Nakkila Lammainen	historiallinen	16.3.	40852:1	1 keihäänkärki
Imatra Rantapelto	ajoittamaton	22.3.	40866:1	1 miekan säilän katkelma
Suomussalmi Ikusranta	rautakausi	1.4.	40871:1	1 kirves
Suomussalmi Kortejärvi	rautakausi	1.4.	40872:3	1 raudan kappaleita
Suomussalmi Kotaniemi 2	rautakausi	1.4.	40873:1	1 veitsi
Suomussalmi Niemikangas 7	rautakausi	1.4.	40875:1-2	2 rautaesineen kappale, rautaesine
Suomussalmi Tulimaa 1	rautakausi-historiallinen	1.4.	40876:4	1 veitsen terä
Suomussalmi Tulimaa 3	historiallinen	1.4.	40877:1-5	tuura, tulusrauta, nuolenkärki, kirveen terä, 5 veitsen terä
Hämeenlinna Niemi 3	rautakausi	4.4.	40879:1-3	miekan ponsi, tulusrauta, rautaesineen 3 katkelma
Oulu Metsäkumpu	historiallinen	6.4.	40880:3-7	putkilukko, avain, kirves, padansanka, 5 veitsi
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	18.4.	40905:6-16	miekan katkelma, miekan ponsi, keihäänkärki 2 kpl, silmäkirves 3 kpl, vyösolki, vyönhela, rautaesineen kappale, 11 naula
Vesilahti Laukko Kivipaasi	rautakausi	2.5.	40908:3-4, 7-18	paimensauvaneula 2 kpl, punnus, miekan ponsi 2 kpl, silmäkirves, veitsi, silmäneula, kuokka, sirppi, tulusrauta 2 kpl, 14 rautaesineen kappale 2 kpl
Vesilahti Laukko Vanha Satama	rautakausi	2.5.	40909:1-7	miekan säilän katkelma, keihäänkärki, 7 putkikirves 2 kpl, veitsi, padansanka, hokki
Vesilahti Laukko Kallioranta	rautakausi	2.5.	40910:4-9, 11	miekan säilän katkelma, keihäänkärki, kilvenkupura 2 kpl, nuolenkärki, niitti 2 kpl, 8 raudan kappaleita 6 kpl
Vesilahti Laukko Uhrikallio	rautakausi	2.5.	40911:1-3	3 keihäänkärki, silmäkirves, veitsi

Vesilahti Laukon puisto	rautakausi	2.5.	40912:2-6	5 silmäkirves, rengaskuolaimet, veitsi, tulusrauta 2 kpl
Vesilahti Laukko Engelskahaka	rautakausi	2.5.	40914:3, 7-10, 12	6 paimensauvaneula, väkipuukko, nuolenkärki 2 kpl, rautalevyn kappale, rautavartaan kappale 2 kpl
Asikkala Iso-Kuusela	rautakausi	6.6.	40932:1	1 miekan ponsi
Vehmaa Kosken kartano	ajoittamaton	30.6.	40960:1	1 keihäänkärki
Liekksa Polvilammen itäinen niemi	rautakausi	12.7.	40973:2	1 ongenkoukku
Hämeenlinna Kontuniemi	rautakausi	14.7.	40978:17-18, 20	3 keihäänkärki, silmäkirves, putkikirves
Espoo Esboåkern	rautakausi-historiallinen	18.7.	40980:5-6	2 tulusrauta 2 kpl
Ruokolahti Lakiakallio	ajoittamaton	19.7.	40982:1	1 nuolenkärki
Ruokolahti Luupää	rautakausi-historiallinen	20.7.	40985:2	1 hokki
Janakkala Saarenmäki	ajoittamaton	5.8.	40993:1	1 veitsi
Pyhtää Tyyslahti	rautakausi	12.9.	41029:1	1 miekan ponnenukko
Pyhtää Sortteerinkärki	ajoittamaton	12.9.	41030:1-3	3 veitsi 2 kpl, sirppi
Pyhtää Bondas 2	ajoittamaton	12.9.	41031:1	1 nuolenkärki
Loviisa Påskoskholmen	ajoittamaton	12.9.	41032:1	1 poikkiteräinen nuolenkärki
Loviisa Forsåkern	ajoittamaton	12.9.	41033:1	1 nuolenkärki
Loviisa Strömbo 2	ajoittamaton	12.9.	41034:1-2	2 nuolenkärki 2 kpl
Loviisa Nykulla	ajoittamaton	12.9.	41035:1	1 tulusrauta
Loviisa Tesjoki Hallonberget	ajoittamaton	12.9.	41036:1	1 veitsi
Valkeakoski Haukilan kartano 1	rautakausi	19.9.	41042:3	1 silmäkirves
li Orastinvaara	ajoittamaton	21.9.	41046:1-2	2 veitsi 2 kpl
li Orastinvaara	ajoittamaton	21.9.	41047:1-2	2 veitsi, naula
Liekksa Virtasalmi 2	ajoittamaton	28.9.	41055:1	1 nuolenkärki
Liekksa Virtaniemi	ajoittamaton	28.9.	41056:1	1 rautaesineen kappale
Liekksa Siikalampi	ajoittamaton	28.9.	41057:1	1 rautaesineen kappale
Liekksa Siikalampi 2	ajoittamaton	28.9.	41058:1	1 poikkiteräinen nuolenkärki
Liekksa Musta Mäntyjärvi länsi	kivikausi-historiallinen	28.9.	41059:1-2	2 hokki, rautaesine
Valkeakoski Jylhäniemi 1	rautakausi-historiallinen	4.10.	41061:5	1 veitsi

Valkeakoski Uittamon Riihimäki	historiallinen	4.10.	41062:1-3	3	veitsi 3 kpl
Hämeenlinna Rasanmutka	ajoittamaton	5.10.	41064:1	1	veitsi
Vesilahti Rasanvuori	ajoittamaton	7.10.	41068:1	1	hokki
Suomussalmi Tulijärvi	ajoittamaton	13.10.	41073:1	1	poikkiteräinen nuolenkärki
Suomussalmi Kankaanvaara	ajoittamaton	13.10.	41075:1	1	nuolenkärki
Joensuu Linnankukkula	historiallinen	8.11.	41097:1-26, 28-37	36	panssarinuolenkärki 2 kpl, nuolenkärki 2 kpl, vyönsolki 6 kpl, veitsi 14 kpl, kuontalopuikko, neula, rautaesine, rautaesineen kappale 4 kpl, rautarengas, hevosenkenkänaula 3 kpl, rautavartaan kappale
				yht.197	

Metallinilmaisintoimet v.2016
pronssi (kuparimetalliseos)

Kohde	Ajoitus	Diariointi-pvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt
Turku Toijalainen	varhaismetallikausi	7.1.	40630:1-2	2	pronssiesineen katkelmia
Kokemäki Juupeli 2	varhaismetallikausi-historiallinen	7.1.	40632:1-2	2	eläinriipus ja nappi
Kangasala Harjuranta	rautakausi	7.1.	40634:4-12	9	punnus, soikea kupurasolki, koristehela, miekan tupen kenkäin, pyöreän kupurasoljen kappale, rannerenkaan katkelma, pronssiastian kappale, pronssiastian kappaleita 2 kpl ja pronssilevyn kappaleita 8 kpl
Lieto Laurila	rautakausi	7.1.	40636:1-3	3	ketjunktantaja, rannerengas, rannerenkaan katkelma
Kangasala Raiku	rautakausi-historiallinen	7.1.	40637:1-4	4	tasavartinen solki, aisakello, sormus, koristehela
Hämeenlinna Mikkola	rautakausi	12.1.	40643:2-3	2	ketjunktantaja ja linturiipus
Hämeenlinna Tupala	historiallinen	12.1.	40644:1-4	4	neulakota, koristehelan kappale, hakasolki ja veitsen kahvan pää
Vesilahti Sassi	rautakausi-historiallinen	12.1.	40645:2-4	3	ristiriipus, tasavartisen soljen katkelma ja hevosenkenkäsoljen katkelma
Savonlinna Lehtiniemi	historiallinen	14.1.	40646:1, 3	2	kehäsolki ja koristehela
Turku Virusmäki 2	rautakausi-historiallinen	14.1.	40647:1	1	hevosenkenkäsolki
Siuntio Suitia 5	rautakausi	15.1.	40648:1	1	krapusolki
Mikkeli Halla	rautakausi-historiallinen	15.1.	40649:11-15	5	hevosenkenkäsoljen katkelma, ketjunktantajan kappale, pronssispiraali, koristehela 2 kpl
Savonlinna Tolppala	rautakausi	18.1.	40652:1-2	2	rannerenkaan katkelma ja tupen pätehela
Säkylä Ranta-Sipilä	rautakausi	20.1.	40654:1-3	3	tasavartisen soljen katkelma 3 kpl

Säkylä Äyrälä	rautakausi	20.1.	40655:1-3	3	vyönhela, karhunkammasriipus ja pronssiesineen kappale
Hämeenlinna Pappila	rautakausi-historiallinen	21.1.	40656:1-3	3	pyöreän kupurasoljen kappale 2 kpl ja kankiketjun nivel
Ikaalinen Leikko	rautakausi	21.1.	40657:1	1	ketjunktaja
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	26.1.	40659:3	1	miekan kahvan osa
Lahti Töyrylä 2	varhaismetallikausi-historiallinen	27.1.	40660:1	1	pronssiriipuksen katkelma
Kouvola Hirvelä	historiallinen	27.1.	40661:2-3	2	kehäsolki ja veitsen kahvan (hela)
Kotka Ristola	historiallinen	27.1.	40662:3	1	kaksoisnappi
Kouvola Jaala Liikasenmäki	rautakausi-historiallinen	27.1.	40665:4-6, 8	5	ketjunktajan kappale, kehäsolkia 2 kpl, sormuksen kappale ja hakasolki
Raahe Suojapala	rautakausi-historiallinen	28.1.	40668:1-2	2	hihnanjakajan hela, metalliesine
Porvoo Illby gård 2	rautakausi-historiallinen	28.1.	40669:1	1	metalliketju 3 kpl
Porvoo Peräpelto	rautakausi-historiallinen	29.1.	40670:1	1	pronssihelmi
Kotka Huruksela Purtilo	historiallinen	29.1.	40671:1	1	veitsen kahva
Lahti Koiskala 2	rautakausi-historiallinen	29.1.	40672:1-2	2	koristehela ja punnus
Lahti Haavistonpelto	rautakausi-historiallinen	29.1.	40673:1	1	koristehela
Lahti Koiskala 2	rautakausi	29.1.	40674:1	1	soikea kupurasolki
Kurikka Niemenoja	historiallinen	2.2.	40676:12-13, 15-17, 19, 21-22	8	kehäsolki, sormus, solki 3 kpl, ristiriipus, kehäsolki, sormus
Espoo Esboåkern	rautakausi-historiallinen	8.2.	40709:1-5	5	soikean kupurasoljen katkelma, metalliesineen kappale, ristiriipus, soikean kupurasoljen katkelma, hevosenkenkäsoljen katkelma
Hattula Suontaan kartano 4	rautakausi-historiallinen	8.2.	40710:1-3	3	eläinriipus, rannerenkaan katkelma, solki
Hattula Suontaan kartano 5	rautakausi	8.2.	40711:1	1	koristehela

Valkeakoski Riihivainio	rautakausi-historiallinen	8.2.	40712:1, 3-5	4	karhunhammasriipus, ketjunktajan kappale, pronssiriipuksen katkelma, koristehela
Valkeakoski Hinkkala	rautakausi	8.2.	40713:1-3	3	kankiketjun nivel, hevosenkenkäsoljen katkelma, punnus
li Illinsaari 7	rautakausi	11.2.	40717:1, 2, 6	3	hevosenkenkäsolki, päätehela, pronssilevyn kappaleita 9 kpl
Loviisa Westerforsby	rautakausi	16.2.	40731:1	1	sarjarannerengas
Kitee Järvelä	rautakausi	18.2.	40762:1	1	korvakeputki
Kemiönsaari Nygård	historiallinen	19.2.	40767:1	1	pronssiastian kappale
Espoo Vanttila	historiallinen	19.2.	40770:1-2	2	pronssiastian kappale 2 kpl
Espoo Smeds	rautakausi	19.2.	40771:1	1	pronssiesineen kappale
Espoo Espoonkartano Myntäkern	historiallinen	19.2.	40772:1	1	pronssiastian kappale
Espoo Myllykylä (Kvarnby)	historiallinen	19.2.	40773:1	1	pronssiastian kappale
Hattula Luolajanportti	rautakausi-historiallinen	22.2.	40776:1-2	2	rannerenkaan katkelma, vyösolki
Hattula Kavituntöyry	rautakausi-historiallinen	22.2.	40777:2-5	4	koristehela 2 kpl, rannerenkaan katkelma, koristehela
Hämeenlinna Tupala	historiallinen	24.2.	40778:1	1	pronssiriipus
Valkeakoski Ollila	rautakausi	24.2.	40779:1	1	tasavartinen solki
Hämeenlinna Äyrikkälä	rautakausi	24.2.	40780:1	1	koristehela
Vesilahti Sassi	rautakausi	24.2.	40781:1-3	3	päätehela, kankiketjun nivel, hevosenkenkäsoljen katkelma
Valkeakoski Moijanen 2	rautakausi	24.2.	40782:1	1	koristehela
Hämeenlinna Haapahuhta	rautakausi	24.2.	40783:1	1	hevosenkenkäsolki
Valkeakoski Riihivainio	rautakausi	25.2.	40784:1	1	koristehela
Laitila Myllymäki	rautakausi	26.2.	40789:1	1	hevosenkenkäsolki

Salo Hietala	rautakausi	7.3.	40809:2-5	4	pronssiesineen kappale 2 kpl, rullapäinen neula, pronssiesineen kappale
Ikaalinen Leikko	rautakausi	9.3.	40825:1-2	2	pyöreän kupurasoljen kappale, pronssiesineen kappale
Vesilahti Sassi	rautakausi	9.3.	40829:2-5	4	tasavartinen solki, pronssiriipus, pronssiesine, pronssiesineen kappale
Salla Mukkala Ukonlampi	rautakausi	9.3.	40830:1	1	ketjunktantaja
Hattula Kavituntöyry	rautakausi	10.3.	40831:1-5	5	ketjunktantaja, kulkunen, pronssihela, pronssiesineen kappale, pronssiesine
Turku Ruissalon kartano	rautakausi	10.3.	40832:1	1	karhunhammasriipus
Hattula Monaalan kartano 1	rautakausi	10.3.	40834:1	1	pyöreä kupurasolki
Hattula Monaalan kartano 1	rautakausi	10.3.	40835:1-4	4	hevosenenkäsoljen katkelma, rannerenkaan katkelma 2 kpl, metalliketju
Hattula Monaalan kartano 1	rautakausi	10.3.	40836:1	1	rannerengas
Kärkölä Länsirinne 2	rautakausi	10.3.	40837:1	1	punnus
Masku Raketti	historiallinen	14.3.	40841:1	1	kulkunen
Hattula Käräjämäki	rautakausi	14.3.	40844:1-2	2	rannerenkaan katkelma, korvakeputki
Hattula Kavituntöyry	rautakausi	14.3.	40845:1	1	rannerenkaan katkelma
Hattula Suontaan kartano 6	rautakausi	14.3.	40846:1-4	4	pyöreän kupurasoljen kappale, tasavartisen soljen katkelma, koristehelan kappale, punnus
Hattula Rinteelä	rautakausi	14.3.	40847:1-2	2	tasavartisen soljen katkelma, vyöhela
Asikkala Haarala	rautakausi	17.3.	40853:1-2	2	tasavartinen solki, kaularenkaan katkelma
Masku Etutalo	rautakausi	17.3.	40854:1	1	hevosenenkäsolki
Järvenpää Vanhakylänniemi	rautakausi-historiallinen	22.3.	40861:1	1	hevosenenkäsolki
Ruokolahti Rantapelto	rautakausi	22.3.	40862:1-2	2	tasavartinen solki, rannerenkaan katkelma

Imatra Sarvikko	rautakausi	22.3.	40864:1-2	2	tasavartisen soljen katkelma, pronssiesineen kappale
Imatra Sarvikko	rautakausi	22.3.	40865:1	1	ketjunktajan kappale
Hattula Mamren tammisto	rautakausi	30.3.	40867:1-2	2	pyöreän kupurasoljen kappale, pronssiesineen kappale
Kokemäki Juupeli 2	rautakausi	30.3.	40868:1	1	pyöreän kupurasoljen kappale
Äänekoski Kautto	historiallinen	31.3.	40870:2-5, 7-8	6	kantasormus, ristiriipus, pronssiketju, neula, pronssirengas 2 kpl
Suomussalmi Kortejärvi	rautakausi	1.4.	40872:1-2	2	hevosenenkäsolkki 2 kpl
Suomussalmi Kotaniemi 2	rautakausi	1.4.	40873:2	1	kulkunen
Suomussalmi Niemikangas 7	rautakausi	1.4.	40875:3-5	3	pronssiastian kappale 3 kpl
Suomussalmi Tulimaa 1	rautakausi-historiallinen	1.4.	40876:3	1	pronssirenkaan katkelma
Hämeenlinna Kurkilahti	rautakausi	4.4.	40878:1-3	3	rannerenkaan katkelma, tasavartisen soljen katkelma, pyöreän kupurasoljen katkelma
Hämeenlinna Niemi 3	rautakausi	4.4.	40879:4	1	tasavartinen solki
Hämeenlinna Kalmanmäki	rautakausi	7.4.	40881:1-4	4	eläinriipuksen kappale, koristehela, niitti, pronssiesineen kappale
Raisio Petterinpelto 3	rautakausi	7.4.	40882:2-3	2	kaarisolki 2 kpl
Raisio Jokipelto 2	rautakausi	7.4.	40883:2	1	hinnanjakaja
Raisio Petterinpelto 3	rautakausi	7.4.	40884:1-2	2	rapusolki, tasavartisen soljen katkelma
Raisio Petterinpelto 3	rautakausi	7.4.	40885:2-5	4	tasavartinen solki, hevosenenkäsolkki, pronssihelmi, hinnanjakajan hela
Raisio Jokipelto 2	rautakausi	7.4.	40886:2	1	tasavartisen soljen katkelma
Raisio Jokipelto	historiallinen	7.4.	40888:2	1	koristehela
Hattula Kavituntöyry	rautakausi	8.4.	40890:2	1	tasavartisen soljen katkelma
Valkeakoski Riihivainio	rautakausi	8.4.	40891:2	1	kankiketjun nivel

Pirkkala Vanhan kirkon pellot	rautakausi	11.4.	40895:1	1	punnus
Kuusamo Hoikkala	ajoittamaton	12.4.	40898:1	1	kulkunen
Kokkola Grännaslund	historiallinen	12.4.	40899:1	1	kantasormus
Pietarsaari Jonas	historiallinen	12.4.	40900:1	1	sormus
Janakkala Pappilan pelto	rautakausi	13.4.	40901:3	1	riipuksen hela
Hämeenlinna Lamminsivu	rautakausi	14.4.	40902:3	1	pronssisolki
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	18.4.	40905:2-5	4	pyöreä kupurasolki, tasavartinen solki, ketjunktaja, eläinriipuksen kappale
Vesilahti Laukko Kivipaasi	rautakausi	2.5.	40908:1-2, 5-6, 19	5	pyöreä kupurasolki 2 kpl, pronssiketju 2 kpl, sulanutta pronssia
Vesilahti Laukko Kallioranta	rautakausi	2.5.	40910:1-3, 10	4	tasavartinen solki, rannerengas, pronssiesine, niitti
Vesilahti Laukko Uhrikallio	rautakausi	2.5.	40911:4	1	pronssiesineen kappale
Vesilahti Laukon puisto	rautakausi	2.5.	40912:1	1	punnus
Vesilahti Pohdonsaari	rautakausi	2.5.	40913:1	1	riipus
Vesilahti Laukko Engelskahaka	rautakausi	2.5.	40914:1-2, 4-6, 11	6	kaarisolki, hevosenkenkäsolki, neula, ketjunktaja 2 kpl, pronssivartaan katkelma 3 kpl
Lahti Koiskala 3	rautakausi-historiallinen	26.5.	40922:2-6	5	pyöreän kupurasoljen kappale, kantasormus, sormus, pronssihela, vyönhela
Lahti Koiskala	rautakausi-historiallinen	26.5.	40923:1-4	4	pronssiriipus, rannerenkaan katkelma, pronssiketju, kello
Urjala Myllymäki	historiallinen	30.5.	40925:1	1	nappi
Hämeenlinna Vanhan pappilan pelto	rautakausi	2.6.	40927:1-2	2	pronssihela 2 kpl
Asikkala Iso-Kuusela	rautakausi	6.6.	40929:1	1	pyöreä kupurasolki
Rusko Heikkilä-Nikula	rautakausi	6.6.	40930:1	1	karhunhammasriipus

Kuopio Halola	historiallinen	15.6.	40937:2-3	2	nappi, pronssiesineen kappale
Kuopio Savisaari	historiallinen	16.6.	40939:1	1	kehäsolki
Kuopio Sormula	historiallinen	16.6.	40940:1	1	pronssiesineen kappale
Vesilahti Pohdonsaari	rautakausi	21.6.	40948:1-2	2	krapusolki, tulusraudan kappale
Vesilahti Pohdonsaari	rautakausi	21.6.	40949:1	1	kolmioneula
Padasjoki Väinölä	rautakausi	28.6.	40952:1	1	hihnanjakaja
Padasjoki Mäkelä A-C	ajoittamaton	29.6.	40954:1	1	miekan väistimen katkelma
Siuntio Josseby	ajoittamaton	29.6.	40955:1	1	pronssiesine
Sipoo Kyrkoby Prästgård	historiallinen	29.6.	40956:1	1	tikarin väistin
Vehmaa Lehtomäki 1	rautakausi-historiallinen	30.6.	40958:1-2	2	koruneulan katkelma, hevosenkenkäsoljen katkelma
Vehmaa Vanha-Pappila 2	rautakausi-historiallinen	30.6.	40959:1-2	2	rapusolki, rannerenkaan katkelma
Rusko Heikkilä-Nikula	rautakausi	5.7.	40961:1-3	3	karhunhammasriipus, sarjahelmi, pronssiesineen kappale
Hämeenlinna Hiero 2	ajoittamaton	6.7.	40962:1	1	sulanutta pronssia
Porvoo Norrveckoski Clemets	historiallinen	7.7.	40969:1	1	koristehela
Porvoo Norrveckoski Knuts	historiallinen	7.7.	40972:1	1	leijonasolki
Liekka Polvilammen itäinen niemi	rautakausi	12.7.	40973:1	1	hevosenkenkäsolki
Hattula Kirkkomäki 1	rautakausi	13.7.	40974:1	1	miekan tupen kenkään
Janakkala Virala	rautakausi	13.7.	40975:1	1	tasavartinen solki
Hämeenlinna Äyrikkälä	rautakausi	13.7.	40976:1	1	pronssihela
Hämeenlinna Kontuniemi	rautakausi	14.7.	40978:12-14, 16, 19	5	pyöreä kupurasolki, hevosenkenkäsoljen katkelma, rannerenkaan katkelma, ketjunktantaja, pronssihela

Hämeenlinna Talola 2	rautakausi	14.7.	40979:1-5	5	soikea kupurasolki, hevosenkenkäsoljen katkelma 2 kpl, hihnanjakajan hela, pronssihela
Espoo Esboåkern	rautakausi-historiallinen	18.7.	40980:1-4, 8	5	soikean kupurasoljen katkelma, ketjunktantaja, pronssiesineen kappale, koristehela, pronssiesineen kappaleita 3 kpl
Espoo Nygrannas	rautakausi	18.7.	40981:1	1	ketjunktantajan kappale
Ruokolahti Mäkelä	rautakausi	20.7.	40983:1	1	pronssiriipus
Ruokolahti Mäkelä	historiallinen	20.7.	40984:1-2	2	kantasormus, nappi
Ruokolahti Luupää	rautakausi-historiallinen	20.7.	40985:1, 3-5	4	kankiketjun nivel, pronssiesineen kappale 3 kpl
Ruokolahti Rintala	rautakausi	21.7.	40986:1-3	3	tasavartinen solki, rannerenkaan katkelma, pronssiketju
Utajärvi Ikälä	pronssikausi	3.8.	40989:1	1	säilä
Hattula Käräjämäki	rautakausi	3.8.	40990:1-3	3	pyöreä kupurasolki, tasavartisen soljen katkelma, ketjunktantaja
Hattula Parola-Rinteelä	rautakausi	3.8.	40991:2-4	3	ketjunktantaja, kankiketjun nivel, hihnanjakaja
Janakkala Perttula	rautakausi	5.8.	40992:1-2	2	ristineula, vyösolki
Janakkala Pappilan pelto	rautakausi	11.8.	41000:1	1	hevosenkenkäsoljen katkelma
Janakkala Valkama	rautakausi	11.8.	41001:1	1	rannerenkaan katkelma
Hämeenlinna Rantavainio	rautakausi	11.8.	41002:1, 3	2	tasavartinen solki, ketjunjakaja
Hämeenlinna Nujukumpu	rautakausi	24.8.	41007:1	1	kankiketjun nivel
Hattula Kavituntöyry	rautakausi-historiallinen	24.8.	41008:1-5	5	sarjahelmi, vyösolki, avain, koristehelan kappale, pronssirengas
Hattula Käräjämäki	rautakausi	26.8.	41014:1-3	3	tasavartinen solki, rannerenkaan katkelma 2 kpl
Hämeenlinna Perttula 1	rautakausi	26.8.	41015:1	1	eläinriipus
Hämeenlinna Penttilä	rautakausi	26.8.	41016:1	1	ketjunktantaja

Sulkava Leipämäki Kankkula	historiallinen	30.8.	41019:6	1	vyönhela
Lahti Koiskala 3	rautakausi-historiallinen	15.9.	41037:1, 3-4	3	rannerenkaan katkelma, linturiipus, pronssiesine
Valkeakoski Haukila Koirankivi	rautakausi	16.9.	41041:82-85	4	pronssiristi, eläinriipus, punnus 2 kpl
Valkeakoski Haukilan kartano 1	rautakausi	19.9.	41042:1-2	2	pyöreä kupurasolki, tasavartinen solki
Valkeakoski Haukilan kartano 2	rautakausi	19.9.	41043:1	1	tasavartinen solki
Valkeakoski Kuttila	rautakausi	19.9.	41044:1-6	6	pyöreä kupurasolki, hevosenkenkäsolki, koruneula, kankiketjun nivel, hela, korvalusikka
Kokoemäki Naaranmäki	ajoittamaton	29.9.	41060:1	1	punnus
Valkeakoski Jylhänniemi 1	rautakausi-historiallinen	4.10.	41061:1-3	3	ketjunktaja, kankiketjun nivel 2 kpl, solki
Valkeakoski Uittamon Riihimäki	historiallinen	4.10.	41062:4	1	pronssiesineen kappale
Kangasala Liuksiala 3	rautakausi-historiallinen	5.10.	41065:1	1	vyösolki
Kangasala Liuksialan kartano	rautakausi	5.10.	41066:1-2	2	soljen kappale, linturiipiksen kappale hevosenkenkäsoljen katkelma, vyösolki,
Kargasala Harjuranta 2	rautakausi-historiallinen	7.10.	41067:2-5	4	punnus, pronssiesineen kappale
Hattula Kalkkonen	rautakausi	12.10.	41069:1	1	pyöreä kupurasolki
Pyhtää Pyhtään kirkko	ajoittamaton	12.10.	41070:1	1	ristiriipus
Kaarina Kurpanpelto	pronssikausi	12.10.	41071:1	1	putkikirves
Suomussalmi Tökinlampi	rautakausi	13.10.	41074:1	1	soikea kupurasolki
Masku Kreula	rautakausi	14.10.	41076:1-3	3	tasavartisen soljen katkelma, sarjahelmi 2 kpl

Nousiainen Nikkilän talon Grönroosin torpan riihi	rautakausi	14.10.	41077:2-3	2	tasavartisen soljen katkelma, sulanutta pronssia
Nousiainen Lonki	rautakausi	18.10.	41078:1-2	2	sarjahelmi, hihnanajakajan hela
Nousiainen Pilpola 2	rautakausi	18.10.	41079:1-3	3	tasavartinen solki, punnus, pronssiesineen kappale
Masku Riihipelto	rautakausi	18.10.	41080:1-3	3	pronssihelmi 2 kpl, punnus
Nousiainen Katunpää	rautakausi	20.10.	41081:1-11	11	pyöreän kupurasoljen kappale, rannerenkaan katkelma, karhunhammasriipus 2 kpl, punnus, tasavartisen soljen katkelma, sarjahelmi, pronssihelmi, vyönhela, pronssiesineen kappale, pronssivartaan katkelma
Nousiainen Sukkinen 2	rautakausi	20.10.	41082:2-5	4	hevosenkenkäsolki, soljen neula, pronssipeltiä, sulanutta pronssia
Turku, Ristimäki I-II	rautakausi	24.10.	41089:1-2	2	pronssiketju, punnus
Turku Koroisten tila 2	rautakausi-historiallinen	24.10.	41090:1, 3	2	rannerenkaan katkelma, tupen hela
Naantali Saksila	rautakausi-historiallinen	26.10.	41093:35-39, 42-44, 48	9	karhunhammasriipus, kulkunen, pronssiesineen kappale, pronssiesine, koristehela, päätehela 2 kpl, hana, metalliesineen kappale
Nousiainen Iso-Heikkilä	ajoittamaton	8.11.	41095:1	1	padanjalka
Oulu Haukiputaan uusi hautausmaa	rautakausi	21.11.	41102:1	1	rasiasolki
				yht.393	

Metallinilmaisintoimet v.2016
kupari (kuparimetalliseos)

Kohde	Ajoitus	Diariointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt
Mikkeli Halla	rautakausi-historiallinen	15.1.	40649:16, 18	2	sormus, nappi
Kotka Ristola	historiallinen	27.1.	40662:1	1	raha, Kustaa II Aadolf, 1/2 äyrin klippinki, Säter/Nyköping 1625
Asikkala Kylä-Honnila	rautakausi-historiallinen	28.1.	40667:2	1	kantasormus (Sarvas -sormus)
Kouvola Jaala Liikasenmäki	rautakausi-historiallinen	27.1.	40665:9	1	raha, Kaarle XI, 1/6 äyriä SM, 1667
Kotka Huruksela Purtilo	historiallinen	29.1.	40671:2	1	kirjansolki
Kurikka Niemenoja	historiallinen	2.2.	40676:2, 18	2	raha 2 kpl, Kristiina, 1/4 äyriä, Nyköping/Säter 1635 ja Nyköping 1633
Valkeakoski Riihivainio	rautakausi-historiallinen	8.2.	40712:2	1	kantasormus
Kemiönsaari Uppgård	historiallinen	19.2.	40768:1	1	kirjansolki
Kemiönsaari Uppgård	historiallinen	19.2.	40769:1	1	kirjansolki
Kouvola Anjalan kartano	historiallinen	14.3.	40842:1	1	raha, Kaarle XI, 1/6 äyriä SM, Avesta 1666
Oulu Metsäkumpu	historiallinen	6.4.	40880:1-2	2	raha 2 kpl, Kaarle XI, 1/6 äyriä SM, Avesta 1666 ja 1675
Turku Porthaninpuisto	rautakausi	8.4.	40889:1	1	raha, Rooma, Siscia, 300-luku

Kurikka Ranta-Hoiska	historiallinen	8.4.	40894:4-5	2	raha 2 kpl, Kristiina, 1/4 äyriä, Nyköping/Säter 1636 ja Säter 1637
li Virkkula	historiallinen	12.4.	40896:2-3	2	raha 2 kpl, Kustaa II Aadolf, 1 äyri, Säter 1628 ja Säter 1627-1629
li Mäkelänmutka 3	historiallinen	12.4.	40897:2	1	raha, Kustaa II Aadolf, 1/2 äyriä klippinki 1625
Kurikka Paavola	historiallinen	1.6.	40926:1	1	raha, Kristiina, 1/4 äyriä, Säter, 1636
Hämeenlinna Kontuniemi	rautakausi	14.7.	40978:15	1	kantasormus
Espoo Esboåkern	rautakausi-historiallinen	18.7.	40980:7	1	kuparipeltiä
Sulkava Leipämäki Kankkula	historiallinen	30.8.	41019:1-3, 8	4	raha, Kaarle XI, 1/6 äyriä SM, Avesta, 1666, raha 2 kpl, Kristiina, 1/4 äyriä, Nyköping, 1634 ja Nyköping/Säter/Avesta, 1633-1644, nappi
Kouvola Ummeljoki Rantakylä	historiallinen	2.9.	41027:1-65	65	rahoja 65 kpl, Fredrik I, 1 äyriä SM (19 kpl), Huså 1731-1750, Fredrik I, 2 äyriä SM (10 kpl) Huså 1746-1749, Adolf Fredrik, 2 äyriä SM (21 kpl), Avesta 1759-1768, Adolf Fredrik, 1 äyriä SM (14 kpl), Avesta 1759-1768, raha 1 kpl, Kustaa III, 2 äyriä SM, Avesta 1777
Kangasala Harjuranta 2	rautakausi-historiallinen	7.10.	41067:1	1	raha, Kaarle XI, 1/6 äyriä SM, Avesta 1666
Hattula Kalkkonen	rautakausi	12.10.	41069:2	1	metalliesine
Turku Koroisten tila 2	rautakausi-historiallinen	24.10.	41090:2	1	kantasormus

Turku Ruissalon kartano 2	historiallinen	24.10.	41091:1	1 kantasormuksen kappale
				<p>raha 3 kpl, kulunut, 1600/1700-luku?, raha, Kustaa II Aadolf, klippinki, tod.näk. fyrk? 1620-luku, raha 3 kpl, Kustaa II Aadolf, 1/2 äyrin klippinki, Säter/ Nyköping, 1625-1627, raha, Kustaa II Aadolf, 1 äyrin klippinki, Säter/ Nyköping, 1625-1627, raha 5 kpl, Fredrik I, 1 äyri KM, Tukholma, 1724-1726, raha, Kaarle XIV Juhana, 1/2 killinkiä, Avesta 1822, raha, Kaarle XI, 1/6 äyriä SM, Avesta 1666, raha, Kustaa II Aadolf, fyrk tai kulunut 1/2 äyriä? 1620-luku, raha 2 kpl, Ulriika Eleonoora/Fredrik I, 1 äyri KM, Tukholma, 1719-1721, raha, (Kustaa IV Aadolf) 1/2 killinkiä "riksgälds", Avesta 1800, raha, Venäjä, kopeekka 1840-luku?, raha, 1 penni, Helsinki 1871, raha, kopeekka, Pietari 1841, raha 3 kpl, Kristiina, 1/4 äyriä, Säter/Nyköping, 1634-1644, raha, Kustaa IV Aadolf, 1/4 killinkiä, Avesta 1807, raha, kopeekka, Jekaterinburg 1855, raha, Kaarle XIV Juhana, 1/4 killinkiä, Avesta 1821,</p>
Naantali Saksila	rautakausi-historiallinen	26.10.	41093:5-9, 12-34, 47	29 metalliesineen kappale
Joroinen Levälä	historiallinen	8.11.	41096:1-2	2 raha, Kaarle XI, 1/6 äyriä SM, Avesta 1666, raha, Kaarle XII, 1 taalerin "hätäraha", Tukholma 1718

Joensuu Linnankukkula	historiallinen	8.11.	41097:38	1	kuparipeltiä
Hollola Sikalantaus	rautakausi	5.12.	41112:1-2	2	raha, Nikolai I, 2 kopeekkaa, Jekaterinburg 1842, raha, Ulriika Eleonoora, 1 äyri KM, Tukholma 1719
				yht.130	

Metallinilmaisintoimet v.2016
messinki (kuparimetalliseos)

Kohde	Ajoitus	Diariointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt
Savonlinna Lehtiniemi	historiallinen	14.1.	40646:2	1	piipunrassi
Valkeakoski Vähä-Kantala	historiallinen	15.3.	40848:1	1	berlokki
Sulkava Leipämäki Kankkula	historiallinen	30.8.	41019:4-5, 7	3	kantasormus, vyösolki, vyönhela
Lahti Koiskala 3	rautakausi-historiallinen	15.9.	41037:2	1	sormus, ns. sarasormus, mahd. messinki
Kouvola Hirvelä	historiallinen	15.9.	41038:1-2	2	kantasormus ja sormus, mahd. messinki
Mikkeli Löydön kartano	historiallinen	20.9.	41045:1	1	kantasormus
Valkeakoski Jylhänniemi 1	rautakausi-historiallinen	4.10.	41061:4	1	putkilukon avain
Nousiainen Katunpää	rautakausi	20.10.	41081:12	1	avain
				yht.11	

Metallinilmaisintoimet v.2016
hopea (hopeaseos)

Kohde	Ajoitus	Diariointi-pvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt
Hämeenlinna Mikkola	rautakausi	12.1.	40643:1	1	rahan kappale, dirhemi, samaniidijäljitelmä, 900-luku
Vesilahti Sassi	rautakausi-historiallinen	12.1.	40645:1	1	raha, hallitsija Cnut, pointed helmet type, Lincoln, n. 1024-1030
Mikkeli Halla	rautakausi-historiallinen	15.1.	40649:1-10	10	raha 8 kpl, Otto-Adelheid-penninki, Ala-Saksi (Goslar), n. 983/991-1000, Otto III?, penninki, Soest?, n. 990-1000, Otto I, penninki, Worms, 962-973, Al-Muqtadir billah, dirhemi, Abbasidit, 295-320 (908-932), Al-Muqtadir billah, dirhemi, Abbasidit, 295-299 (908-912), Graf Wichmann, penninki, Friisinmaa, 994-1016, Aethelred II, Long Cross -penninki, Englanti, 997-1003, rahan kappale 2 kpl, Otto I, penninki ja Otto-Adelheid-penninki
Hämeenlinna Pappila	rautakausi-historiallinen	21.1.	40656:4	1	raha, klippinki, Tanska (Kristian II) tai Ruotsi (Kustaa Vaasa) v. 1518-1522
Masku Maskunjoki	rautakausi	21.1.	40658:1	1	rannerengas (kalastuksessa löytynyt)
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	26.1.	40659:2	1	raha, dirhemi, abbasidit, al-Mutawakkili, 232-247 AH (847-861)
Kouvola Hirvelä	historiallinen	27.1.	40661:1	1	raha, hvid, Tanska, lyöty Malmössä Hannun aikana, 1481-1513
Kotka Ristola	historiallinen	27.1.	40662:2	1	rahan fragmentti, Juhana III, 1/2 äyriä, Tukholma, 1577-1592
Kotka Ristola	historiallinen	27.1.	40663:1	1	raha, Kustaa II Aadolf, 1 äyri, Norrköping 1626
Kotka Kokkola	rautakausi-historiallinen	27.1.	40664:1	1	maksuhopean pala

Kouvola Jaala Liikasenmäki	rautakausi-historiallinen	27.1.	40665:1-3	3	rahan fragmetti, Juhana III, 1/2 äyriä, Tukholma, 1592, raha, Juhana III, 1/2 äyriä, Tukholma, 1574-1592, raha, Juhana III, 1/2 äyriä, Tukholma, 1569-1574
Asikkala Kylä-Honnila	rautakausi-historiallinen	28.1.	40667:1	1	rahan kappale, dirhemi, abbasidit, al-Mu'tasim billah, 218-227 (833-842)
Kurikka Niemenoja	historiallinen	2.2.	40676:3-7,11, 20	7	raha, Kaarle XII, 5 äyriä, Tukholma, 1699, raha, Juhana III, 2 äyriä, Tukholma, 1573, raha, Juhana III, fyrk, Tukholma, 1592, raha, Juhana III, 4 äyrin klippinki, Tukholma, 1590, raha, Kustaa Vaasa/Kristian II, klippinki, Tanska/Ruotsi, 1518-1522, kehäsolki, solki
Porvoo Iso Linnanmäki	historiallinen	3.2.	40704:1	1	raha, Christian V, 2 killinkiä, Kongberg 1695 (löytynyt lasten leikeissä)
Tampere Niemen Kylä (Niemis)	historiallinen	3.2.	40705:1	1	raha, Juhana III, Fyrk, Tukholma, 1575-1592
Nakkila Kirkkoniittu	rautakausi	4.2.	40708:1	1	raha, dirhemien kappale, samaniidit, Isma'il ibn Ahmad?, 279-295 (892-908)
Hämeenlinna Mikkola	rautakausi	8.2.	40714:1	1	rahan kappale, dirhemi, abbasidit, Harun al-Rashid, Madinat Balkh, 180-luku (796-805)
Tampere Niemen Kylä (Niemis)	historiallinen	15.2.	40722:1	1	raha, Juhana III, 2 äyriä 1573
Hattula Kavituntöyry	rautakausi-historiallinen	22.2.	40777:1	1	kehäsolki
Salon Hietala	rautakausi	7.3.	40809:1	1	raha, Heinrich II, penninki 1002-1024, Köln
Vesilahti Sassi	rautakausi	9.3.	40829:1	1	raha, Niederlothringen ?, 900-luvun loppu / 1000-luvun alku
Asikkala Muikkula	rautakausi	21.3.	40858:1	1	raha, anglo-skandinaavinen rahajäljitelmä, t.pq. Ruotsin kätköjen mukaan n. 1017/1018

Asikkala Muikkula	rautakausi	21.3.	40859:1	1	raha, Johannes Tzimiskes 969-979, miliareison, Bysantti
Ruokolahti Rantapelto	rautakausi	22.3.	40863:1	1	raha, Nuh Ibn Nasr, dirhemi, samaniidit 330-luku (942-950)
Äänekoski Kautto	historiallinen	31.3.	40870:1	1	raha, Juhana III, 2 äyriä 1572-1574
Suomussalmi Tulimaa 1	rautakausi-historiallinen	1.4.	40876:1-2	2	raha, Juhana III fyrk, 1592? ja raha, Juhana III fyrk 1589
Hämeenlinna Kalmanmäki	rautakausi	7.4.	40881:5	1	hopeaesineen katkelma
Raisio Petterinpelto 3	rautakausi	7.4.	40882:1	1	raha, mahdollisesti saksalainen Heinrich II (1002-1024)
Raisio Jokipelto 2	rautakausi	7.4.	40883:1	1	raha, dirhemien katkelma, abbasidit, tyyppi ennen 833, mahd. Al-Mahdi (775-785)
Raisio Petterinpelto 3	rautakausi	7.4.	40885:1	1	raha, Otto Adelheid -penninki, Saksi n. 983/991-1040
Raisio Jokipelto 2	rautakausi	7.4.	40886:1	1	raha, Otto Adelheid -penninki, Saksi n. 983/991-1040
Raisio Jokipelto 2	rautakausi	7.4.	40887:1	1	raha, Albrekt Mecklenburgilainen, aurtto, Tukholma (1364-1389)
Raisio Jokipelto	historiallinen	7.4.	40888:1	1	kantasormuksen kappale
Hattula Kavittuntöyry	rautakausi	8.4.	40890:1	1	raha, Ethelred II, Long Cross -penny, n. 997-1003, Lontoo, MM Godric
Valkeakoski Riihivainio	rautakausi	8.4.	40891:1	1	dirhemi, Samanidit, Nuh ibn Nasr, AH 331-343 (eli 942-954), Ash-Shash (tyypin perusteella)
Valkeakoski Hinkkala	rautakausi	8.4.	40892:1	1	rahan kappale, Heinrich II (1039-1056), penninki, Sachewn, Erfurt tai Arnstadt, 1046/1047-1056

Hattula Suontaan kartano 4	rautakausi	8.4.	40893:1	1	dirhemien fragmentti, abbasidit, tyyppi ennen AH 218 (833)
Kurikka Ranta-Hoiska	historiallinen	8.4.	40894:2-3	2	raha, Kristian II, klippinki, Malmö (Tanska), 1518-1522, raha, Juhana III, 8 äyriä, Svartsjö 1545
li Virkkula	historiallinen	12.4.	40896:1	1	raha, Kustaa Vaasa, 2 äyriä, Svartsjö 1545
li Mäkelänmutka 3	historiallinen	12.4.	40897:1	1	raha, Juhana III, 2 äyriä, Tukholma 1573
Janakkala Pappilan pelto	rautakausi	13.4.	40901:1-2	2	raha, dirhemien katkelma 907-913, raha, Otto III 983-996
Hämeenlinna Lamminsivu	rautakausi	14.4.	40902:1-2	2	raha, dirhemi, abbasidit, al-Muttaqi lillah, Madinat as-Salam (Bagdad) AH 329 (940), rahan kappale, dirhemi, Samanidit(?) 320-luku(?) (932-942)
Kemiönsaari Gammelby	historiallinen	14.4.	40903:1	1	raha, Kristian II, klippinki, Malmö Tanska (tai Tukholma) 1518-1522
Urjala Myllymäki	historiallinen	14.4.	40904:1-2	2	raha 2 kpl, Erik Pommerilainen, auro, Tukholma n. 1405-1439
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	18.4.	40905:1	1	raha, Saksa, Quedlinburg, n. 966-1045, penninki
Hattula Hinnonmäki	rautakausi	22.4.	40906:1	1	rahan kappale, dirhemi, samaniidit, Isma'il ibn Ahmad? 279-295 (892-908), al Mu`tadid billah? 279-289 (892-908)
Hollola Sikalantaus	rautakausi	13.5.	40916:1-46	46	rahoja, suurin osa rahoista on viikinkiajan lopulta, 1000-luvun alusta
Janakkala Sauvala 2	rautakausi	25.5.	40921:1	1	raha, bysanttilaisen hopearahan jäljitelmä n. v. 1000
Lahti Koiskala 3	rautakausi-historiallinen	26.5.	40922:1	1	raha, Eerik XIV, 1/2 äyriä, Tukholma 1561-1568

Lahti Koiskala	rautakausi-historiallinen	26.5.	40923:5	1 raha, Eerik XIV, 1/2 äyriä, Tukholma 1566
Kurikka Paavola	historiallinen	1.6.	40926:2	1 raha, Kaarle XI, 5 äyriä, Tukholma 1694
Vantaa Riddars III	historiallinen	17.6.	40943:1	1 uskollisuussormus (kullattu)
Jyväskylä Knuutila	historiallinen	29.6.	40957:1	1 raha, Eerik XIV, 1/2 äyriä, Tukholma 1565
Porvoo Norrveckoski Gästgivars	ajoittamaton	7.7.	40971:1	1 raha, tunnistamaton, mahd. rahan aihio
Hämeenlinna Perttula 1	rautakausi	13.7.	40977:1-2	2 raha, dirhemien puolikas, Abbasidit, al-Mansur, Madinat al-Salam, tod.näk. AH 158 (774/775), raha, dirhemien kappale, Abbasidit, Harun al-Rashid, AH 170-193 (786-809)
Hämeenlinna Kontuniemi	rautakausi	14.7.	40978:1-11	11 raha 9 kpl, rahan kappale 2 kpl, ajoitus n. 833-1066
Hämeenlinna Tajanen	rautakausi	2.8.	40987:1-2	2 raha, Heinrich II, penninki (denaari), Mainz, 1002-1024, raha, Konrad II, penninki (denaari), Duisburg, 1024-1039
Kaarina Parkkila	historiallinen	2.8.	40988:1	1 raha, Eerik XIV, 16 äyrin klippinki, Tukholma 1563
Hattula Parola- Rinteelä	rautakausi	3.8.	40991:1	1 raha, Heinrich II, penninki (denaari), Esslingen, 1002-1024
Hämeenlinna Rantavainio	rautakausi	11.8.	41002:2	1 koristehelan kappale
Haapajärvi Karjalahti	historiallinen	29.8.	41017:1	1 tipparaha, Vasili IV Ivanovitš Šuiski, kopeekka, 1606-1610

Valkeakoski Haukila Koirankivi	rautakausi	16.9.	41041:1-81	81	rahoja, jotka ovat ajalta n. 983-1106
Nousiainen Nikkilän talon Grönroosin torpan riihi	rautakausi	14.10.	41077:1	1	raha, penninki (todennäköisesti sellaisen jäljitelmä), Saksa, Köln, n. 1000
Nousiainen Pilpola 2	rautakausi	18.10.	41079:4	1	hopeavarras
Nousiainen Sukkinen 2	rautakausi	20.10.	41082:1	1	raha, Otto-Adelheid penninki, Saksi n. 1000 (983/991->)
Naantali Saksila	rautakausi-historiallinen	26.10.	41093:1-4, 10-11	6	raha 2 kpl, klippinki, tod.näk. Ruotsissa lyöty Kustaa Vaasan aikainen jäljitelmä (1521-1522), raha 3 kpl, Juhana III, 2 äyriä (?), Tukholma, tod.näk. 1573, raha, Kustaa Vaasa, 1/2 markka, Västerås? 1539/1540
Isokyrö Vanha kirkko	rautakausi-historiallinen	8.11.	41094:1-3	3	raha, dirhemi, abbasidit, lyöty ennen v. AH 218 (833), raha, klippinki, tod.näk. Ruotsissa lyöty Kustaa Vaasan aikainen väärennös (1521-1522), raha, klippinki, Kristian II, Tanska (1518-1522) tai mahd. Kustaa Vaasan "väärennös" (1521-1522)
Joroinen Levälä	historiallinen	8.11.	41096:3	1	raha, Sigismund, 1 fyrk, Tukholma 1593
Uusikaupunki Nummela	historiallinen	21.11.	41103:1	1	raha, klippinki, Kristian II Tanska (tai mahd. Kustaa Vaasan "jäljitelmä") 1518-1522
Uusikaarlepyy Stadsdel 11	historiallinen	21.11.	41104:1	1	raha, klippinki, tod.näk. Ruotsissa lyöty Kustaa Vaasan aikainen jäljitelmä (1521-1522)
				yht.236	

Metallinilmaisintoiminnat v.2016
 lyijy (lyijyseos)

Kohde	Ajoitus	Diariointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt
Kurikka Niemenoja	historiallinen	2.2.	40676:8-10	11	lyijysinetti 11 kpl
Kurikka Ranta-Hoiska	historiallinen	8.4.	40894:1	1	lyijysinetti
Kuopio Halola	historiallinen	15.6.	40937:1	1	nappi
Janakkala Sauvala	historiallinen	15.9.	41039:1	1	koruesineen kappale
Kokoemäki Naaranmäki	ajoittamaton	29.9.	41060:2	1	punnus
Naantali Saksila	rautakausi-historiallinen	26.10.	41093:40-41	2	lyijysinetti 2 kpl
Joensuu Linnankukkula	historiallinen	8.11.	41097:27	1	metalliesineen kappale
				yht.18	

Metallinilmaisintoiminnat v.2016
 tina (tinaseos)

Kohde	Ajoitus	Diariointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt
Porvoo Svinö	historiallinen	11.3.	40840:1	1	sormus
Lahti Koiskala 4	historiallinen	26.5.	40924:1	1	hiusneula
Janakkala Janakkalan vanha pappila	historiallinen	15.9.	41040:1	1	juomakannun osa
Joensuu Linnankukkula	historiallinen	8.11.	41097:39	1	sulanutta tinaa
				yht.4	

Metallinilmaisnlöydöt v.2016
 materiaaliltaan määrittelemättömät metallit

Kohde	Ajoitus	Diariointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt
Mikkeli Halla	rautakausi-historiallinen	15.1.	40649:17	1	sormuksen kappale, historiallinen aika
Ulvila Trumetari	historiallinen	20.1.	40653:1	1	sormus, ajoittamaton
Hämeenlinna Pappila	rautakausi-historiallinen	21.1.	40656:5	1	metalliesineen kappale, ajoittamaton
Kouvola Jaala Liikasenmäki	rautakausi-historiallinen	27.1.	40665:7	1	nappi, historiallinen aika
Kurikka Niemenoja	historiallinen	2.2.	40676:14	1	sormuksen kappale, historiallinen aika
Hattula Luolajanportti	rautakausi-historiallinen	22.2.	40776:3	1	kehäsolki, historiallinen aika
Äänekoski Kautto	historiallinen	31.3.	40870:6	1	nappi, historiallinen aika
Sulkava Leipämäki Kankkula	historiallinen	30.8.	41019:9	1	metalliesineen kappale 2 kpl, historiallinen aika
Naantali Saksila	rautakausi-historiallinen	26.10.	41093:45-46	2	metalliesineen kappale 2 kpl, ajoittamaton
				yht.10	

Liite 2

Vuonna 2016 diarioidut metallinilmaisintöydöt, jotka on konservoitu
rauta

Kohde	Ajoitus	Konservointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt	Konservoinnin syy
Tammela Kankaisten rustholli	rautakausi	2.3.2020	40808:1	1	tulusraudan kappale	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoi- mintaan.
Vesilahti Laukko Vanha Satama	rautakausi	30.7.2017	40909:1-5	5	miekan säilän katkelma 3 kpl, keihäänkärki, putkikirves 2 kpl, veitsi	Uushankinta. Laukon kartanon kesänäyttely v.2018.
Vesilahti Laukko Uhrikallio	rautakausi	30.7.2017	40911:1	1	keihäänkärki	Uushankinta. Laukon kartanon kesänäyttely v.2018.
Vesilahti Laukon puisto	rautakausi	30.7.2017	40912:3	1	rengaskuolaimet	Uushankinta. Laukon kartanon kesänäyttely v.2018.
Joensuu Linnankukkula	historiallinen	30.12.2019, 8.5.2020 ja 31.5.2021	41097:19- 21, 33-34	5	veitsi 3 kpl, naula 2 kpl	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoi- mintaan.
				yht.13		

Vuonna 2016 diarioidut metallinilmaisinelöydöt, jotka on konservoitu
Pronssi tai muu kuparimetalliseos

Kohde	Ajoitus	Konservointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt	Konservoinnin syy
Kokemäki Juupeli 2	varhaismetallikausi-historiallinen	21.1.2021	40632:1	1	hevosriipus	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Kangasala Harjuranta	rautakausi	8.1.2020, 17.6.2020 ja 6.9.2021	40634:5-7	3	soikea kupurasolki, koristehela, miekan tupen kenkäin	:5-6 uushankinta, Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja. :7 uushankinta, konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Lieto Laurila	rautakausi	8.6.2020	40636:1	1	ketjunktajaja	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Savonlinna Lehtiniemi	historiallinen	12.12.2019 ja 7.1.2020	40646:1-3	3	kehäsolki, piipunrassi, koristehela	:1-2 uushankinta, konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan. :3 uushankinta, Perusnäyttely (Toista maata), KM v.2021.

Siuntio Suitia 5	rautakausi	20.3.2017	40648:1	1	rapusolki	Uushankinta. Esihistorian perusnäyttely, KM v.2017.
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	21.1.2020	40659:3	1	miekan kahvan osa	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Kouvola Hirvelä	historiallinen	8.6.2020	40661:3	1	veitsen kahvan hela	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Lahti Koiskala 2	rautakausi	21.1.2020	40674:1	1	soikea kupurasolki	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Kurikka Niemenoja	historiallinen	30.8.2021	40676:19	1	kasteristi	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Hattula Suontaan kartano 4	rautakausi-historiallinen	8.7. ja 4.12.2020	40710:1, 3	2	eläinriipus, solki	:1 uushankinta, konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan. :3 uushankinta, Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Loviisa Westerforsby	rautakausi	19.9.2019	40731:1	1	sarjarannerengas	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.

Kitee Järvelä	rautakausi	6.9.2021	40762:1	1	korvakeputki	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Vesilahti Sassi	rautakausi	18.6.2021	40781:1	1	päätehela	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Valkeakoski Moijanen 2	rautakausi	18.6.2021	40782:1	1	koristehela	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Valkeakoski Riihivainio	rautakausi	17.6.2021	40784:1	1	koristehela	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Laitila Myllymäki	rautakausi	1.9.2021	40789:1	1	hevosenkenkäsolki	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.

Vesilahti Sassi	rautakausi	8.1. ja 24.6.2021	40829:2, 4	2	tasavartinen solki, pronssiesine	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Salla Mukkala Ukonlampi	rautakausi	21.1.2020	40830:1	1	ketjunktaja	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Hattula Kavituntöyry	rautakausi	4.12.2020	40831:1	1	ketjunktaja	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Hattula Monaalan kartano 1	rautakausi	4.12.2020	40834:1	1	pyöreä kupurasolki	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Hattula Monaalan kartano 1	rautakausi	7.1.2020	40836:1	1	rannerengas	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Hattula Käräjämäki	rautakausi	7.1.2020	40844:1-2	2	rannerenkaan katkelma, korvakeputki	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.

Asikkala Haarala	rautakausi	4.12.2020	40853:1	1	tasavartinen solki	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Suomussalmi Kortejärvi	rautakausi	4.12.2020	40872:1	1	hevosenkenkäsolki	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Raisio Petterinpelto 3	rautakausi	27.8.ja 19.9.2019	40882:2-3	2	kaarisolki 2 kpl	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoi- ntaan.
Raisio Jokipelto 2	rautakausi	6.11.2020	40883:2	1	hihnanjakaja	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Raisio Jokipelto	historiallinen	7.1.2020	40888:2	1	koristehela	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoi- ntaan.
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	21.1.2019, 21.1. ja 5.2.2020	40905:2-5	4	pyöreä kupurasolki, tasavartinen solki, ketjunktaja, eläinriipuksen kappale	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoi- ntaan.

Vesilahti Laukko Kivipaasi	rautakausi	21.1. ja 5- 6.2.2020	40908:1-2, 5- 6	4	pyöreä kupurasolki 2 kpl, pronssiketju, kappale pronssiketjua	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Vesilahti Laukko Kallioranta	rautakausi	10.2.2017 ja 21.1.2020	40910:1-2, 10	3	tasavartinen solki, rannerengas, niitti	:1-2 uushankinta, Esihistorian perusnäyttely, KM v.2017. :10 uushankinta, konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Vesilahti Laukko Uhrikallio	rautakausi	21.1.2020	40911:4	1	pronssiesineen kappale	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Vesilahti Pohdonsaari	rautakausi	10.2.2017	40913:1	1	linturiipus	Uushankinta. Esihistorian perusnäyttely, KM v.2017.
Vesilahti Laukko Engelskahaka	rautakausi	8.6. ja 4.12.2020	40914:1, 5-6	3	kaarisolki, ketjunktaja 2 kpl	:1 uushankinta, konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan. :5-6 uushankinta, Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.

Asikkala Iso-Kuusela	rautakausi	21.1.2021	40929:1	1	pyöreä kupurasolki	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Vesilahti Pohdonsaari	rautakausi	31.1.2020	40949:1	1	kolmioneula	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Padasjoki Mäkelä A-C	ajoittamaton	22.10.2019	40954:1	1	miekan väistin	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Sipoo Kyrkoby Prästgård	historiallinen	21.1.2020	40956:1	1	tikarin väistin	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Hattula Kirkkomäki 1	rautakausi	20.3.2017	40974:1	1	miekan tupen kenkään	Uushankinta. Esihistorian perusnäyttely, KM v.2017.
Hämeenlinna Kontuniemi	rautakausi	18.9. ja 6.11.2020	40978:12, 16	2	pyöreä kupurasolki, ketjunjakaja	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.

Ruokolahti Rintala	rautakausi	8.1.2021	40986:1	1	tasavartinen solki	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Utajärvi Ikälä	pronssikausi	7.10.2019	40989:1	1	säilän katkelma	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Hattula Käräjämäki	rautakausi	21.1.2021	40990:1	1	pyöreä kupurasolki	Uushankinta. Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Janakkala Perttula	rautakausi	11.2.2020	40992:1	1	ristineula	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Hattula Kavituntöyry	rautakausi-historiallinen	8.7.2020	41008:3	1	avain	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Hämeenlinna Perttula 1	rautakausi	15.5.2019	41015:1	1	eläinriipus	Uushankinta. Rikkauksien Häme -näyttely, Hämeen linna v.2019.

Lahti Koiskala 3	rautakausi-historiallinen	15.5.2019 ja 11.2.2020	41037:1, 3	2	rannerenkaan katkelma, riipus	:1 uushankinta, konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan. :3 uushankinta, Rikkauksien Häme - näyttely, Hämeen linna v.2019.
Valkeakoski Haukila Koirankivi	rautakausi	8.7.2020	41041:82-83	2	pronssiristi, eläinriipus	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Valkeakoski Haukilan kartano 1	rautakausi	14.1.2020	41042:1-2	2	pyöreä kupurasolki, tasavartinen solki	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Valkeakoski Haukilan kartano 2	rautakausi	14.1.2020	41043:1	1	tasavartinen solki	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Valkeakoski Kuttila	rautakausi	14.1.2020	41044:1-6	6	pyöreä kupurasolki, hevosenkenkäsolki, koruneula, kankiketjun nivel, hela, korvalusikka	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.
Valkeakoski Jylhänniemi 1	rautakausi-historiallinen	11. ja 14.2.2020	41061:2, 4	2	kankiketjun nivel 2 kpl, avain	:2 uushankinta, konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan. :4 uushankinta, Perusnäyttely (Toista maata), KM v.2021.
Kaarina Kurpanpelto	pronssikausi	7.10.2019	41071:1	1	putkikirves	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimin- taan.

Suomussalmi Tökinlampi	rautakausi	15.1.2019	41074:1	1	soikea kupurasolki	Uushankinta, Kainuun museon vaihtuva näyttely v.2019.
Nousiainen Katunpää	rautakausi	14.2. ja 6.11.2020	41081:3, 9	2	karhunhammasriipus, vyönhela	:3 uushankinta, konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan. :9 uushankinta, Kalevalaisten naisten liiton projekti 2020-21, jossa konservoidaan pääasiassa pronssikoruja.
Turku Koroisten tila 2	rautakausi-historiallinen	14.1.2020	41090:1-3	3	rannerenkaan katkelma, kantasormus, tupen hela	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Joensuu Linnankukkula	historiallinen	5.2.2020	41097:38	1	kuparipeltiä	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Oulu Haukiputaan uusi hautausmaa	rautakausi	10.2.2017	41102:1	1	rasiasolki	Uushankinta. Esihistorian perusnäyttely, KM v.2017.
				yht.88		

Vuonna 2016 diarioidut metallinilmaisintöydöt, jotka on konservoitu hopea (hopeaseos)

Kohde	Ajoitus	Konservointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt	Konservoinnin syy
Masku Maskunjoki	rautakausi	10.2.2017	40658:1	1	rannerengas	Esihistorian perusnäyttely, KM v.2017.
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	21.1.2020	40659:2	1	raha, dirhemi	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Kurikka Niemenoja	historiallinen	2.3.2020	40676:20	1	solki	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Porvoo Iso Linnanmäki	historiallinen	31.12.2019	40704:1	1	raha, Christian V, 2 killinkiä, 1865	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Hattula Kavituntöyry	rautakausi-historiallinen	21.1.2020	40777:1	1	kehäsolki	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Raisio Jokipelto	historiallinen	31.12.2019	40888:1	1	kantasormuksen kappale	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Vesilahti Sassi 2	rautakausi	5.2.2020	40905:1	1	raha, penninki, Saksa Quedlinburg, n.966-1045	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
Hämeenlinna Rantavainio	rautakausi	8.7.2020	41002:2	1	koristehelan kappale	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoimintaan.
				yht.8		

Vuonna 2016 diarioidut metallinilmaisintöydöt, jotka on konservoitu
lyijy (lyijyseos)

Kohde	Ajoitus	Konservointipvm	KM nro	Lukumäärä	Löydöt	Konservoinnin syy
Naantali Saksila	rautakausi-historiallinen	10.3.2020	41093:40-41	2	lyijysinetti 2 kpl	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoi- mintaan.
Joensuu Linnankukkula	historiallinen	5.2.2020	41097:27	1	metalliesineen kappale, mahd.matkaikoni	Uushankinta. Konservointi liittyy metallinilmaisintoi- mintaan.
				yht.3		

Liite 3

Palautetut ja siirretyt v.2016 metallinilmaisinelöydöt

Kohde	Palautus/siirtopvm	Lukumäärä	Löydöt	Ajoitus	Löytöpaikka on/ei ole kiinteä muinaisjäännös	Löytöjen ja paikan arvio ja perustelut	Palautus/siirto	Huomioitavaa
Alavus Tusa Tusan uimaranta	29.9.	7	skorpionisormus, pyöreäkantainen sormus, sormus, jossa musta kivi, kupari/pronssihela, korvakoru, kultasormus, punossormus	-	ei	Löytöjen valmistustapa ja olemus viittaavat tod.näk. myöhempään valmistukseen, leimoista ei saa kuvan perusteella selvää. Löydöille ei ole yhteyttä tunnettuihin alueen kohteisiin.	löytäjä saa pitää esineet	
Asikkala Vesivehmaa Muikkula	23.3.	1	pronssinen liitupiipun pesän kansi	1600-1800-luku	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Asikkala Vehmaa Vesivehmaantie 380	13.9.	1	koristehela	1800-luku	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Haapajärvi Kuona Kuonankangas	8.6.	1	kannallinen rengasormus	ajottamaton, mahd. historiallinen	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Haapajärvi Kuona Kuonankangas	8.6.	1	koristeltu rengassormus	ajottamaton, mahd. historiallinen	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Hankasalmi Niemisjärvi Janhola	17.3.	2	neliönmuotoinen hela ja soikea hela	historiallinen aika	ei	Epämääräisiä historiallisen ajan löytöjä. Paikalla ei havaintoja historiallisen ajan rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet	

Harjavalta Pieni uimaranta	14.1.	1	pieni silmukallinen metallinappi	historiallinen aika	ei	Epämääräinen irtolöytö, ei juurikaan tutkimuksellista arvoa. Paikalla ei havaintoja rakenteista, eikä tarkempia tietoja löytöpaikasta.	löytäjä saa pitää esineet	
Heinola Jyränkö	4.1.	1	kupariseosmetalliesineen kappale, jossa on yläpinnalla säännöllinen lehtiornamenttikuvio	historiallinen aika	ei	Löytöpaikka on tuntematon, joten kappaleella ei ole juurikaan tutkimuksellista arvoa. Paikalla ei havaintoja rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet	
Heinola Myllyoja	4.1.	10	neliruutuinen solki, rikkinäinen kello, josta puuttuu alaosa, rikkinäinen lusikka, pyöreä napinmallinen hela jossa 3 koukua, 3 hevosenkenkää, 2 hevosenkengän puolikasta, tulpanhattua muistuttava esine	historiallinen aika	on	Tavallista historiallisen asuinpaikan jätettä. Ei tarvetta ottaa kokoelmiin. Kokoelmiin otettiin kello ja kirjansolki KM 40628:1-2.	löytäjä saa pitää esineet	
Heinola Myllyoja	4.1.	8	avaimen pätkä, hakokirveen terä, kuokanterä, kiila, jossa reikä keskellä, aisankannattimen metalliosa, kolmionmuotoinen esine, jossa läpivienti keskellä ja reikä yläkulmassa, ruttaantunut metalliympyrä tms., aurasta tai aisasta metalliosa	historiallinen aika	on	Tavallista historiallisen asuinpaikan jätettä. Ei tarvetta ottaa kokoelmiin. Kokoelmiin otettiin kello ja kirjansolki KM 40628:1-2.	löytäjä saa pitää esineet	

Heinola Myllyoja	4.1.	8	rikkinäinen lusikka, joku osa satulasta?, valjaiden koriste, koriste lipastosta?, litteä putkimainen esine, pyöreä metallinen, jossa reikä keskellä, nappi, soljen palanen	historiallinen aika	on	Tavallista historiallisen asuinpaikan jätettä. Ei tarvetta ottaa kokoelmiin. Kokoelmiin otettiin kello ja kirjansolki KM 40628:1-2.	löytäjä saa pitää esineet	
Helsinki Östersundom Husö	1.4.	1	raudanpala? ("nuolenkärki")	-	ei	Epämääräinen irtolöytö.	löytäjä saa pitää esineet	
Helsinki Malmi	25.11.	2	kaksi sormusta, toinen on koristelematon ja leimaamaton, vääntynyt rengas, mahdollisesti kultaa. Toinen on ilmeisesti rautaa, sormuksessa kilpi, jossa syvennyksessä ns. rautaristi, josta mahdollinen emalointi kulunut pois	1900-luku tod.näk.	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Helsinki Vuosaari Tryvik	1.4.	1	rautainen silmäkirves	-	ei	Irtolöytö, jota ei voida ajoittaa.	löytäjä saa pitää esineet	
Helsinki Tuomarinkylän kartano	18.10.	1	nivelkuolaimen osa	1800-1900-luku?	ei	Ei ole tarvetta liittää kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	
Hämeenlinna Häitilä Aho	4.1.	2	sulanut pronssikappale ja lyijy- tai tinatangon kappale	-	ei	Epämääräisiä irtolöytöjä. Paikalla ei havaintoja kiinteistä rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet	
Hämeenlinna Hommonen Kurkilahti	11.4.	2	kukan muotoinen pyöreä koristehela ja toinen, jossa on koristeena siivekäs käärmepyrstöinen hevonen	historiallinen aika	ei	Irtolöytöjä, joita ei voida ajoittaa. Paikalla ei havaittuja rakenteita.	löytäjä saa pitää esineet	
li Alaranta	7.9.	1	puukon tupen hela	1800-luku	ei arvioitu vielä	-	löytäjä saa pitää esineet	

li Illinsaari	22.9.	1	hopeasormus	1881	ei	Ei tarvetta ottaa museon kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet
li Illinsaari	22.9.	1	kääntöveitsen kahva	1800-luku	ei	Ei tarvetta ottaa museon kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet
li Sorosenperä Mäkelä	15.2.	31	silmällinen telso eli kourukirves, rautavartaan katkelma, piilukkoaseen kuula, kaksi tunnistamatonta esinekatkelmaa mahd. pronssia, nuppi, mahd. messinkipitoinen rengas, rautalukko, silmällinen halkaisukirves, rautaveitsen terä, lusikan pää, kupariseosmetallivartaan katkelma, 9 messinki- ja pronssinappia, kolme kupariseosmetallia olevaa palaa, ratas, sormustin, koukullinen metalliesine, levyn pala, poletti, tunnistamaton metallikatkelma	1700-1900-luku	ei	Asuinpaikkamateriaalia. Pitkään asuttujen tilojen peltoihin kertyy vuosien myötä erilaista tavaraa heitettyinä, hukattuina tai pellonparannusmaan mukana tulleina.	löytäjä saa pitää esineet
li Orastinvaara	23.9.	6	korrodoituneita mahd. rautaveitsen ja rautavartaan kappaleita	ajottamattomia irtolöytöjä	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet
li Orastinvaara	23.9.	7	korrodoituneita rautaveitsen sekä rautavartaan kappaleita	ajottamattomia irtolöytöjä	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet
litti Tiillola Niinimäki	1.4.	1	rautainen silmäkirves	ajottamaton irtolöytö	ei	Ei voi ajoittaa irtolöytönä.	löytäjä saa pitää esineet
li Virkkula	15.4.	3	ristin kaksi kappaletta ja rengassolki	historiallinen aika, ristin ajoitus 1800-luku	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet

Ikaalinen Leikko	16.3.	5	lyijyä, metalliesineen katkelmia	historiallinen aika	ei	Ei ole tarvetta ottaa kokoelmiin, tavallista historiallisen asuinpaikan jätettä. Paikalla ei ole ilmoitettu mitään rakenteita.	löytäjä saa pitää esineet
Imatra Itä-Siitola	22.12.	2	pieni musketin kuula ja huonokuntoinen kupariraha (dengi, vuosiluvun alku 17--)	-	ei	-	löytäjä saa pitää esineet
Isokyrö Laurola	21.1.	7	rahalöytöjä 5 kpl, pronssirengas, pronssi- tai kuparimetallin katkelma	historiallisen ajan rahoja	ei arviota	Paikkaa ei ole voitu arvioida tarkemmin, koska löytäjä ei pyynnöstä huolimatta toimittanut paikkatietoja. Mahdollisesti irtolöytöjä, jotka hukattu.	löytäjä saa pitää esineet
Jokioinen Rehtijärvi Luonnonvarakeskus	27.6.	56	kupariahoja 16 kpl, kuparimetalliseossolkia 6 kpl, nappeja 19 kpl, metalliesineitä ja niiden katkelmia 15 kpl	1700-1800-luku	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet
Joroinen	15.2.	3	lusikka (hopeaa), lusikan katkelma, ruotsalainen raha (hopeaa)	1700-1900-luku	ei arviota	Paikkaa ei ole voitu arvioida tarkemmin, koska löytäjä ei pyynnöstä huolimatta toimittanut paikkatietoja. Käytössä ei ollut myöskään löytöjen kuvia pyynnöistä huolimatta.	löytäjä saa pitää esineet, ellei paikallismuseo ota niitä kokoelmiinsa
Joroinen Maavesi Levälä	10.11.	6	venäläisiä kuparirahoja v. 1798-1840	1700-1800-luku	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet
Kaarina Rauvola Kappo	26.4.	1	hopeaa tai vaaleaa seosmetallia oleva rintakoru, josta neula murtunut pois	1800-1900-luku	ei	Peltoon hukattu irtolöytö tai päätynyt sinne maansiirron mukana.	löytäjä saa pitää esineet

Kangasala Raikku Laurila	26.1.	6	rautarenkaita 2 kpl, koristehela, jossa on nahan palalle kiinnitetty hevosaihe, kukan muotoinen metalliesine, pitkulainen hela, jossa on kiinnitystapit ja sulanut pronssimöykky	historiallinen aika	muu kulttuuriperintökoh de	Historiallisen asuinpaikan jätettä, ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	
Karjoki Peurajärvi	30.9.	1	erittäin kulunut 1/2 killinkiä (Kaarle XIV Juhana)	1819-1830	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Keitele Huttuaho Etelärinne	12.2.	2	pronssinen valettu risti ja rautainen kuokka	risti 1700-1800- luku	ei	Paikka on todennäköisesti asutettu 1800-luvun jälkipuolella tai sen jälkeen.	löytäjä saa pitää esineet	
Kemiö Makila Västergård	16.3.	4	valetun pronssin palanen, vaurioitunut lyijykuula, reiällinen hela, tunnistamaton soikea esine	1800-luku	ei	Löydöt ovat paikalle hukattuja tai maanparannuksessa paikalle päätyneitä.	löytäjä saa pitää esineet	
Kirkkonummi Hila Kissankulma	30.5.	1	lyijyristi	1900-luku	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Kokemäki Kuivasaari	10.3.	1	tod.näköisesti moderni metalliesine	-	ei	Kyseessä ei ole muinaisesine.	löytäjä saa pitää esineet	
Kokemäki Ruikkala Naaranmäki	16.3.	8	hevoskenkä, poranterä, kaksi vyönsolkea, sormus, pyöreä päähela ja kaksi kupariseosmetallin kappaletta	historiallinen aika	ei	Puutteelliset löytötiedot, löytöalueesta ei ole tietoja. Irtolöytö, jota ei voida ajoittaa tarkasti. Paikalla ei ole havaintoja rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet	
Kouvola Anjala Anjalan kartano	16.3.	12	nappeja ja rahoja	1700-1900-luvut	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Kouvola Myllykoski Hevoskiventöyry 2	1.4.	1	sormus	-	mahdollisesti, ei ole arvioitu vielä	Irtolöytö, jota ei voi ajoittaa.	löytäjä saa pitää esineet	

Kouvola Hirvelä Pärttö	3.2.	1	nappi	historiallinen aika	ei	Historiallisen asuinpaikan peltoon levinyttä jätettä, ei tarvetta ottaa kokoelmiin. Pellon alueelta ei ole tiedossa kiinteitä rakenteita.	löytäjä saa pitää esineet
Kouvola Jaala Liikasenmäki	3.2.	33	historiallisen ajan rahoja, sormustin, solki, lyijykuulia, pieniä metalliesineen paloja	historiallinen aika	ei	Tavallista historiallisen asuinpaikan peltoon levinyttä jätettä, ei tarkkoja löytötietoja, ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet
Kotka Huruksela Purtilo	3.2.	21	kulkunen, 6 kpl nappeja, ongenkoukku, lukon hela, eläimenpään muotoinen koriste, solki, pieniä metallin kappaleita 10 kpl	historiallinen aika	kyllä	Historiallisen asuinpaikan peltoon levinyttä jätettä, ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet
Kotka Huruksela Kahri	1.4.	11	padanjalka, nappeja, täikamman kappale?, kupariseosmetallivartaan paloja ja sulaneen pronssin kappaleita	historiallinen aika	ei	Tavallista historiallisen asuinpaikan jätettä. Paikalla ei havaintoja rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet
Kotka Huruksela Rysä	1.4.	2	metalliesineen katkelmia, koristelistia?	ajoittamaton irtolöytö	ei	Löytöä ei voi ajoittaa irtolöytönä. Paikalla ei havaintoja rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet
Kotka Huruksela Lehtovirta	1.4.	1	metalliesineen katkelma	ajoittamaton irtolöytö	ei	Löytöä ei voi ajoittaa irtolöytönä. Paikalla ei havaintoja rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet
Kotka Huruksela Lehtovirta	15.9.	1	vyönhela	mahd. 1700- tai 1800-luku	kyllä	Irtolöydön ajoittaminen on ongelmallista.	löytäjä saa pitää esineet
Kuhmo Oravisuo Järvelä	4.1.	1	penni v.1972	1972	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet
Kuhmo Lammassaari	4.1.	1	määrittelemätön löytöesine	-	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet
Kuopio Iivarinsalo 2	1.4.	1	nappi, tinaseosta?	ajoittamaton irtolöytö	ei	Epämääräinen irtolöytö.	löytäjä saa pitää esineet

Kuopio Pökösenmäki	1.4.	19	mahdollisesti ruodollinen keihäänkärki, veitsenterä, lyijystä tehty puhdetyö, linkkuveitsi, musketin kuula, solki, nauvoja, lyijylätkä	historiallinen aika, tod.näk. 1800-luku	kyllä	Tavanomaisia historiallisen ajan löytöjä.	löytäjä saa pitää esineet	
Kuopio Pökösenmäki	4.4.	2	veitsiä	historiallinen aika, tod.näk. 1800-luku	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Kurikka Koivisto	4.1.	2	kupariseosmetallisia heloja	-	kyllä	Ei ole ilmoitettu tarkempia löytöpaikkatietoja. Ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	
Kurikka Niemenoja	5.2.	135	rahoja 1500-1800-luvuilta, nappeja, solkia, lyijykuulia, nauvoja, koristeheloja, rautaesine, metallinpaloja	historiallinen aika	ei	Tavallista historiallisen asuinpaikan peltoon levinnyttä jätettä, ei tarkkoja löytöpaikkatietoja, ei tarvetta ottaa kokoelmiin. Paikalla ei havaintoja kiinteistä rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet	palautettuja löytöjä on noin 135 kappaletta
Kurikka Panttila Paavola	3.6.	68	rahoja (1600-1800-luku), solkia, heloja, nappeja yms.	historiallinen aika	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Kurikka Tuiskula Rinta-Hoiska	11.4.	27	historiallisen ajan löytöesineitä; rahoja, solkia, sormus, sormustin, nappeja yms.	historiallinen aika	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Kurikka Kurikankylä Rinta-Kurikka	16.2.	8	5 rahaa ja 3 nappia	napit 1700-1800-luku, rahat 1700-luku	ei	Paikka ei vaikuta karttatietojen perusteella historialliselta asuinpaikalta. Löydöt tod.näk. pudonneita irtolöytöjä.	löytäjä saa pitää esineet	
Kurikka Rinta- Kurikan kartano	8.9.	1	sormus	1900-luku	-	EDXRF-analyysi (S.Hornytzkyj).	löytäjä saa pitää esineet	

Kurikka Rinta-Tassi	8.3.	178	rahoja 1600-1900-luvuilta, lusikka, avain, kirjansolki, veitsen pää, nappeja, solkia, lyijykuulia, nauvoja, koristehelejoja, rautaesineitä, metallinpaloja	historiallinen aika	mahdollisesti, ei tarkastettu vielä	Tavallista historiallisen asuinpaikan peltoon levinnyttä jätettä, ilman tarkkoja löytötietoja. Ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	palautettuja löytöjä on noin 178 kappaletta
Lahti Koiskala	3.2.	9	metallirengas, solki, nappi ja pieniä tunnistamattomia metallin paloja	historiallinen aika	ei	Tavallista historiallisen asuinpaikan peltoon levinnyttä jätettä. Ei ole tarvetta ottaa kokoelmiin. Paikalla ei havaintoja kiinteistä rakenteista.	löytäjä saa pitää esineet	
Lahti Koiskala	30.6.	1	vauvaa tai pientä lasta kuvaava figuuri, koriste-esine	historiallinen aika/moderni löytö	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Laukaa Savio Mattila	6.7.	12	historiallisen ajan esinelöytöjä: nappeja, sormus, yms.	1700-1800-luku	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Liekka Viensuu Väijöniemi	17.6.	1	ihmisfiguuri	resentti löytö, ajoittamaton	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Lohja Huhti Kinnari	19.12.	3	hevosenkenkä, rautaesineen katkelma ja hopeakoriste	historiallinen aika, moderni	ei	Irtolöytö.	löytäjä saa pitää esineet	
Lohja Sammatti Isomäki	10.11.	1	veitsi	moderni/historiallinen aika	ei	Löytö ei ole lain tarkoittama muinaisesine, irtolöytö.	löytäjä saa pitää esineet	löytynyt istutuskuopan kaivamisessa
Masku Ohensaari Ajosenpää	24.10.	2	aisakello ja vartaan kappale	ajoitussarvio 1700-1800-luku	ei	Ajoittamattomia irtolöytöjä.	löytäjä saa pitää esineet	
Naantali Saksila	3.11.	108	historiallisen ajan löytöjä: nappeja, solkia, lyijykuulia, sormustimia, yms.	1600-1900-luku, osa modernia esineistöä	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	

Nokia Alanen 2	8.3.	4	tarkemmin määrittelemättömiä esineitä: piikkimäinen holkki, taivutettu hela?, pieni rengas, vartaan kappale	historiallinen aika?	ei	Epämääräisiä irtolöytöjä, ei ole tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	
Nurmijärvi Puontila Reinikkala	11.5.	8	3 kuparikolikkoa, pronssisolki, kaksi kupariseosmetallinappia, lyijysinetti?, niitti?	historiallinen aika, 1600-1800-luku	kyllä	Löydöt eivät liity alueen muinaisjäännökseen. Ne ovat hukattuja irtolöytöjä.	löytäjä saa pitää esineet	
Oulu Haukipudas Metsäkumpu	11.4.	67	heloja, veitsiä, nappi, tulusrauta, rautanauvoja, lyijykuulia, rautaesineen katkelmia	historiallinen aika	ei	Historiallisen ajan irtolöytöjä, ei voida ajoittaa irtolöytöinä, ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	palautettuja löytöjä on noin 67 kappaletta
Padasjoki Virmailansaari Höysniemi	10.11.	3	risti, koruketju, lyijyesineen kappale	1800-1900-luku	ei	Löydöille ei ole dokumentoitu koordinaattitietoja.	löytäjä saa pitää esineet	
Paimio Kaivoranta	8.3.	7	kannus, nauvoja, rautaesineiden katkelmia	historiallinen aika	mahdollisesti, kiinteitä rakenteita ei ole havaittu	Tavallista historiallisen asuinpaikan jätettä, ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	palautettuja löytöjä on noin 7 kappaletta
Paltamo Melalahti Tuomela	16.3.	1	luotipihdit	historiallinen aika	mahdollisesti, vaatii tarkastuksen	Tarkemmin ajoittamaton irtolöytö.	löytäjä saa pitää esineet	
Parainen Parsby Koulu	16.3.	5	palkintomitali, päätte- tai koristehela, vetoketjun vedin, palkintomitali, metalliesineen katkelma	-	ei	Löydöt pudonneita esineitä. Paikka ei vaikuta kiinteän muinaisjäännöksen paikalta.	palkintomitalien saajia voi yrittää tavoittaa, muuten löytäjä saa pitää esineet	
Pirkkala Pirkkalankylä	30.11.	1	korun jäännös	mahd. 1800-1900-luku	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	
Porvoo Kardrag Hästkärret	1.3.	1	pronssi?esineen kappale, tunnistamaton	tod.näk. historiallinen aika	ei	Yksittäinen irtolöytö. Todennäköisesti peräisin läheisistä hist. ajan asuinpaikoista, ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	

Porvoo Iso Linnanmäki	17.2.	6	rautatanko, nauvoja, jugoslavalainen dinaari 1981	-	kyllä	Ei ole tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	löytyneet lasten leikeissä
Porvoo Anttila Jontas	17.2.	1	vyönsolki	tod.näk. historiallinen aika	ei	Yksittäinen irtolöytö. Tod.näk. peräisin läheisistä hist.ajan asuinpaikoista. Ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	
Porvoo Kiiala Kiialan kartano	10.5.	2	kaksi valettua pronssiesinettä, toinen pyöreä ja takaa sileäpintainen ja toinen ristinmuotoinen	epävarma, keskiaika-1700-luku	ei arviota	Harvinaisempien yksittäisten irtolöytöjen ajoittaminen epävarmaa.	hela palautettu löytäjälle, levy kartanossa säilytyksessä	
Porvoo Sikasaari Bredvik	5.4.	4	kultaraha, kultasormus, hopeaesine (nappi tai hela), pronssiesine (työvälineen osa?)	historiallinen aika, raha ja sormus 1800-luku	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Porvoo Tarkkinen Tallbacka 2	16.3.	2	hevosenkenkä, kuonaa	ajoittamaton	ei	Ajoittamattomia irtolöytöjä, paikalta ei ole rakenteita.	löytäjä saa pitää esineet	
Salo Hakamäki Hietala	8.3.	12	solki, naula, sormustin, nappi, metalliesineen kappaleita, rahoja	historiallinen aika	ei	Tavallista historiallisen asuinpaikan jätettä, ei ole tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	
Ristiina Muurikki Venesatama 2	11.3.	6	2 kopeekkaa 1843, 1/2 ÖR 1627-1631, kolme 1/4 ÖR 1636, 1654-1660, n.1650	historiallinen aika	ei	Paikka ei tod.näk. ole kiinteä muinaisjäännös. Löydöt mahd. pudonneita maansiirrossa kulkeutuneita.	löytäjä saa pitää esineet	
Ristiina Vitsiälä Löydön kartano	11.3.	12	11 rahaa, tykinkuula, sormus	keskiaika?-1700-luku-, sormus tod.näk. 1600-luku	ei	-	löytäjä saa pitää esineet sormusta lukuunottamatta, joka lähetetään MV: lle ajoitettavaksi	

Ruokolahti Anteroisenmäki Mikkelmäenrinne	3.6.	1	tipparaha	Pietari Suuri, 1682-1725	kyllä	Ei tarvetta lunastaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet
Ruokolahti Rasila Pappilanpelto	3.6.	1	tipparaha	A. Mihailovits, 1645-(1650)1676	kyllä	Ei tarvetta lunastaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet
Seinäjäki Itikka	11.2.	1	hakasoljen puolikas, pronssia	1700-1800-luku	ei voi luotettavasti arvioida	Löytö voi olla kantajaltaan pudonnut. Paikkaa ei ole tarkastettu.	Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo on halukas ottamaan löydön kokoelmiinsa ja tarkastaa paikan
Sipoo Savijärvi	22.12.	1	vasara/talttamainen esine, jossa varttamisreikä, mahd. kuparia	historiallinen aika	ei, mutta tarkastettava kohde	Ei oteta kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet
Sipoo Massby	4.4.	1	keihäänkärki	-	-	-	palautettu Porvoon museolle
Siuntio Suitian kartano Suitia 5	26.1.	3	sulaneita metallikappaleita, mahd. pronssia	-	ei	Epämääräisiä löytöjä, ei tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet
Sulkava Leipämäki Kankkula	9.9.	45	historiallisen ajan kyläpaikan esineistöä: rahoja, heloja, nappeja, vyönsolkia yms.	1600-1800-luku	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet
Sysmä Mäyrä Kolmihaara	10.10.	2	tunnistamattoman tinasekoitteen esineen kappaleita	ajottamaton, tod.näk. moderni löytö	ei	Ajoitus ja irtolöytö.	löytäjä saa pitää esineet
Taivassalo Lempainen Iso-Särkilä	17.2.	2	1 äyri 1751-1768 ja 1/4 tai 1/2 äyriä 1620-luku	1600-1700-luku	ei	Löydöt mahd. kantajan hukkaamia.	löytäjä saa pitää esineet, ellei Taivassalon museo tallenna niitä kokoelmiinsa

Tampere Niemen kylä	5.2.	7	rahoja ja metallinpaloja	historiallinen aika, rahat 1800-1900- luku	mahdollisesti liittyy kylätonttiin	Tavallista historiallisen asuinpaikan peltoon levinnyttä jätettä ilman tarkkoja löytötietoja, ei ole tarvetta ottaa kokoelmiin.	löytäjä saa pitää esineet	
Turku ja Kaarina Rauvolan seutu	21.1.	22	rahoja	1600-1800-luku	ei ole arvioitu	Monet rahoista tod.näk. kantajansa hukkaamia.	löytäjä saa pitää esineet	
Ujala Kokko Myllymäki	15.4.	1	plootu, Fredrik I, 2 taaleria	1742	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Uurainen Palsankylä Koninselkä Kuuppalikonmäki	12.2.	2	pronssi- tai messinkirenkaita	-	ei	Renkaat mahd. teollisesti valmistettuja, sillä käsittelyjälkiä tai saumoja ei ole näkyvissä.	löytäjä saa pitää esineet	
Valkeakoski Tajala Jukola	30.9.	1	yksiteräinen miekka, venäläinen sapeli	1800-luku mahd.	ei	-	löytäjä saa pitää esineet	löytynyt sammalikosta haravoidessa
Valkeakoski Uittamo Uittamon Riihimäki	5.10.	4	metalliesineitä	1700-1900-luku	kyllä, poistettu mj	-	löytäjä saa pitää esineet	
Vesilahti Hietaniemi Luhdankanta	10.10.	1	alumiinirengas	moderni	ei	Metalliseoksen XRF- mittaus.	löytäjä saa pitää esineet	löytynyt matoja kaivaessa
Vieremä?	21.1.	1	polushka kolikko	1735	ei arviota	Löytöpaikkatieto ei ole luotettava, koska pyynnöstä huolimatta paikkatietoja ei toimitettu.	löytäjä saa pitää esineet	
Vaasa Vanha Vaasa	27.5.	338	rahakätkö 1700-luvulta, kuparirahoja	1719-1750	ei	MV: lle riittää luettelo rahoista, niiden huono kunto ei tuo löydölle lisäarvoa.	löytäjä saa pitää esineet, ellei niitä sijoiteta Vanhan Vaasan museoon	
Ähtäri Hankolan pelto	23.5.	4	rahoja, sekä mahdollinen lyijysinetti	rahat 1700-1800- luku	-	-	löytäjä saa pitää esineet	

Äänekoski Liimattala Kautto	8.4.	7	rahoja, kaksi niistä rei'itettyjä	1636-1746	kyllä	-	löytäjä saa pitää esineet	
Äänekoski Likolahti	11.2.	2	kymmenpennisiä 2 kpl	1905 ja 1907	ei	Rahat ovat tod.näk. kantajansa hukkaamia.	löytäjä saa pitää esineet	
Äänekoski Lohilahti Peltonen	8.4.	1	pronssiesine	historiallinen aika	ei	Tunnistamaton esine.	löytäjä saa pitää esineet	
		yht. 1457						